

Centrum Edukacji i Profilaktyki
www.centrum-edukacji.eu
Bielsko-Biała

RAPORT

Z WOJEWÓDZKIEGO BADANIA OSÓB BEZROBOTNYCH, PRACUJĄCYCH I NIEAKTYWNYCH ZAWODOWO

Grudzień 2006

SPIS TREŚCI

I. Wprowadzenie.....	3
II. Analiza i interpretacja wyników.....	4
2.1. DANE DEMOGRAFICZNE.....	4
2.2. DANE EKONOMICZNE	16
2.3. SPOSOBY PLANOWANIA KARIERY EDUKACYJNEJ I ZAWODOWEJ	26
2.4. STATUS NA RYNKU PRACY	36
2.5. OSOBY POZOSTAJĄCE BEZ PRACY	38
2.6. OSOBY ZATRUDNIONE.....	50
2.7. STAŻ PRACY I ROZWOJU ZAWODOWEGO	65
2.8. MIEJSCE I FORMA PRACY.....	69
2.9. OCENA WARUNKÓW PANUJĄCYCH NA RYNKU PRACY.....	81
III. Podsumowanie najważniejszych wniosków z badań.....	122
IV. Metodologia badań.....	125
4.1. WIELKOŚĆ I DOBÓR PRÓBY BADAWCZEJ	125
4.2. METODY DOTARCIA DO RESPONDENTÓW.....	125
4.3. SPOSÓB ANALIZY DANYCH LICZBOWYCH	126
4.4. ZASTOSOWANE TECHNIKI BADAWCZE	126
4.5. METODY NADZORU I KONTROLI	127
4.6. TRUDNOŚCI W REALIZACJI PRZEDMIOTU BADANIA	128

I. Wprowadzenie.

„Wojewódzkie badanie osób bezrobotnych, pracujących i nieaktywnych zawodowo” opracowane i przeprowadzone na zamówienie Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Szczecinie – Zachodniopomorskiego Obserwatorium Rynku Pracy przez Dział Badań Społecznych Centrum Edukacji i Profilaktyki w Bielsku-Białej miało na celu zdiagnozowanie sytuacji społeczno – ekonomicznej osób bezrobotnych, pracujących oraz nieaktywnych zawodowo, mieszkańców Województwa Zachodniopomorskiego. Badanie to stanowi część kompleksowych wojewódzkich badań rynku pracy, gospodarki i edukacji.

Badanie oparte na danych pierwotnych, wykonane dla zrealizowania powyższego celu za pomocą kwestionariusza ankiety przeprowadzone zostało w listopadzie 2006r. na reprezentatywnej próbie mieszkańców Województwa Zachodniopomorskiego w wieku produkcyjnym. Charakter badania był głównie eksploracyjny i opisowy, choć w pewnym zakresie w raporcie starano się zasugerować także występowanie związków pomiędzy badanymi zmiennymi, jednak bez powoływania się bezpośrednio na relacje przyczynowe.

W opracowaniu wykorzystano także materiały publikowane przez Urząd Statystyczny w Szczecinie¹.

Zespół autorów:

Izabela Piekłus

Redakcja i edycja:

Leszek Węgrzyn, Artur Farat

¹ Województwo Zachodniopomorskie: Podregiony, powiaty, gminy. Urząd Statystyczny w Szczecinie, Szczecin: 2005.

II. Analiza i interpretacja wyników.

2.1. DANE DEMOGRAFICZNE

Zróznicowanie wieku osób badanych prezentuje tabela 1.

Tabela 1. Wiek

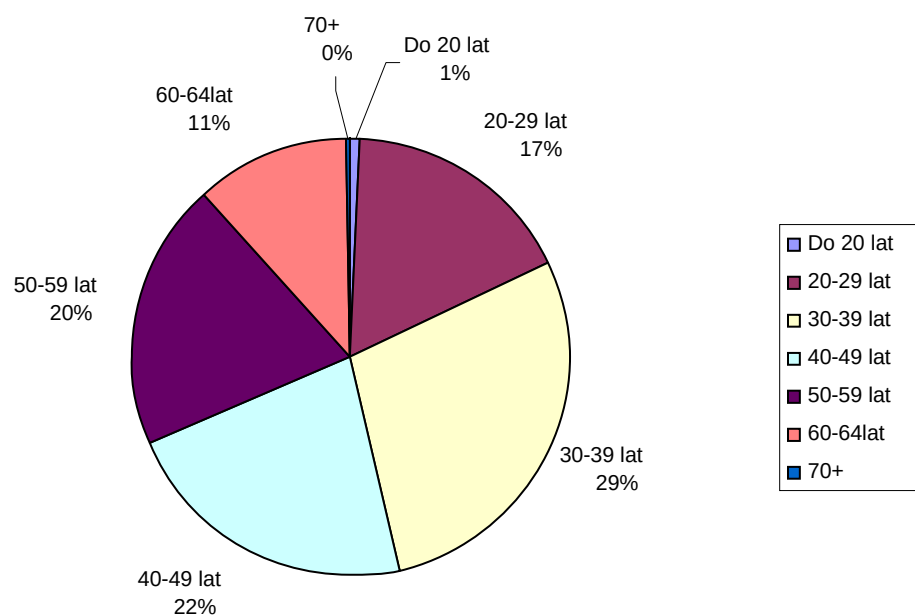
Wiek w latach	Ilość	Procent	Wiek w latach	Ilość	Procent
17	1	,1	45	15	1,7
18	1	,1	46	29	3,3
19	24	2,7	47	12	1,4
20	19	2,2	48	19	2,2
21	22	2,5	49	23	2,6
22	24	2,7	50	26	2,9
23	20	2,3	51	11	1,2
24	41	4,6	52	21	2,4
25	26	2,9	53	11	1,2
26	43	4,9	54	9	1,0
27	32	3,6	55	11	1,2
28	27	3,1	56	19	2,2
29	30	3,4	57	12	1,4
30	27	3,1	58	8	,9
31	16	1,8	59	10	1,1
32	14	1,6	60	8	,9
33	14	1,6	61	9	1,0
34	20	2,3	62	7	,8
35	19	2,2	63	10	1,1
36	28	3,2	64	7	,8
37	13	1,5	67	1	,1
38	19	2,2	73	1	,1
39	19	2,2	Ogółem	875	99,1
40	21	2,4	Brak danych	8	,9
41	24	2,7	Ogółem ważnych	883	100,0
42	15	1,7			
43	20	2,3			
44	17	1,9			

Dla celów analitycznych wiek osób badanych sprowadzono do kategorii wiekowych, których rozkład w próbie badawczej generalnie odpowiada rozkładowi kategorii wieku produkcyjnego w populacji Województwa Zachodniopomorskiego. Rozkład kategorii wiekowych prezentuje tabela 2 i wykres 2. W analizie uwzględnione zostały dwie pracujące osoby w wieku poprodukcyjnym.

Tabela 2. Kategorie wiekowe

Wiek	Ilość	Procent
Do 20 lat	8	,9
20-29 lat	152	17,2
30-39 lat	249	28,2
40-49 lat	195	22,1
50-59 lat	176	19,9
60-64lat	101	11,4
70+	2	,2
Ogółem	883	100,0

Wykres 2. Kategorie wiekowe

Procentowy udział kobiet i mężczyzn w próbie odzwierciedla procentowy udział osób obojga płci w populacji Województwa Zachodniopomorskiego. Udział przedstawicieli obojga płci w badaniu przedstawia tabela 3.

Tabela 3. Płeć

Płeć	Ilość	Procent
Kobieta	473	53,6
Mężczyzna	410	46,4
Ogółem	883	100

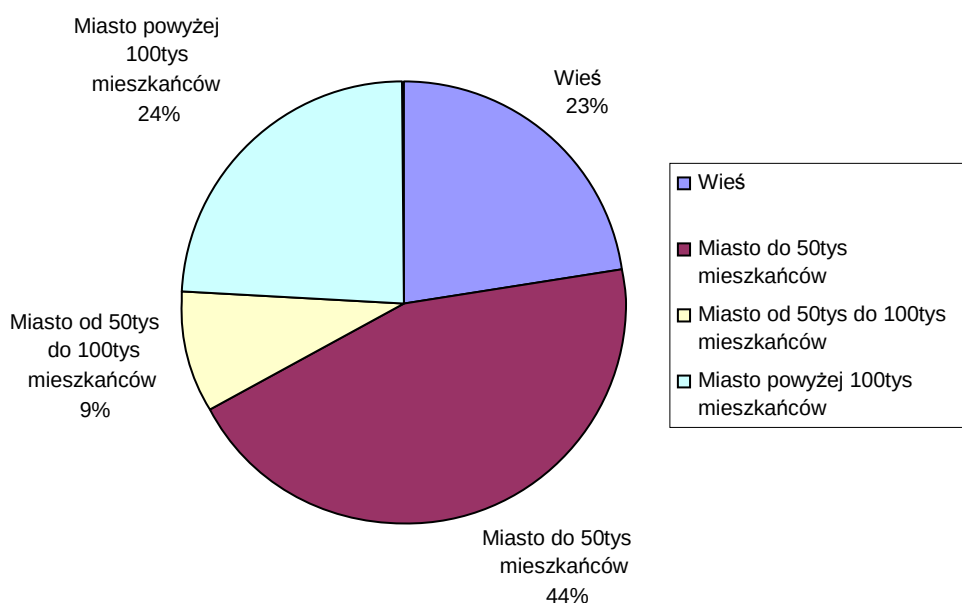
Najwięcej spośród osób badanych zamieszkiwało miasta do 50 tys. mieszkańców, a blisko co czwarta z osób badanych zamieszkiwała miasto powyżej 100 tys. mieszkańców (Szczecin).

Rozkład ten generalnie odpowiadał rozkładowi zmiennej miejsca zamieszkania wśród mieszkańców Województwa Zachodniopomorskiego. Rozkład zmiennej miejsca zamieszkania prezentuje tabela 4 i wykres 4.

Tabela 4. Miejsce zamieszkania

Miejsce zamieszkania	Ilość	Procent
Wieś	196	22,2
Miasto do 50tys mieszkańców	387	43,8
Miasto od 50tys do 100tys mieszkańców	76	8,6
Miasto powyżej 100tys mieszkańców	211	23,9
Ogółem	870	98,5
Brak danych	13	1,5
Ogółem ważnych	883	100,0

Wykres 4. Miejsce zamieszkania

Osoby badane pochodziły ze wszystkich powiatów Województwa Zachodniopomorskiego a frekwencja osób badanych z poszczególnych powiatów odpowiadała w próbie badawczej proporcji udziału ludności poszczególnych powiatów w ludności całego Województwa Zachodniopomorskiego. Tabela 5 prezentuje rozkład zmiennej powiat zamieszkania w próbie badawczej.

Tabela 5. Powiat zamieszkania

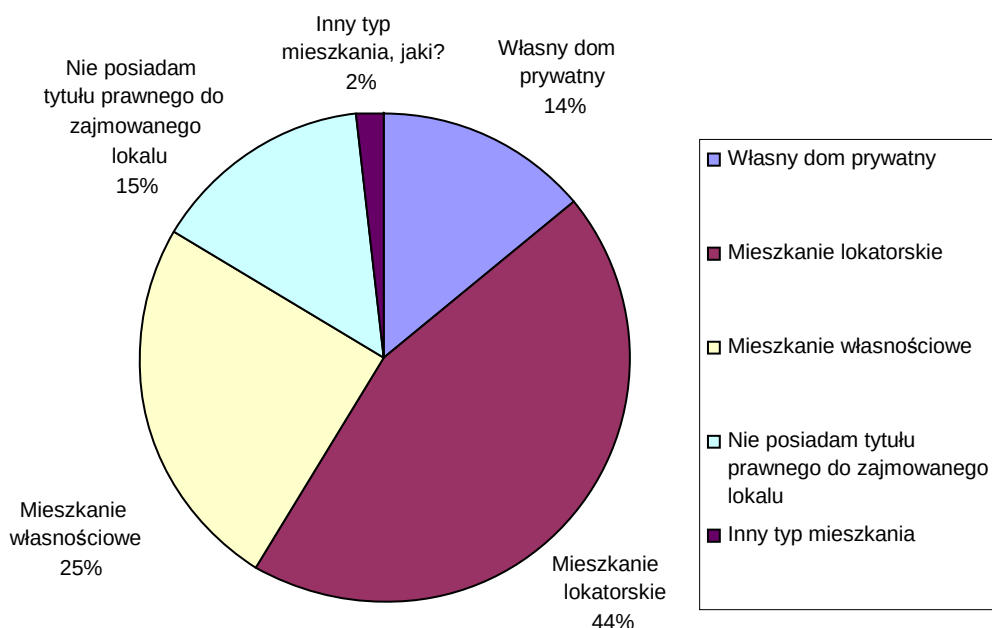
Powiat zamieszkania	Ilość	Procent
Białogardzki	25	2,8
Choszczeński	26	2,9
Drawski	31	3,5
Goleniowski	41	4,6
Gryficki	31	3,5
Gryfiński	44	5,0
Kamieński	22	2,5
Koszaliński	41	4,6
Kołobrzeski	33	3,7
Łobeski	20	2,3
Myśliborski	35	4,0
Policki	35	4,0
Pyrzycki	21	2,4
Sławieński	30	3,4
Stargardzki	64	7,2
Szczeciński	40	4,5
Świdwiński	25	2,8
Wałecki	24	2,7
Gmina Miejska Koszalin	60	6,8
Gmina Miejska Szczecin	212	24,2
Gmina Miejska Świnoujście	23	2,6
Ogółem	883	100,0

Blisko połowa osób badanych zamieszkiwała mieszkania lokatorskie, prawie co czwarty badany zamieszkiwał mieszkanie własnościowe. Rozkład zmiennej zamieszkiwany lokal prezentuje tabela 6 i wykres 6.

Tabela 6. Typ zamieszkiwanego lokalu

Zamieszkiwany lokal	Ilość	Procent	Procent ważnych
Własny dom prywatny	124	14,0	14,2
Mieszkanie lokatorskie	389	44,1	44,5
Mieszkanie własnościowe	218	24,7	24,9
Nie posiadam tytułu prawnego do zajmowanego lokalu	129	14,6	14,8
Inny typ mieszkania	14	1,6	1,6
Ogółem	874	99,0	100,0
Brak danych	9	1,0	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 6. Typ zamieszkiwanego lokalu

Nieco ponad połowa osób badanych była w chwili badania w związku małżeńskim, a blisko co trzecia osoba badana zadeklarowała, iż nie jest w związku małżeńskim. Wysoki wynik dla tej kategorii przypisać można faktowi, iż część z respondentów rozwiedzionych lub owdowiałych wybierało również tę kategorię, jako bardziej neutralną. Rozkład zmiennej stan cywilny prezentuje tabela 7.

Tabela 7. Stan cywilny

Stan cywilny	Ilość	Procent	Procent ważnych
Zamężna/żonaty	447	50,6	51,0
Niezamężna/nieżonaty	276	31,3	31,5
Niezamężna/nieżonaty, w konkubinacie	36	4,1	4,1
Rozwiedziony(a) i mieszkamy z byłym małżonkiem osobno	56	6,3	6,4
Rozwiedziony(a) i mieszkamy z byłym małżonkiem wspólnie	17	1,9	1,9
Wdowa (wdowiec)	45	5,1	5,1
Ogółem	877	99,3	100,0
Brak danych	6	,7	
Ogółem ważnych	883	100,0	

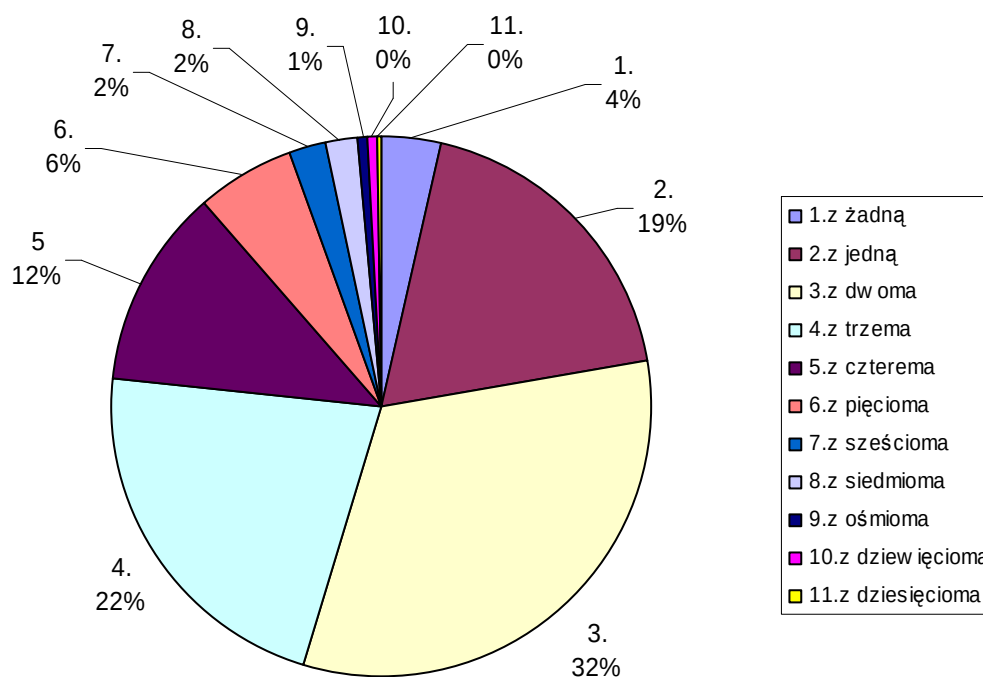
Prawie co trzeci respondent deklarował, iż zamieszkuje we wspólnym gospodarstwie domowym z dwiema osobami, a blisko co piąty, że zamieszkuje we wspólnym gospodarstwie domowym z jedną osobą. Zaledwie blisko co dziesiąty respondent stwierdzał, iż zamieszkuje z pięcioma lub więcej osobami, co pozwala wnioskować o wysokim udziale rodzin nuklearnych, jednopokoleniowych w badanej populacji. Frekwencje odpowiedzi dotyczących

ilości osób, z którymi osoba badana zamieszkuje we wspólnym gospodarstwie domowym prezentuje tabela 8 i wykres 8.

Tabela 8. „Z iloma osobami zamieszkuje Pani/Pan we wspólnym gospodarstwie domowym?”

„Z iloma osobami zamieszkuje Pani/Pan we wspólnym gospodarstwie domowym?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Z żadną	31	3,5	3,7
Z jedną	155	17,6	18,6
Z dwiema	269	30,5	32,3
Z trzema	183	20,7	22,0
Z czterema	101	11,4	12,1
Z pięcioma	48	5,4	5,8
Z sześcioma	18	2,0	2,2
Z siedmioma	16	1,8	1,9
Z ośmioma	6	,6	,6
Z dziewięcioma	3	,3	,4
Z dziesięcioma	3	,3	,4
Ogółem	833	94,2	100,0
Brak danych	50	5,7	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 8. „Z iloma osobami zamieszkuje Pani/Pan we wspólnym gospodarstwie domowym?”

Prawie dwie trzecie osób badanych potwierdziły, iż posiadają dzieci. Rozkład odpowiedzi dla kategorii dzietności prezentuje tabela 9.

Tabela 9. Posiadanie dzieci

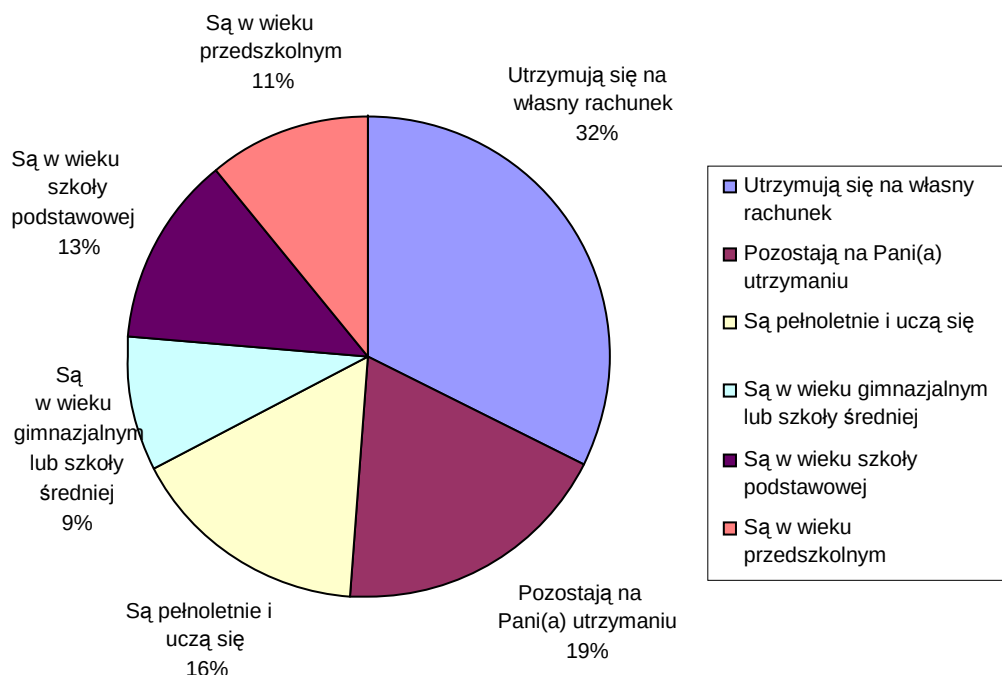
Posiadanie dzieci	Ilość	Procent	Procent ważnych
Tak	553	62,6	63,0
Nie	323	36,6	37,0
Ogółem	876	99,2	100,0
Brak danych	7	,8	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Blisko co piąty z rodziców biorących udział w badaniu deklarował, iż jego dzieci utrzymują się już na własny rachunek. Tylko nieco ponad 6% badanych rodziców posiadało dziecko w wieku przedszkolnym, a nieco ponad 7% w wieku szkoły podstawowej. Deklaracje na temat wieku i źródła utrzymania dzieci prezentuje tabela 10 i wykres 10.

Tabela 10. Wiek i źródło utrzymania dzieci

Wiek i źródło utrzymania dzieci	Ilość	Procent
Utrzymują się na własny rachunek	162	18,3
Pozostają na Pani(a) utrzymaniu	93	10,5
Są pełnoletnie i uczą się	79	9
Są w wieku gimnazjalnym lub szkoły średniej	46	5,2
Są w wieku szkoły podstawowej	63	7,1
Są w wieku przedszkolnym	54	6,1
Ogółem	497	56,2
Brak danych	386	43,8
Ogółem ważnych	883	100,0

Wykres 10. Wiek i źródło utrzymania dzieci

Blisko połowa z badanych rodziców miała na utrzymaniu jedno dziecko, choć w badaniu udział wzięło także szesnastu rodziców, którzy deklarowali, iż posiadają sześcioro lub więcej dzieci. Ilość dzieci pozostających na utrzymaniu prezentuje tabela 11.

Tabela 11. Liczba dzieci pozostających na utrzymaniu

Liczba dzieci pozostających na utrzymaniu	Ilość	Procent
1	129	47,3
2	83	30,4
3	24	8,8
4	7	2,6
5	13	4,7
6	14	5,5
8	2	,7
Ogółem	272	100,0
Brak danych	610	
Ogółem ważnych	883	

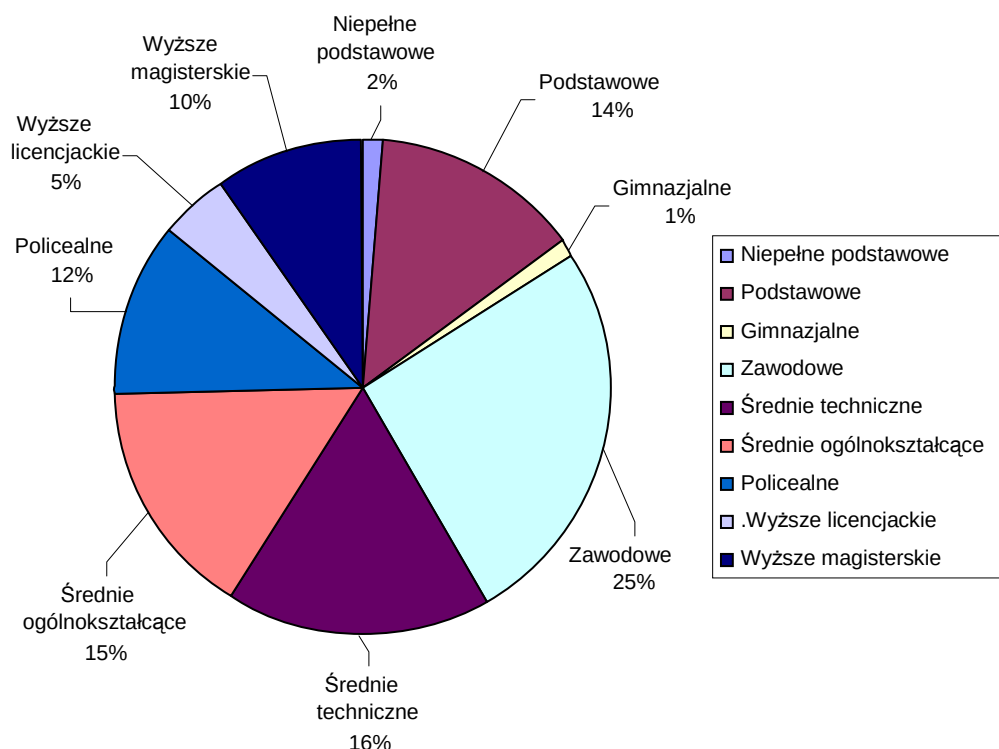
Co czwarty respondent deklarował wykształcenie zawodowe, a tylko blisko co 10 deklarował ukończenie wyższych studiów magisterskich. Wykształceniem niepełnym podstawowym legitymowało się 1,5% osób badanych, kolejnych 13,5% posiadało wykształcenie podstawowe, a 1,2% wykształcenie gimnazjalne. Rozkład zmiennej „wykształcenie” w próbie

badawczej generalnie odpowiada rozkładowi tej zmiennej w Województwie Zachodniopomorskim. Rozkład zmiennej „wykształcenie” prezentuje tabela 12 i wykres 12.

Tabela 12. Wykształcenie

Wykształcenie	Ilość	Procent	Procent ważnych
Niepełne podstawowe	13	1,5	1,5
Podstawowe	118	13,4	13,5
Gimnazjalne	11	1,2	1,2
Zawodowe	223	25,4	25,6
Średnie techniczne	148	16,7	17
Średnie ogólnokształcące	136	15,4	15,6
Policealne	100	11,3	11,5
Wyższe licencjackie	39	4,4	4,5
Wyższe magisterskie	84	9,5	9,6
Ogółem	872	98,8	100,0
Brak danych	11	1,2	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 12. Wykształcenie

Ponad połowa biorących udział w badaniu absolwentów szkół ponadgimnazjalnych ukończyła ostatnią szkołę w okresie dłuższym niż dziesięć lat od daty badania. Absolwenci sprzed roku od daty badania stanowili w próbie badawczej niecałe 3%. Rozkład zmiennej „czas od ukończenia ostatniej szkoły” prezentuje tabela 13 i wykres 13.

Tabela 13. Czas od ukończenia ostatniej szkoły

Czas od ukończenia ostatniej szkoły	Ilość	Procent	Procent ważnych
Mniej niż rok temu	21	2,4	2,9
Od roku do dwóch lat	51	5,8	7,0
Od dwóch do pięciu lat	91	10,3	12,6
Od pięciu do dziesięciu lat	160	18,1	22,1
Ponad 10 lat temu	402	45,5	55,4
Ogółem	725	82,1	100,0
Brak danych	158	17,9	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 13. Czas od ukończenia ostatniej szkoły

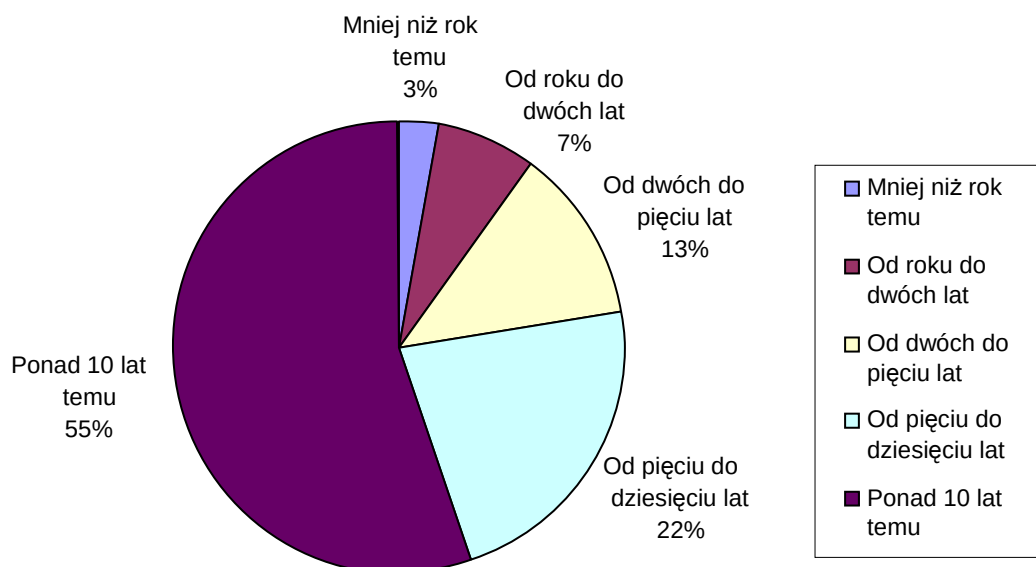

Tabela 14 prezentuje kategorie zawodów wyuczonych, zgłoszone przez osoby ankietowane. Duża ilość braków w odpowiedziach dla tego pytania wynika z faktu, iż nie wszystkie osoby badane posiadały wyuczony zawód, część z nich w czasie badania kontynuowała naukę, zaś niewielka część nie chciała takiej odpowiedzi udzielić.

Tabela 14. Zawód wyuczony lub ukończony kierunek studiów

Zawód wyuczony lub ukończony kierunek studiów	Ilość	Procent
Brak danych	501	57,4
Administracja	6	0,6
Rolnik	19	2,3
Budownictwo	10	1,2
Chemik	7	,8
Dekorator wnętrz	2	,2
Doradca zawodowy	2	,2
Ekonomia	63	7,2
Elektryk-elektromonter	20	2,5
Nauczyciel	16	1,6
Fryzjer	3	,3
Gastronomia	22	3,2
Handlowiec	28	3,1
Hydraulik	2	,2
Informatyk	7	,8
Inżynier	3	,3
Krawcowa-szwaczka	10	1,2
Malarz, tapeciarsz	2	,2
Marketing i zarządzanie	8	,8
Masarz	5	,5
Mechanik	37	4,3
Medycyna	3	,3
Mgr farmaceuta	5	,5
Mgr politolog	1	,1
Mgr prawa	2	,2
Murarz-tylnkarz	8	,8
Pedagogika	14	1,1
Pielęgniarka	4	,5
Pracownik socjalny	20	2,5
Psycholog	9	,9
Spawacz	3	,3
Stolarz	9	1
Szcutnik	4	,4
Tokarz-ślusarz	16	1,9
Technik masażysta	1	,1
Wojskowe	1	,1
Zdobnik kryształów	1	,1
Transport, komunikacja	3	,3
Ogółem	880	100,0

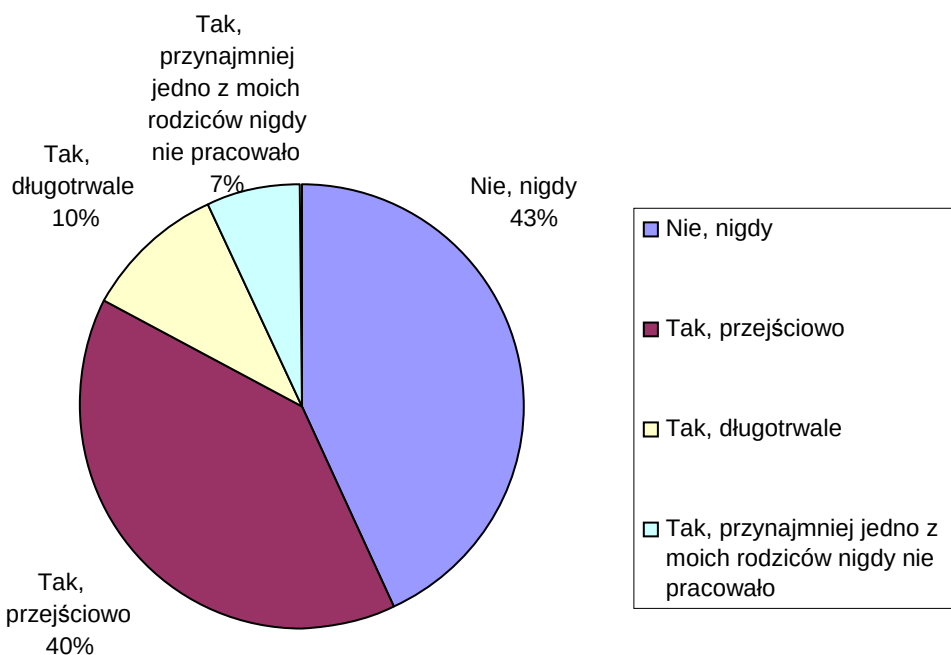
Ponad połowa osób ankietowanych stwierdziła, iż przynajmniej jedno z rodziców, przynajmniej przejściowo było dotknięte bezrobociem. Co dziesiąty ankietowany informował, iż było to bezrobocie długotrwałe, a więc co najmniej kilkuletnie i spowodowane trudnościami w znalezieniu pracy. Obserwowanie trwałego bezrobocia rodzica oraz jego nieudanego poszukiwania pracy może mieć wpływ na kształtowanie się postawy rezygnacji z

poszukiwania pracy w sytuacji jej braku. Wyniki uzyskane dla zmiennej bezrobocia rodziców prezentuje tabela 15 i wykres 15.

Tabela 15. „Czy Pani/Pana rodzice byli kiedykolwiek bezrobotni?”

„Czy Pani(a) rodzice byli kiedykolwiek bezrobotni?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Nie, nigdy	376	42,6	42,9
Tak, przejściowo	349	39,5	39,9
Tak, długotrwale	89	10,1	10,2
Tak, przynajmniej jedno z moich rodziców nigdy nie pracowało	60	6,8	6,9
Ogółem	874	99,0	100,0
Brak danych	9	1,0	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 15. „Czy Pani/Pana rodzice byli kiedykolwiek bezrobotni?”

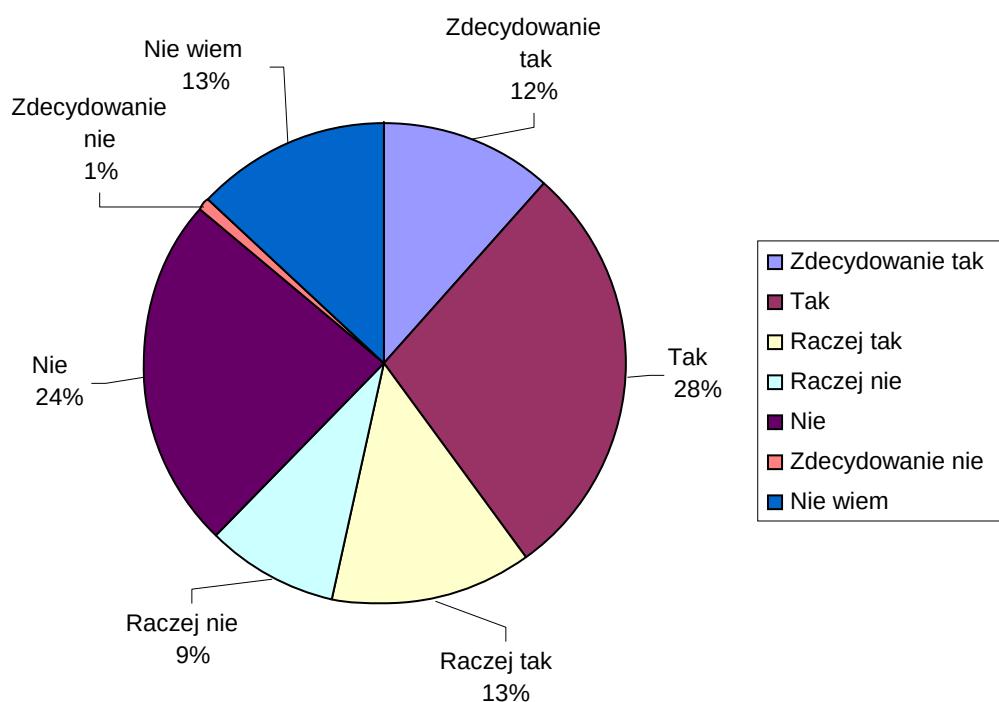

Ponad połowa osób badanych deklarowała, iż rodzina motywowała ich do podjęcia zatrudnienia, jednak aż czterech na dziesięciu respondentów przyznawało, iż rodzina nie zachęcała ich w żaden sposób do poszukiwania i podjęcia pracy. Wyniki dla zmiennej „motywowanie do podjęcia zatrudnienia przez rodzinę” prezentuje tabela 16 i wykres 16.

Tabela 16. „Czy Pani/Pana rodzina zachęcała Panią(a) w jakikolwiek sposób do podjęcia zatrudnienia?”

„Czy Pani/Pana rodzina zachęcała Panią(a) w jakikolwiek sposób do podjęcia zatrudnienia?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Zdecydowanie tak	103	11,7	11,8
Tak	246	27,9	28,2
Raczej tak	116	13,1	13,3
Raczej nie	78	8,8	8,9
Nie	209	23,7	23,9
Zdecydowanie nie	8	,9	,9
Nie wiem	114	12,9	13,0
Ogółem	874	99,0	100,0
Brak danych	9	1,0	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 16. „Czy Pani/Pana rodzina zachęcała Panią(a) w jakikolwiek sposób do podjęcia zatrudnienia?”

2.2. DANE EKONOMICZNE

Prawie połowa osób ankietowanych deklarowała, iż w ich gospodarstwie domowym własny dochód uzyskuje dwie lub więcej osób. Niemal co dziesiąty respondent informował jednak, iż w jego gospodarstwie domowym dochodu nie uzyskuje żadna z osób, a co trzeci, że jest to tylko jedna osoba. Biorąc pod uwagę, iż tylko niecałe 4% respondentów zadeklarowało, iż zamieszkuje samotnie można wnioskować, iż także wśród rodzin z dziećmi na utrzymaniu zdarzają się i takie, w których żadna z osób nie uzyskuje dochodu lub jest on

uzyskiwany wyłącznie przez jedną osobę. Rozkład wartości zmiennej „ilość osób w gospodarstwie domowym uzyskujących dochód” prezentuje tabela 17 i wykres 17.

Tabela 17. „Ile osób w Pani/Pana gospodarstwie domowym uzyskuje własny dochód?”

„Ile osób w Pani/Pana gospodarstwie domowym uzyskuje własny dochód?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Żadna	80	9,1	9,1
Jedna	298	33,7	34,1
Dwie lub więcej	408	46,2	46,6
Wszystkie osoby dorosłe	89	10,1	10,2
Ogółem	875	99,1	100,0
Brak danych	8	,9	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 17. „Ile osób w Pani/Pana gospodarstwie domowym uzyskuje własny dochód?”

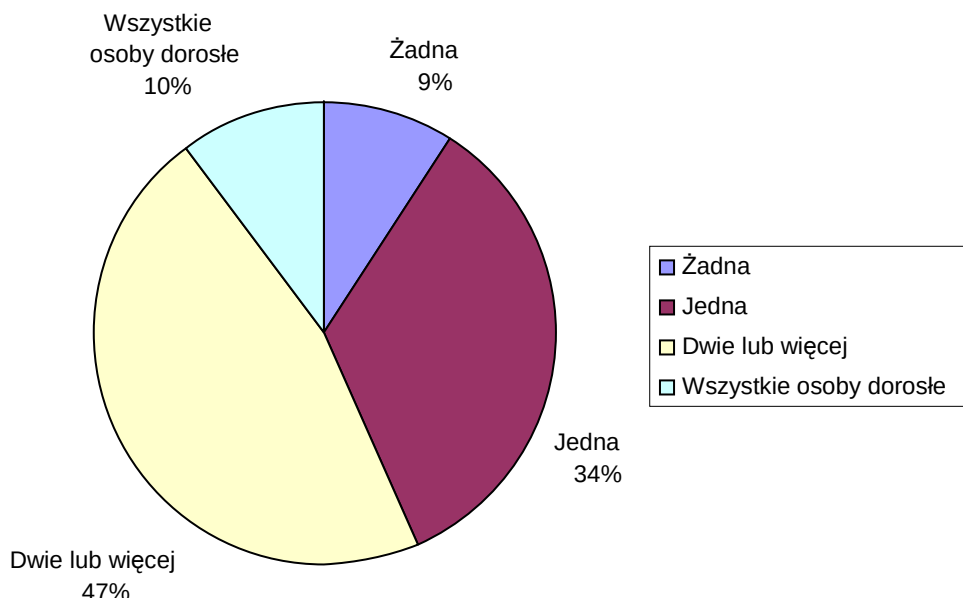

Tabela 17a przedstawia zależność pomiędzy wykształceniem badanej osoby a ilością osób uzyskujących własnych dochód w gospodarstwie domowym ankietowanego. Wynika z niej, iż ze wzrostem poziomu wykształcenia częstotliwość uzyskiwania własnego dochodu przez co najmniej dwie dorosłe osoby w gospodarstwie domowym wzrasta, co świadczy o silnym doborze osób o podobnych modelach drogi zawodowej na rynku matrymonialnym. Na uwagę zasługuje również fakt, wysokiej dodatniej korelacji pomiędzy ilością osób uzyskujących własny dochód w gospodarstwie domowym a posiadaniem przez osoby badane wykształcenia średniego zawodowego lub technicznego.

Tabela 17A. Wykształcenie a ilość osób w gospodarstwie domowym uzyskujących dochód

		Ile osób w Pani(a) gospodarstwie domowym uzyskuje własny dochód?				Ogółem
		Żadna	Jedna	Dwie lub więcej	Wszystkie osoby dorosłe	
Wykształcenie	Niepełne podstawowe	3	6	4	0	13
	Podstawowe	27	53	31	6	117
	Gimnazjalne	1	3	5	2	11
	Zawodowe	26	82	92	20	220
	Średnie techniczne	12	48	72	15	147
	Średnie ogólne	5	39	74	16	134
	Policealne	4	26	62	8	100
	Wyższe licencjackie	1	10	23	4	38
	Wyższe magisterskie	0	26	41	17	84
Ogółem		79	293	404	88	864

Dla zobrazowania rozpiętości dochodowej gospodarstw domowych reprezentowanych przez osoby badane, w tabeli 18 pozyskiwane dochody zostały przedstawione przed ich kategoryzacją. Biorąc pod uwagę rozbieżności w ilości deklaracji o braku dochodu w poprzedniej kategorii badawczej oraz obecnie omawianej nasuwa się wniosek, iż jest możliwa sytuacja, gdy niezarobkowe źródła dochodu nie są przez osoby traktowane w kategoriach dochodu.

Tabela 18. „Jakim miesięcznym dochodem rozporządza Pani/Pana gospodarstwo domowe?”

„Jakim miesięcznym dochodem rozporządza Pani/Pana gospodarstwo domowe?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Brak dochodu	57	6,5	7,2
100	2	,2	,3
160	1	,1	,1
200	4	,5	,5
280	1	,1	,1
300	4	,5	,5
302	1	,1	,1
364	2	,2	,3
400	2	,2	,3
418	1	,1	,1
448	1	,1	,1
450	1	,1	,1
470	1	,1	,1
477	1	,1	,1
496	1	,1	,1
497	1	,1	,1
500	7	,8	,9
520	1	,1	,1
528	1	,1	,1
588	1	,1	,1
600	16	1,8	2,0
621	1	,1	,1

Tabela 18. „Jakim miesięcznym dochodem rozporządza Pani/Pana gospodarstwo domowe?” cd.

640	1	,1	,1
650	2	,2	,3
680	1	,1	,1
690	2	,2	,3
700	4	,5	,5
750	4	,5	,5
758	1	,1	,1
780	2	,2	,3
790	1	,1	,1
800	15	1,7	1,9
813	1	,1	,1
830	1	,1	,1
873	1	,1	,1
880	2	,2	,3
884	1	,1	,1
900	11	1,2	1,4
920	1	,1	,1
923	1	,1	,1
924	1	,1	,1
950	4	,5	,5
980	1	,1	,1
1000	36	4,1	4,5
1095	2	,2	,3
1100	12	1,4	1,5
1150	1	,1	,1
1152	1	,1	,1
1200	41	4,6	5,4
1237	1	,1	,1
1280	1	,1	,1
1300	6	,7	,8
1350	1	,1	,1
1380	1	,1	,1
1400	11	1,2	1,4
1470	1	,1	,1
1500	49	5,5	6,2
1550	1	,1	,1
1600	13	1,5	1,6
1650	1	,1	,1
1700	13	1,5	1,6
1780	1	,1	,1
1800	18	2,0	2,3
1850	1	,1	,1
1900	4	,5	,5
2000	90	10,7	11,8
2050	1	,1	,1
2100	3	,3	,4
2200	4	,5	,5
2300	5	,6	,6
2400	1	,1	,1
2500	58	6,6	7,3

Tabela 18. „Jakim miesięcznym dochodem rozporządza Pani/Pana gospodarstwo domowe?” cd.

2600	2	,2	,3
2700	11	1,2	1,4
2750	1	,1	,1
2770	1	,1	,1
2800	35	4,0	4,4
3000	68	7,9	8,8
3200	17	1,9	2,1
3400	1	,1	,1
3500	21	2,4	2,7
3600	1	,1	,1
3700	1	,1	,1
3800	10	1,1	1,3
4000	36	4,1	4,5
4200	3	,3	,4
4500	14	1,6	1,8
4700	1	,1	,1
4800	1	,1	,1
5000	11	1,2	1,4
5500	1	,1	,1
6000	1	,1	,1
6500	1	,1	,1
7000	6	,7	,8
8500	1	,1	,1
10000	2	,2	,3
20000	1	,1	,1
Ogółem	792	89,7	100,0
Brak danych	91	10,3	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Skategoryzowanie kwot deklarowanych dochodów gospodarstwa domowego pozwoliło na uzyskanie informacji o rozkładzie zmiennej dochodu gospodarstwa domowego w postaci prezentowanej w tabeli 19. Stosunkowo wysokiego odsetka nieudzielonych odpowiedzi można się było spodziewać i należy tłumaczyć go prywatnym charakterem pytania.

Tabela 19. Kategorie dochodowe gospodarstw domowych

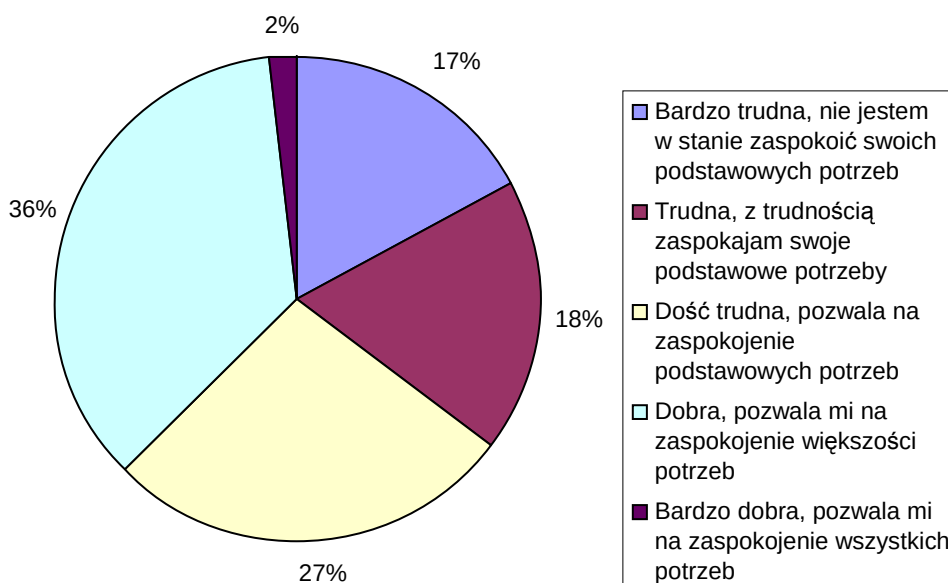
Kategorie dochodowe gospodarstw domowych	Ilość	Procent	Procent ważnych
Brak dochodu	57	6,5	7,2
100-199	3	,3	,4
200-299	5	,6	,6
300-399	7	,8	,9
400-499	9	,9	1
500-599	10	1,1	1,2
600-699	23	2,5	2,9
700-799	12	1,4	1,5
800-899	21	2,3	2,6
900-999	19	2,1	2,3
1000-1499	120	12,9	14,4
1500-1999	101	11,4	12,6
2000-2499	162	18,9	20,9
2500-2999	50	5,6	6,3
3000-3999	114	13,6	15,3
4000-7999	75	8,4	9,4
8000-9999	1	,1	,1
10000-20000	3	0,3	0,4
Ogółem	792	89,7	100,0
Brak danych	91	10,3	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Jako „bardzo dobrą” swoją sytuację finansową oceniło niecałe 2% ankietowanych. Jako „dobrą” określiło swoją sytuację finansową blisko 36% ankietowanych. Dochód gospodarstwa domowego wystarczający jedynie na zaspokojenie podstawowych potrzeb deklarowało około 27% osób badanych. Jako „trudną” lub „bardzo trudną” swoją sytuację finansową określiło blisko po 20% ankietowanych. Rozkład wyników dla zmiennej ocena aktualnej sytuacji finansowej prezentuje tabela 20 i wykres 20.

Tabela 20. „Jak ocenia Pani/Pan swoją aktualną sytuację finansową?”

„Jak ocenia Pani/Pan swoją aktualną sytuację finansową?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Bardzo trudna, nie jestem w stanie zaspokoić swoich podstawowych potrzeb	150	17,0	17,1
Trudna, z trudnością zaspokajam swoje podstawowe potrzeby	159	18,0	18,1
Dość trudna, pozwala na zaspokojenie podstawowych potrzeb	240	27,2	27,3
Dobra, pozwala mi na zaspokojenie większości potrzeb	315	35,7	35,8
Bardzo dobra, pozwala mi na zaspokojenie wszystkich potrzeb	15	1,6	1,7
Ogółem	879	99,5	100,0
Brak danych	4	,5	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 20. „Jak ocenia Pani/Pan swoją aktualną sytuację finansową?”

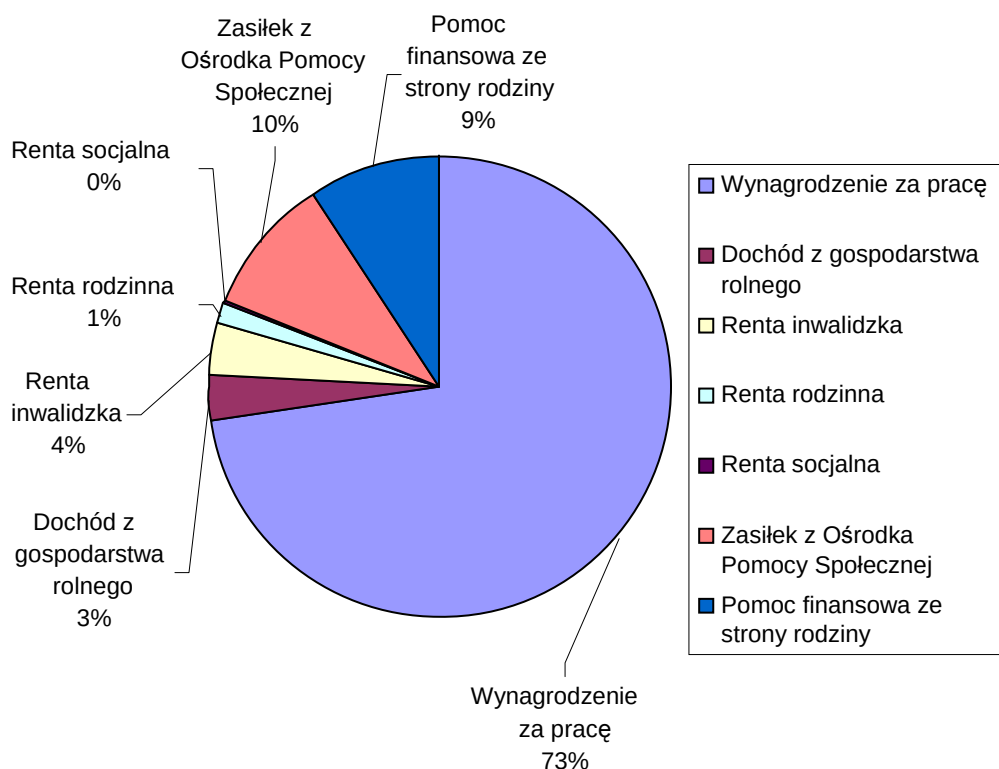

Blisko 73% z osób badanych jako swoje główne źródło dochodu określała wynagrodzenie za pracę. Zdarzało się jednak, że osoby jako główne źródło dochodów określały dochód uzyskiwany z prowadzenia gospodarstwa rolnego, renty inwalidzkiej, rodzinnej lub socjalnej, a także ze świadczeń Ośrodków Pomocy Społecznej lub pomocy finansowej rodziny. Wyniki dla zmiennej główne źródło utrzymania prezentuje tabela 21 i wykres 21.

Tabela 21. Główne źródło utrzymania

Główne źródło utrzymania	Ilość	Procent	Procent ważnych
Wynagrodzenie za pracę	528	59,9	72,6
Dochód z gospodarstwa rolnego	24	2,7	3,3
Renta inwalidzka	26	2,9	3,6
Renta rodzinna	9	1,0	1,3
Renta socjalna	2	0,2	0,2
Zasiłek z Ośrodka Pomocy Społecznej	72	8,2	9,9
Pomoc finansowa ze strony rodziny	66	7,4	9,1
Ogółem	727	82,3	100,0
Brak danych	156	17,7	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 21. Główne źródło utrzymania

Należy przy tym zauważyć, że jako główne źródło dochodu respondenci mogli wymienić dowolne źródło własnego dochodu, bez względu na jego wysokość, choć zwykle jako główne wybierane jest oczywiście podstawowe dla budżetu źródło dochodu. Bardzo dużej ilości braków odpowiedzi na to pytanie można się było spodziewać, a fakt ten przypisać można po części brakowi dochodów wśród części osób badanych, prywatności pytania, ale także pozyskiwaniu dochodów nierejestrowanych, o których osoby badane nie były skłonne poinformować (o czym wspominały prowadzącym badanie ankieterom).

Wśród dodatkowych źródeł dochodu pojawiały się w wypowiedziach respondentów źródła przedstawione w tabeli 22. Należy założyć, iż większość spośród osób, które nie udzieliły odpowiedzi na pytanie o dodatkowe źródła dochodów zwyczajnie takich dodatkowych źródeł nie posiada.

Tabela 22. Dodatkowe źródła utrzymania

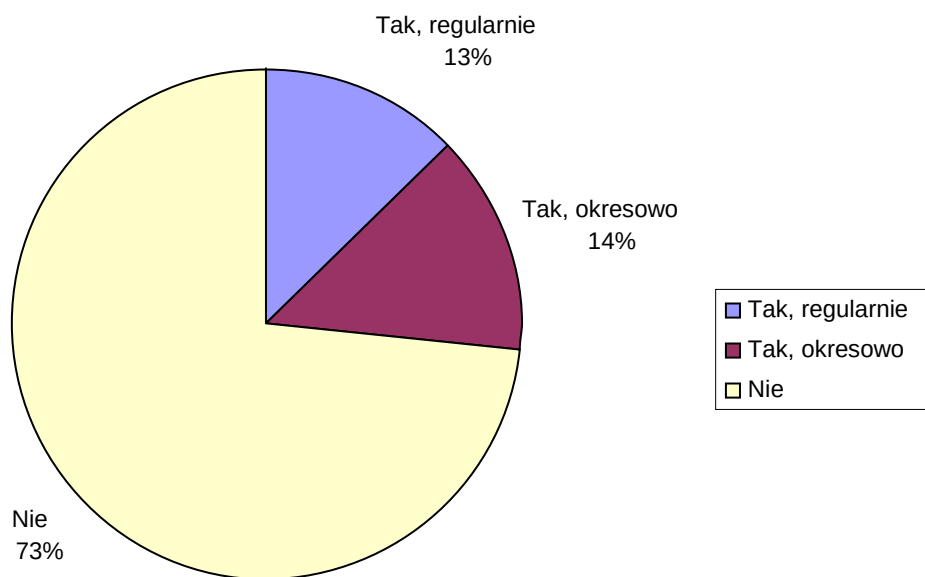
Dodatkowe źródła utrzymania	Ilość	Procent
Brak danych	795	91,2
Źródła dochodu innych osób		
Wynagrodzenie współmałżonka	1	,1
Pomoc finansowa rodziny	2	,2
Niezarobkowe źródło bliskiej osoby	3	,3
Niezarobkowe źródła dochodu		
Zasilek pielęgnacyjny	7	,7
Zaliczka alimentacyjna	11	1,1
Zasilek celowy	3	,3
Alimenty	6	,6
Pomoc rzeczowa	2	,2
Zasilek rodzinny	11	1,1
Stypendium	4	,4
Dodatek mieszkaniowy	1	,1
Lokata bankowa	1	,1
Ryczałt kuratora	5	,5
Wynajem mieszkania	4	,4
Dodatkowe źródła zarobkowe		
Praca dodatkowa	2	,2
Praca dodatkowa: handel	1	,1
Praca dodatkowa: sprzedaż złomu	1	,1
Praca dorywcza w sezonie	1	,1
Praca dorywcza	14	1,4
Umowa zlecenie	1	,1
Umowa o dzieło	3	,3
Własna działalność sezonowa	1	,1
Działalność gospodarcza	1	,1
Emerytura	2	,2
Ogółem	883	100,0

Niemal trzy czwarte respondentów zaprzeczyło, jakoby kiedykolwiek korzystało z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej. Około 13% ankietowanych przyznało, że z pomocy OPS korzysta regularnie zaś 14%, że pomoc z OPS z jakiej korzystają jest okresowa. Wyniki dla zmiennej korzystania z pomocy OPS przedstawia tabela 23 i wykres 23.

Tabela 23. „Czy korzysta Pani/Pan z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej?”

„Czy korzysta Pani/Pan z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Tak, regularnie	111	12,6	12,7
Tak, okresowo	122	13,8	14,0
Nie	638	72,2	73,3
Ogółem	871	98,6	100,0
Brak danych	12	1,4	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 23. „Czy korzysta Pani/Pan z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej?”

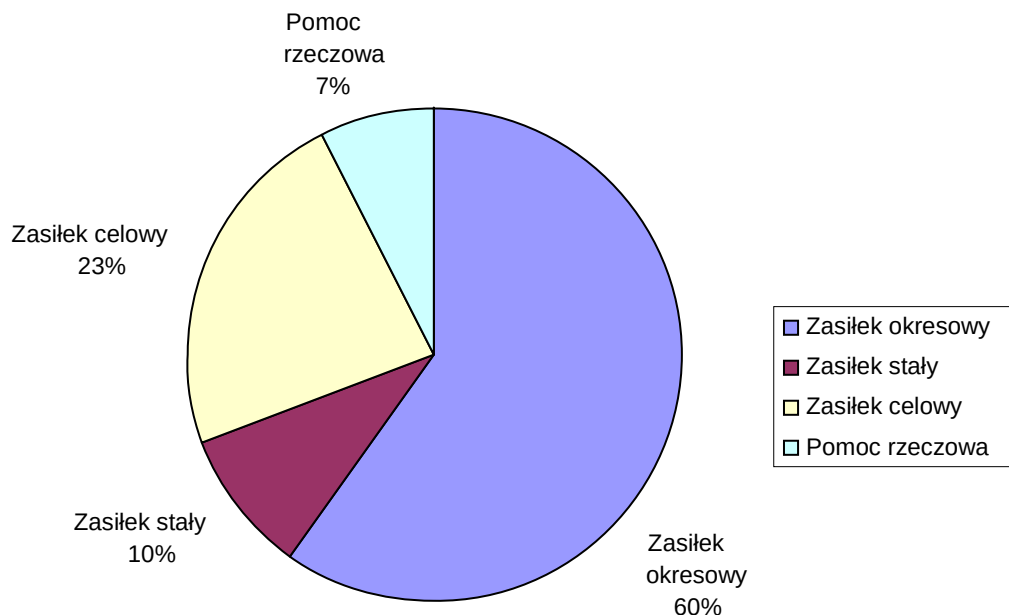

Wśród osób korzystających z pomocy OPS przynajmniej okresowo, tylko część udzieliła odpowiedzi, z jakiej formy pomocy korzysta. Wśród nich blisko 60% zgłaszało, iż jest to zasiłek okresowy, zaledwie co dziesiąty z udzielających odpowiedzi na to pytanie jako formę pomocy OPS z której korzysta wymieniał zasiłek stały, co czwarty zaś – zasiłek celowy. Blisko 10% udzielających odpowiedzi na to pytanie deklarowało, iż korzysta z pomocy rzeczowej. Wyniki dla zmiennej rodzaj pomocy z Ośrodka Pomocy Społecznej, z jakiej korzysta osoba prezentuje tabela 24 i wykres 24.

Tabela 24. „Z jakich form pomocy z Ośrodka Pomocy Społecznej Pani/Pan korzysta?”

„Z jakich form pomocy z Ośrodka Pomocy Społecznej Pani/Pan korzysta?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Zasiłek okresowy	54	6,1	59,6
Zasiłek stały	13	1,5	9,6
Zasiłek celowy	24	2,7	23,4
Pomoc rzeczowa	10	1,2	7,4
Ogółem	101	11,5	100,0
Brak danych	782	88,5	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 24. „Z jakich form pomocy z Ośrodka Pomocy Społecznej Pani/Pan korzysta?”

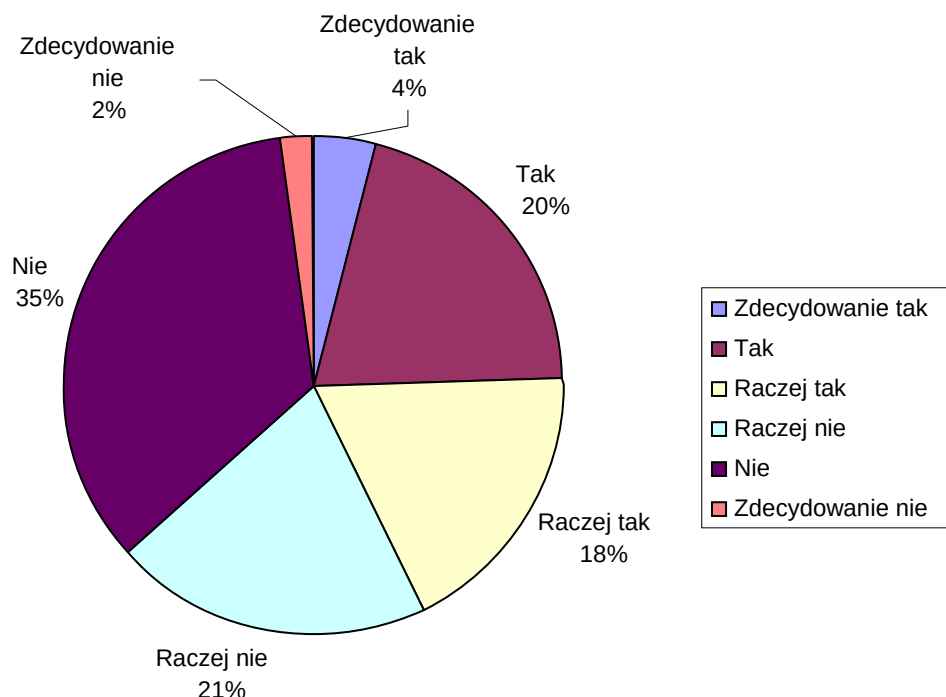
2.3. SPOSOBY PLANOWANIA KARIERY EDUKACYJNEJ I ZAWODOWEJ

Ponad cztery na dziesięć osób badanych deklarowały, że w mniejszym lub większym stopniu już w okresie pobierania nauki planowały swoją drogę zawodową. Rozkład wyników dla zmiennej planowania drogi zawodowej w okresie pobierania edukacji przedstawia tabela 25 i wykres 25.

Tabela 25. „Czy jeszcze będąc w szkole planował(a) Pani/Pan swoją drogę zawodową?”

„Czy jeszcze będąc w szkole planował(a) Pani/Pan swoją drogę zawodową?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Zdecydowanie tak	36	4,1	4,2
Tak	174	19,7	20,2
Raczej tak	157	17,8	18,3
Raczej nie	178	20,2	20,7
Nie	296	33,5	34,4
Zdecydowanie nie	19	2,1	2,2
Ogółem	860	97,4	100,0
Brak danych	23	2,6	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 25. „Czy jeszcze będąc w szkole planował(a) Pani/Pan swoją drogę zawodową?”

Jak wskazuje rozkład wyników zaprezentowany w tabeli 25a najbardziej praktyczny stosunek do podejmowanej nauki wykazują osoby z wykształceniem średnim technicznym oraz zawodowym.

Tabela 25A. Wykształcenie a planowanie drogi zawodowej w trakcie kształcenia

		Czy jeszcze będąc w szkole planował(a) Pan(i) swoją drogę zawodową?						Ogółem
		Zdecydowanie tak	Tak	Raczej tak	Raczej nie	Nie	Zdecydowanie nie	
Wykształcenie	Niepełne podst.	0	0	0	0	9	2	11
	Podstawowe	1	14	9	22	54	5	105
	Gimnazjalne	1	1	2	2	3	1	10
	Zawodowe	12	61	38	46	61	2	220
	Średnie techniczne	8	40	33	27	39	1	148
	Średnie ogólne	6	18	30	31	47	3	135
	Policealne	4	16	16	17	45	2	100
	Licencjackie	0	4	10	11	14	0	39
	Magisterskie	4	15	16	21	24	3	83
Ogółem		36	169	154	177	296	19	851

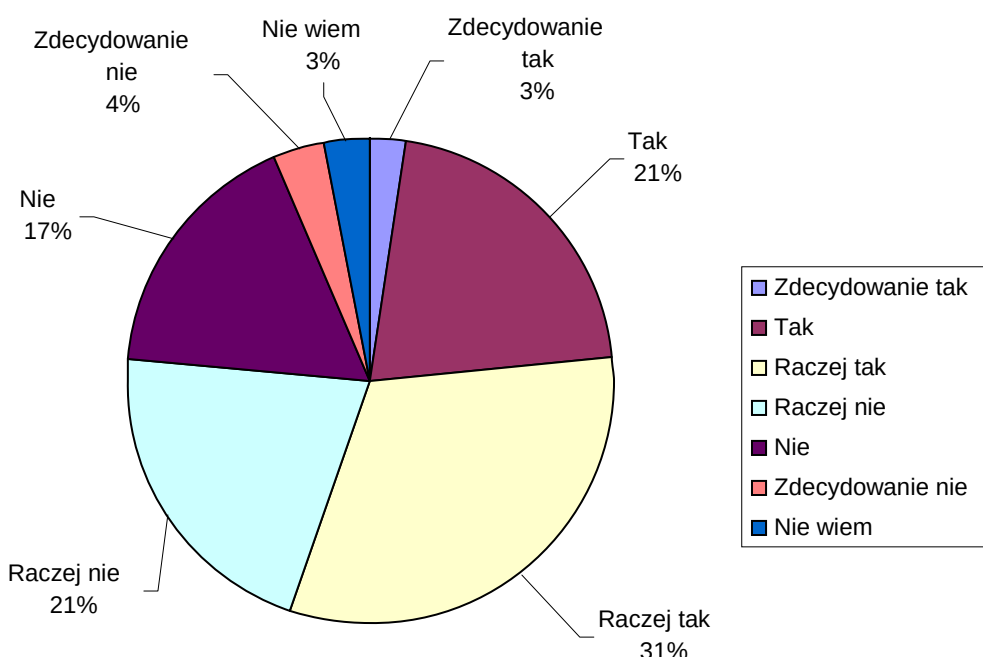
Przeważająca część osób badanych była skłonna twierdzić, że ukończona przez nich szkoła dawała dobre przygotowanie do wykonywania zawodu. Niska liczba osób bez wyrobionej opinii na ten temat świadczy o klarownych i ukształtowanych jeszcze przed badaniem poglądach. Wyniki dla kategorii zadowolenia z ukończonej szkoły w kontekście

przygotowania do zawodu prezentuje tabela 26 i wykres 26.

Tabela 26. „Czy uważa Pani/Pan, że ukończona szkoła przygotowała Panią/Pana do podjęcia zatrudnienia?”

„Czy uważa Pani/Pan, że ukończona szkoła przygotowała Panią/Pana do podjęcia zatrudnienia?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Zdecydowanie tak	22	2,5	2,6
Tak	180	20,4	21,0
Raczej tak	272	30,9	31,7
Raczej nie	180	20,4	21,0
Nie	147	16,6	17,2
Zdecydowanie nie	30	3,4	3,5
Nie wiem	26	2,9	3,0
Ogółem	857	97,1	100,0
Brak danych	26	2,9	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 26. „Czy uważa Pani/Pan, że ukończona szkoła przygotowała Panią/Pana do podjęcia zatrudnienia?”

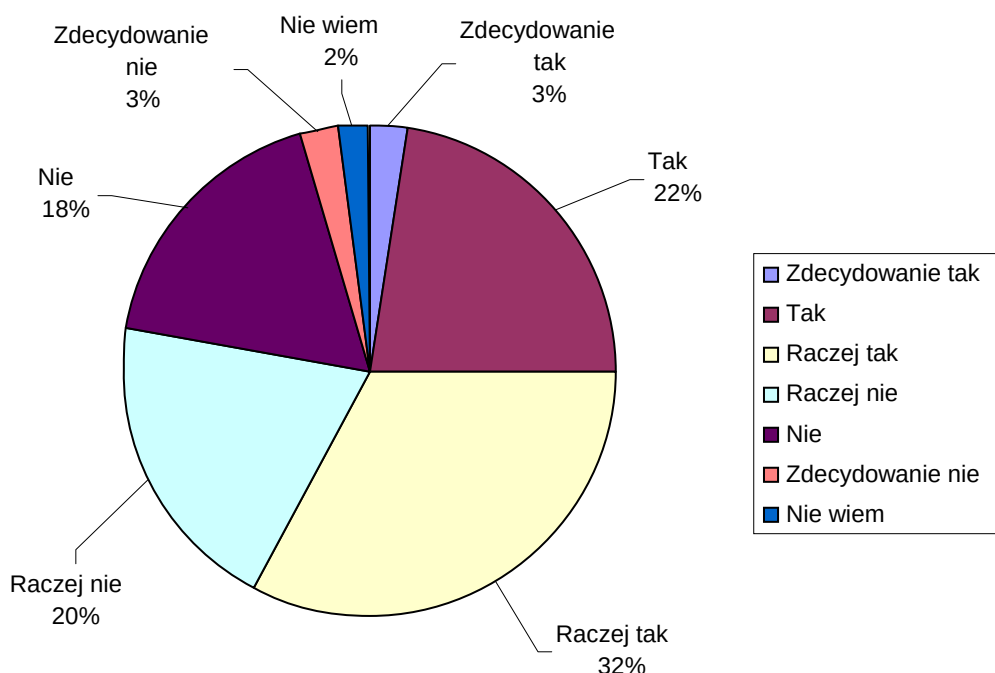
Również w ocenie praktycznego przygotowania przez ukończoną szkołę do wykonywania zawodu, osoby badane przeważnie udzielały pozytywnych odpowiedzi, oceniając wysoko szkoły pod względem wyposażania absolwentów w praktyczne umiejętności przydatne do podjęcia zatrudnienia. Wynik ten informuje jednocześnie o dość wysokiej ocenie przez osoby

badane własnych praktycznych umiejętności i kompetencji zawodowych. Wyniki dla kategorii zadowolenia z ukończonej szkoły w kontekście przydatności zdobytych umiejętności dla podjęcia pracy prezentuje tabela 27 i wykres 27.

Tabela 27. „Czy uważa Pani/Pan, że ukończona szkoła dała Pani/Panu praktyczne umiejętności przydatne do podjęcia zatrudnienia?”

„Czy uważa Pani/Pan, że ukończona szkoła dała Pani/Panu praktyczne umiejętności przydatne do podjęcia zatrudnienia?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Zdecydowanie tak	22	2,5	2,6
Tak	193	21,9	22,5
Raczej tak	281	31,8	32,7
Raczej nie	172	19,5	20,0
Nie	152	17,2	17,7
Zdecydowanie nie	22	2,5	2,6
Nie wiem	17	1,9	1,9
Ogółem	859	97,3	100,0
Brak danych	24	2,7	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 27. „Czy uważa Pani/Pan, że ukończona szkoła dała Pani/Panu praktyczne umiejętności przydatne do podjęcia zatrudnienia?”

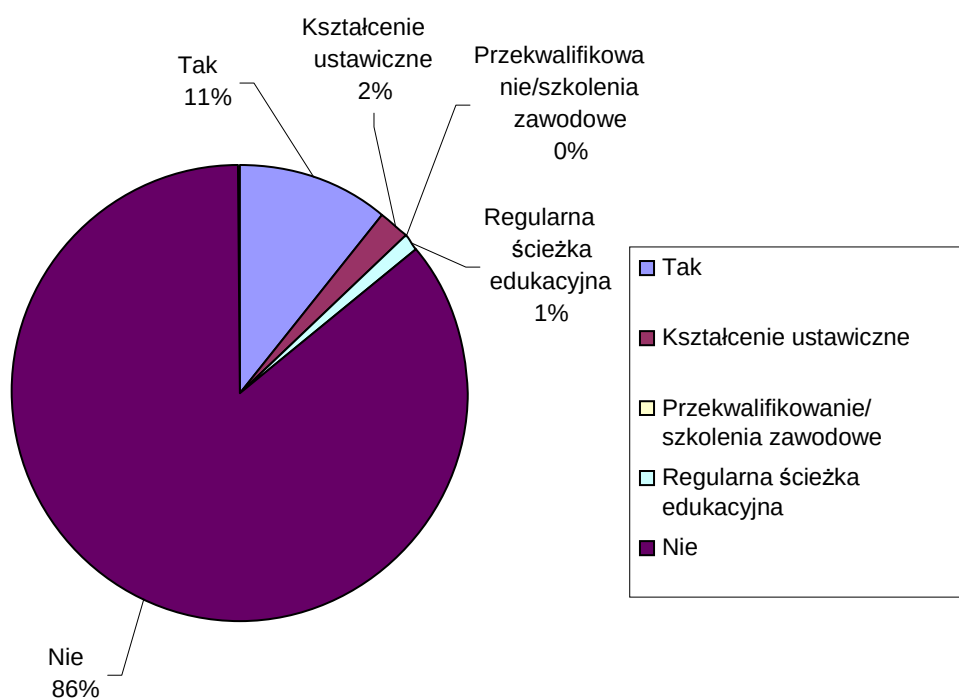
Co dziesiąty respondent w czasie badania kontynuował naukę. Współczynnik kontynuacji edukacji jest więc dość niski, co wiąże się również z niską skolaryzacją osób dorosłych w

Polsce. Informacje uzyskane od osób badanych odnośnie faktu i trybu kontynuowania nauki prezentuje tabela 28 i wykres 28.

Tabela 28. „Czy aktualnie kontynuuje Pani/Pan edukację?”

„Czy aktualnie kontynuuje Pani/Pan edukację?”	Ilość	Procent
Tak	93	10,8
Kształcenie ustawiczne	18	2,0
Przekwalifikowanie/szkolenia zawodowe	2	,2
Regularna ścieżka edukacyjna	8	,9
Nie	750	84,7
Ogółem	871	98,6
Brak danych	12	1,4
Ogółem ważnych	883	100,0

Wykres 28. „Czy aktualnie kontynuuje Pani/Pan edukację?”

Uzyskane dane dotyczące kontynuowanych w czasie badania kierunków kształcenia lub doksztalcenia skategoryzowano i przedstawiono w tabeli 29.

Tabela 29. Kierunki i szkoły, w których kontynuowana jest edukacja

Kierunki i szkoły, w których kontynuowana jest edukacja	Ilość	Procent
Brak danych	803	91,2
Studia podyplomowe		
Studia podyplomowe, doradztwo zawodowe	1	,1
Studia podyplomowe, zarządzanie	1	,1
Studia wyższe magisterskie i licencjackie		
Magisterskie ekonomiczne	4	,5
Magisterskie rolnicze	2	,2
Magisterskie zarządzanie	6	,7
Magisterskie geodezja	2	,2
Uniwersytet Szczeciński - pedagogika	1	,1
Uniwersytet Szczeciński - socjologia	1	,1
Uniwersytet Szczeciński - zdrowie publiczne	4	,5
Uniwersytet Szczeciński - logistyka	1	,1
Uniwersytet Szczeciński	4	,5
Uniwersytet Szczeciński - prawo	1	,1
UW dziennikarstwo, komunikacja społeczna	1	,1
WSH Szczecin	1	,1
WSH, resocjalizacja	1	,1
WSM, inżynieria-ekonomika transportu	1	,1
Wyższa Szkoła Kupiecka Łódź, pedagogika	1	,1
Wyższa Szkoła Sztuki Użytkowej - architektura	1	,1
Uzupełniające magisterskie	1	,1
Licencjackie, praca socjalna	3	,3
Licencjackie, pielęgniarstwo	2	,2
Szkoły pogimnazjalne		
Liceum ogólnokształcące	3	,3
Średnie, budownictwo	3	,3
Technik administracji	7	,8
Technikum informatyczne	1	,1
Technikum kolejowe	4	,5
ZSZ mechanik samochodowy	1	,1
Kursy		
Kurs języka obcego	8	,9
Inne		
Szkoła policyjna	3	,3
Szkoła policealna	8	,9
Kształcenie ustawiczne	1	,1
Specjalizacja i stopnia lekarz	1	,1
Ogółem	883	100,0

Blisko 30% osób badanych deklarowało chęć podjęcia edukacji. Wyniki dla zmiennej zainteresowanie podjęciem edukacji zamieszczono w tabeli 30.

Tabela 30. „Czy chciał(a)by Pani/Pan kontynuować edukację?”

„Czy chciał(a)by Pani/Pan kontynuować edukację?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Tak	252	28,5	29,4
Nie	605	68,6	70,6
Ogółem	857	97,1	100,0
Brak danych	26	2,9	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Tabela 31 prezentuje kierunki nauki, których podjęciem zainteresowane były osoby badane. Kierunki te celowo nie zostały dokładnie skategoryzowane dla ukazania ich różnorodności. Wydają się one osobom badanym korzystne przynajmniej po części w związku z podnoszeniem ich pozycji lub szans na rynku pracy (83% osób, które udzieliły odpowiedzi na pytanie o motywację podjęcia edukacji), zaś część z nich stanowi również realizację autentycznych zainteresowań i źródło osobistej satysfakcji.

Tabela 31. „Na jakim kierunku/w jakiej szkole chciał(a)by Pani/Pan kontynuować edukację?”

Na jakim kierunku/w jakiej szkole chciał(a)by Pani/Pan kontynuować edukację?”	Ilość	Procent
Brak danych	722	79,9
Kierunki biznesowe i ekonomiczne		
Bankowość, finanse	4	,5
Ekonomia	6	,7
Marketing	1	,1
Studia podyplomowe, zarządzanie	1	,1
Studia podyplomowe-ekonomiczne	1	,1
Studia podyplomowe-marketing	1	,1
Kierunki techniczne		
Elektromechanika	2	,2
Elektronika, studia zaoczne	1	,1
Grafika użytkowa	4	,5
Informatyka	2	,2
Logistyka	2	,2
Konserwator zabytków	4	,5
Fotografia komputerowa	1	,1
Politechnika	1	,1
Studia z architektury	1	,1
Kierunki humanistyczne		
Bibliotekoznawstwo	1	,1
Kierunek humanistyczny	1	,1
Język obcy	7	,7
Dziennikarstwo	1	,1
US logopedia	1	,1
Opieka nad osobą starszą	1	,1
Pedagogika	5	,6
Podyplomowo tyflopädagog	1	,1
Prawo	6	,7
Profilaktyka uzależnień	1	,1
Przedszkolanka	1	,1
Psychologia mgr	3	,3
Psychologia-studia podyplomowe	1	,1
Socjologia	2	,2
Studia teatralne	1	,1

Tabela 31. „Na jakim kierunku/w jakiej szkole chciał(a)by Pani/Pan kontynuować edukację?” cd

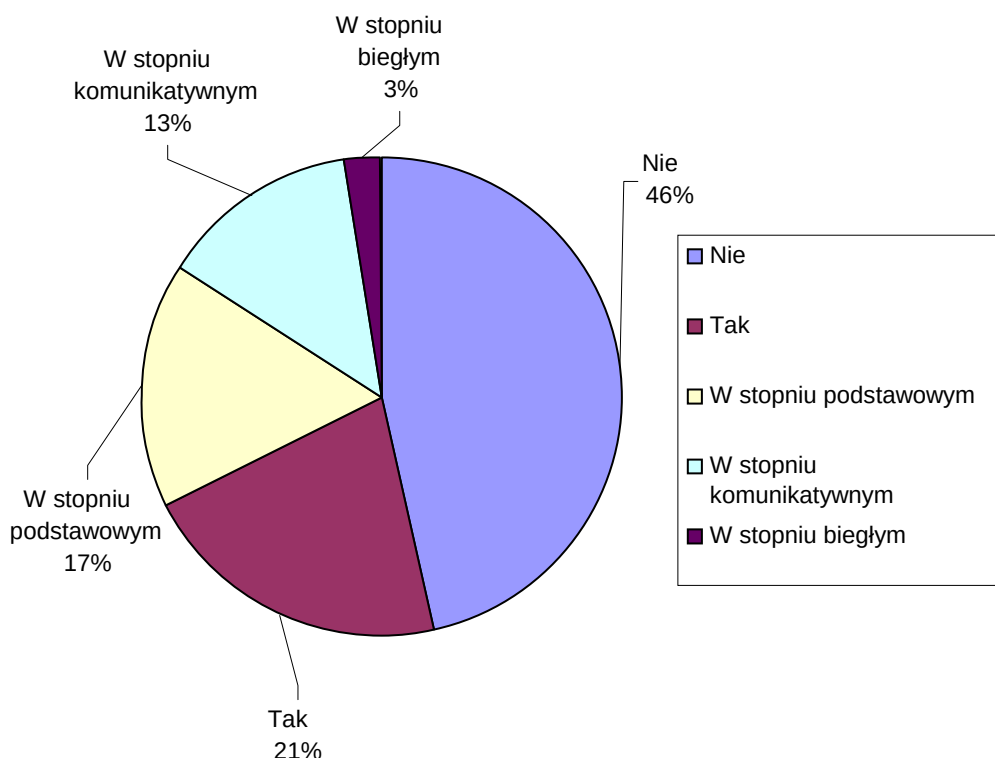
Inne		
Fizykoterapia	1	,1
Wycena nieruchomości	5	,6
Doktorat	7	,8
Turystyka	1	,1
Fryzjerstwo	4	,5
Licencjat pielęgniarstwa	2	,2
Magisterskie	17	2,3
Podyplomowe	6	,7
Szkoła florystyczna	1	,1
Szkoła policyjna	1	,1
Kosmetyczka	2	,2
Krawiectwo	1	,1
Kucharz	1	,1
Administracja mgr	3	,3
Rolnictwo	1	,1
SGH w Warszawie	2	,2
Szkoly pogimnazjalne		
Zasadnicza szkoła dla dorosłych	9	1
Mechanik samochodowy	1	,1
Technikum dla dorosłych	16	1,8
Technikum budowlane	1	,1
Technikum ekonomiczne	1	,1
Technikum elektryczne	1	,1
Technikum gastronomiczne	1	,1
Technikum informatyczne	2	,2
Technikum mechaniczne	2	,2
Technikum żywienia	1	,1
Liceum handlowe	1	,1
Liceum ogólnokształcące-wieczorowe	13	1,7
Ogółem	883	100,0

Badanie ujawniło brak znajomości jakiegokolwiek języka obcego wśród blisko połowy osób badanych. Co piąty respondent zadeklarował taką znajomość bez podawania, w jakim stopniu zna język obcy. Załedwie 2,5% respondentów, którzy udzielili odpowiedzi na pytanie o znajomość języka obcego deklarowało jego biegłą znajomość. Rozkład wyników dla kategorii znajomość języków obcych prezentuje tabela 32 i wykres 32.

Tabela 32. „Czy posiada Pani/Pan znajomość jakiegoś języka obcego?”

„Czy posiada Pani/Pan znajomość jakiegoś języka obcego?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Nie	404	45,8	46,4
Tak	185	21	21,2
W stopniu podstawowym	144	16,3	16,5
W stopniu komunikatywnym	116	13	13,4
W stopniu biegłym	22	2,5	2,5
Ogółem	871	98,6	100,0
Brak danych	12	1,4	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 32. „Czy posiada Pani/Pan znajomość jakiegoś języka obcego?”

Najpopularniejszymi językami wśród osób badanych był język angielski, niemiecki i rosyjski. Pozostałe wymieniane języki były znane znacznie mniejszej liczbie osób, a w pojedynczych przypadkach osoby zgłaszały znajomość takich języków jak duński, holenderski i migowy (abstrahując od problematyczności przynależności języka migowego do właściwej kategorii języków). Częstości deklarowania przez osoby badane znajomości poszczególnych języków przedstawiono w tabeli 33. Wyniki dla poszczególnych języków oraz braki odpowiedzi nie sumują się do 100% ponieważ osoby badane miały możliwość wymienienia dowolnej ilości znanych sobie języków obcych.

Tabela 33. Znajomość języków obcych

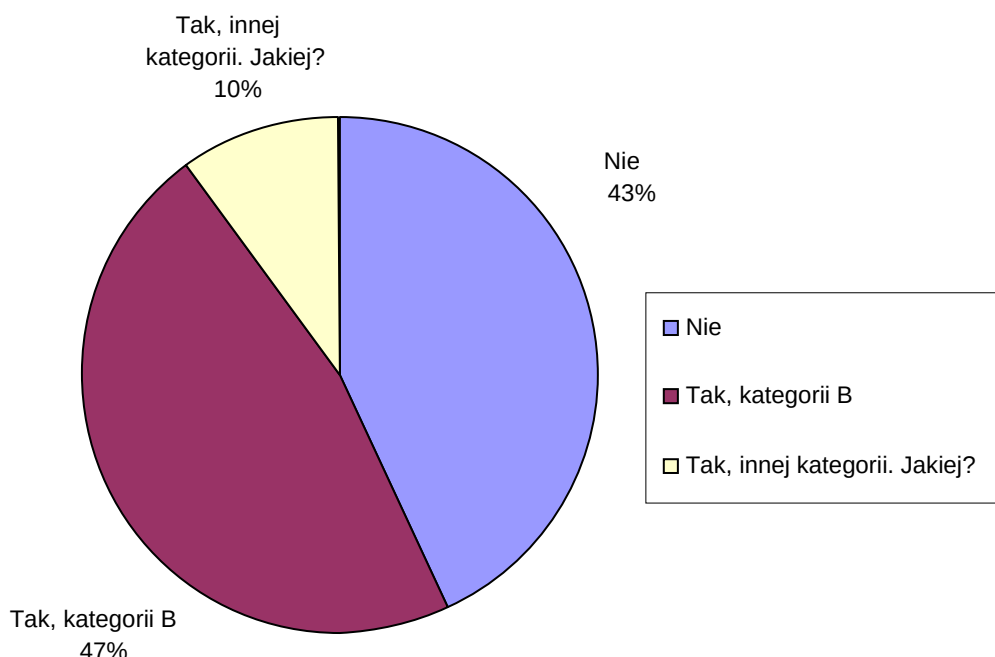
Znajomość języków obcych	Ilość	Procent
Brak danych	486	55,0
Język angielski	189	21,4
Język niemiecki	147	17
Język rosyjski	93	11
Język hiszpański	15	2
Język norweski	6	,7
Język francuski	6	,7
Język włoski	5	,6
Język szwedzki	4	,5
Język duński	1	,1
Język migowy	1	,1
Język holenderski	1	,1

Większość osób badanych deklarowała posiadanie prawa jazdy kategorii B, co dziesiąta osoba dysponująca prawem jazdy kategorii B posiadała także inną kategorię prawa jazdy. Rozkład odpowiedzi na pytanie o posiadane prawo jazdy przedstawiono w tabeli 34 i na wykresie 34.

Tabela 34. „Czy posiada Pani/Pan prawo jazdy?”

„Czy posiada Pani/Pan prawo jazdy?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Nie	358	40,5	43
Tak, kategorii B	407	46	47
Tak, innej kategorii	72	8	10
Ogółem	837	94,5	100,0
Brak danych	46	5,5	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 34. „Czy posiada Pani/Pan prawo jazdy?”

2.4. STATUS NA RYNKU PRACY

Wśród osób badanych znalazło się blisko 53% pracujących i nieco ponad 47% niezatrudnionych – bezrobotnych lub biernych zawodowo. Rozkład wyników dla zmiennej zatrudnienie prezentuje tabela 35.

Tabela 35. „Jaki jest Pani/Pana status na rynku pracy?”

„Jaki jest Pani/Pana status na rynku pracy?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Pracuję	453	51,3	52,7
Nie pracuję	407	46,1	47,3
Ogółem	860	97,4	100,0
Brak danych	23	2,6	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Tabela 35a prezentuje zależność pomiędzy statusem na rynku pracy a poziomem motywacji zewnętrznej ze strony rodziny do podjęcia zatrudnienia. Wbrew intuicyjnemu przekonaniu okazuje się, że poziom motywowania ze strony rodziny nie koreluje wprost z faktycznym podejmowaniem pracy przez badanych.

Tabela 35A. Postawa rodziny a status na rynku pracy

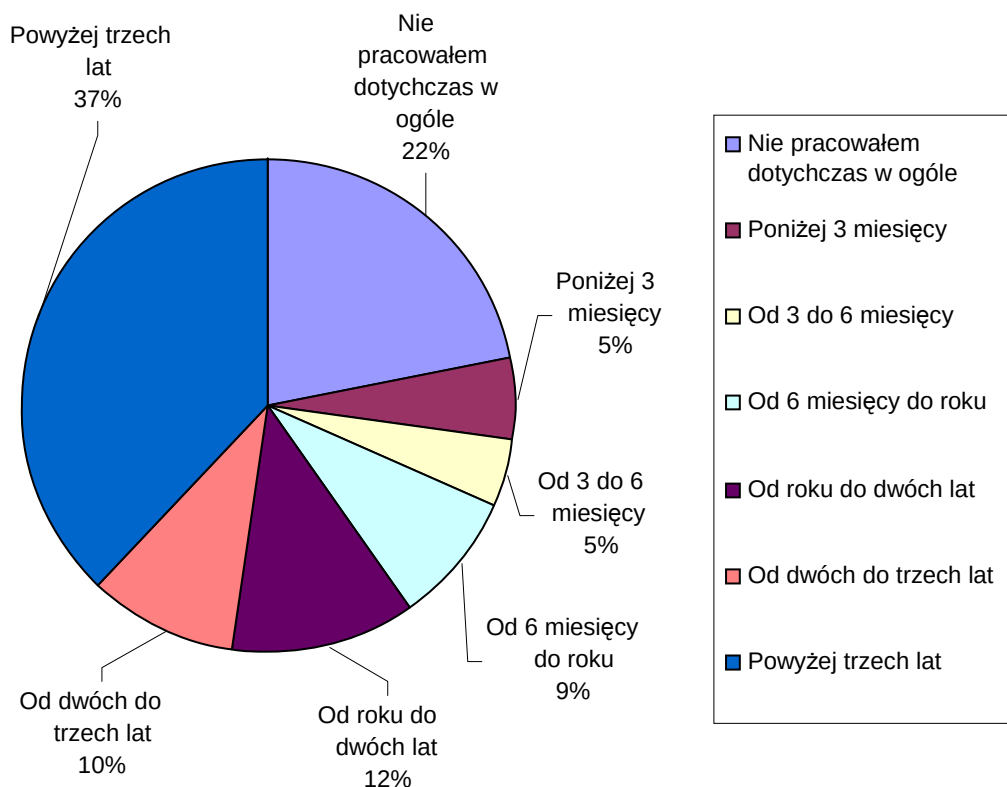
		Czy rodzina zachęcała Panią(a) do podjęcia zatrudnienia?						Ogółem
		Zdecydowanie tak	Tak	Raczej tak	Raczej nie	Nie	Zdecydowanie nie	
Status na rynku pracy	Pracujący	66	114	45	40	118	5	451
	Niepracujący	33	125	65	38	86	3	401
	Ogółem	99	239	110	78	204	8	852

Wśród osób pozostających bez zatrudnienia, które udzieliły informacji o okresie pozostawania bez pracy niemal co czwarta osoba informowała, że nie posiada doświadczenia zawodowego, co dokładnie odpowiada statystykom dotyczącym bezrobotnych zarejestrowanych w Województwie zachodniopomorskim publikowanym przez Urząd Statystyczny w Szczecinie. Blisko 40% ankietowanych osób pozostających bez pracy informowało, że pozostają bez pracy od co najmniej 3 lat, a blisko co trzeci ankietowany deklarował, iż jest bezrobotnym od mniej niż trzech miesięcy od daty badania. Rozkład odpowiedzi dla kategorii okres pozostawania bez pracy prezentuje tabela 36 i wykres 36.

Tabela 36. „Od jak dawna pozostaje Pani/Pan bez pracy?”

„Od jak dawna pozostaje Pani/Pan bez pracy?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Nie pracowałem dotychczas w ogóle	93	10,5	22,0
Poniżej 3 miesięcy	22	2,5	5,2
Od 3 do 6 miesięcy	19	2,2	4,5
Od 6 miesięcy do roku	36	4,1	8,5
Od roku do dwóch lat	51	5,8	12,1
Od dwóch do trzech lat	41	4,6	9,7
Powyżej trzech lat	160	18,1	38,0
Ogółem	422	47,8	100,0
Brak danych	461	52,2	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 36. „Od jak dawna pozostaje Pani/Pan bez pracy?”

2.5. OSOBY POZOSTAJĄCE BEZ PRACY

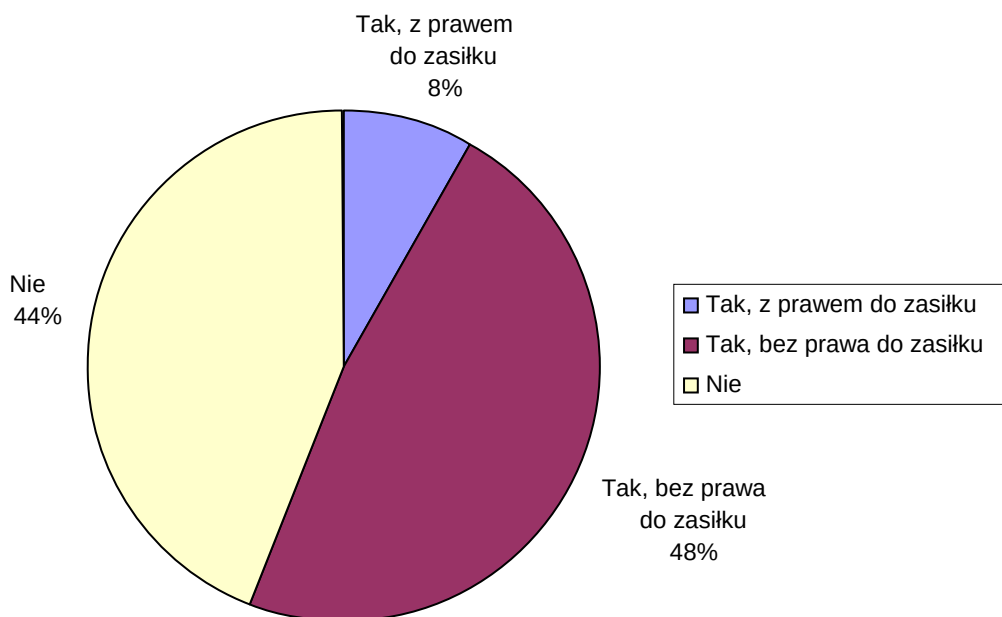
W pytaniu o rejestrację w Urzędzie pracy *jako osoba bezrobotna* odpowiedzi udzieliło więcej osób niż zadeklarowało się jako pozostających bez pracy. Może to wynikać z faktu, iż część ankiet było wypełnianych bezpośrednio przez osoby badane, które nie zastosowały się do instrukcji ankietera. Różnica ta mieści się jednak w granicach błędu statystycznego.

Wśród osób niezatrudnionych, które udzieliły odpowiedzi na to pytanie nieco ponad 55% było w dniu badania zarejestrowanymi jako bezrobotni (w tym zaledwie 8,2% z prawem do zasiłku). Rozkład wyników dla zmiennej rejestracji w urzędzie pracy *jako osoba bezrobotna* prezentuje tabela 37 i wykres 37.

Tabela 37. „Czy jest Pani/Pan zarejestrowana(y) jako osoba bezrobotna w Urzędzie Pracy?”

„Czy jest Pani/Pan zarejestrowana(y) jako osoba bezrobotna w Urzędzie Pracy?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Tak, z prawem do zasiłku	39	4,4	8,4
Tak, bez prawa do zasiłku	219	25,0	47,4
Nie	204	23,3	44,2
Ogółem	468	52,7	100,0
Brak danych	415	47,3	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 37. „Czy jest Pani/Pan zarejestrowana(y) jako osoba bezrobotna w Urzędzie Pracy?”

Zdecydowana większość spośród badanych osób niezatrudnionych (75,4%) deklarowała, iż chciałaby podjąć pracę. Definitywny brak zainteresowania podjęciem zatrudnienia zgłosiło zaledwie 9% badanych osób bezrobotnych. Rozkład wyników dla zmiennej motywacja do podjęcia zatrudnienia prezentuje tabela 38 i wykres 38.

Tabela 38. „Czy chciał(a)by Pani/Pan podjąć zatrudnienie?”

„Czy chciał(a)by Pani/Pan podjąć zatrudnienie?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Zdecydowanie tak	79	8,9	18,7
Tak	173	19,8	41,1
Raczej tak	67	7,6	15,8
Raczej nie	40	4,5	9,5
Nie	54	6,1	12,8
Zdecydowanie nie	9	1,0	2,1
Ogółem	422	47,9	100,0
Brak danych	461	52,1	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 38. „Czy chciał(a)by Pani/Pan podjąć zatrudnienie?”

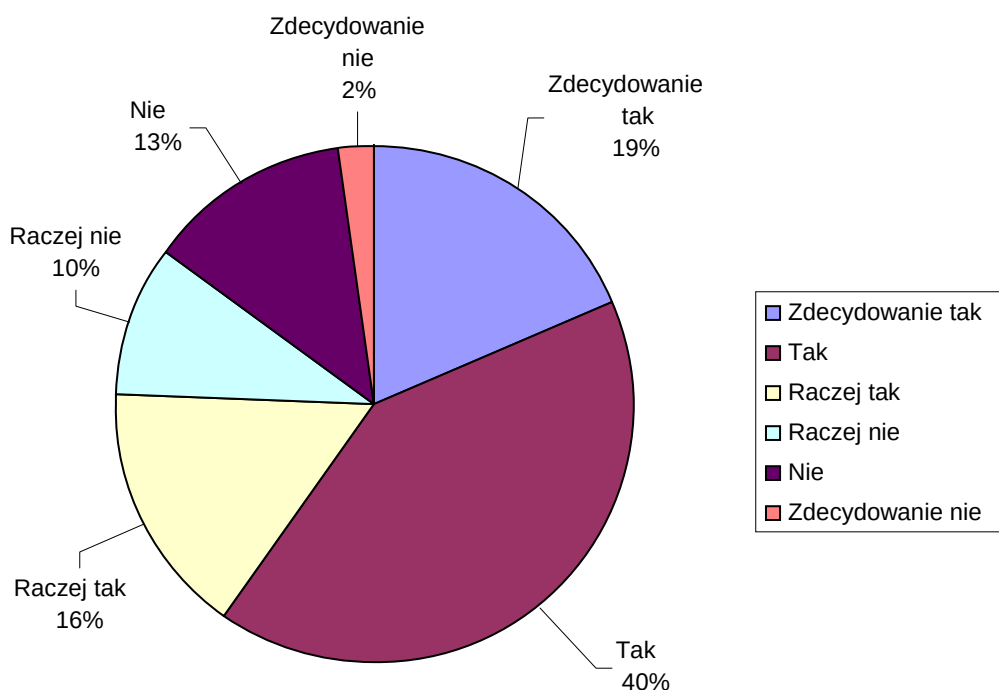

Tabela 38a prezentuje zależność pomiędzy grupą wiekową, do której należy osoba nie pracująca, a chęcią podjęcia pracy. Symptomatyczne jest, że zarówno wśród 20-latków jak i 30-latków pomimo generalnej chęci podjęcia pracy procent respondentów deklarujących zdecydowaną chęć podjęcia pracy jest niższy aniżeli wśród 50-latków. Można się spodziewać, że jednym z powodów wyższej motywacji do podjęcia pracy w tej ostatniej grupie wiekowej może być świadomość nieodległej perspektywy otrzymania świadczeń emerytalnych. Jednakże jakakolwiek byłaby faktyczna motywacja w tej grupie wiekowej istnieje realny potencjał zainteresowania podjęciem pracy.

Tabela 38A. Wiek a chęć podjęcia zatrudnienia

		Grupa wiekowa							Ogółem
		Do 20	20	30	40	50	60	70	
Chęć podjęcia zatrudnienia	Zdecydowanie tak	0	18	18	15	23	5	0	79
	Tak	0	42	50	40	26	14	1	173
	Raczej tak	1	15	11	20	11	9	0	67
	Raczej nie	1	5	10	7	5	12	0	40
	Nie	0	5	2	6	14	26	1	54
	Zdecydowanie nie	0	3	1	0	0	6	0	10
Ogółem		2	88	92	88	79	72	2	423

Wśród nieaktywnych zawodowo częściej niż wśród bezrobotnych bez prawa do zasiłku zdarzały się osoby w ogóle niezainteresowane podjęciem zatrudnienia. Osoby niezarejestrowane w Urzędzie Pracy, a pozostające bez zatrudnienia często nie dokonują takiej rejestracji, ponieważ nie planują podjęcia pracy. Istnieje jednak spora grupa osób nieaktywnych zawodowo, które pozostają bez pracy, deklarują większą lub mniejszą gotowość i zainteresowanie podjęciem zatrudnienia, a jednak nie podjęły inicjatywy rejestracji w Urzędzie Pracy. Deklarowaną gotowość i zainteresowanie podjęciem zatrudnienia wśród osób zarejestrowanych w Urzędzie Pracy jako bezrobotne z prawem do zasiłku, bez prawa do zasiłku oraz niezarejestrowanych w Urzędzie Pracy obrazuje tabela 38b.

Tabela 38B. Rejestracja w Urzędzie Pracy a gotowość i zainteresowanie podjęciem zatrudnienia

		„Czy chciał(a)by Pani/Pan podjąć zatrudnienie?”						Ogółem
		Zdecydowanie tak	Tak	Raczej tak	Raczej nie	Nie	Zdecydowanie nie	
„Czy jest Pani/Pan zarejestrowana(y) jako osoba bezrobotna w Urzędzie Pracy?”	Tak, z prawem do zasiłku	16	16	3	2	2	0	39
	Tak, bez prawa do zasiłku	49	114	23	18	10	3	217
	Nie	14	42	41	19	42	7	165
	Ogółem	79	172	67	39	54	10	421

O ile jednak deklaracje dotyczące motywacji do podjęcia pracy występują u ponad $\frac{3}{4}$ badanych osób pozostających bez zatrudnienia, o tyle samo aktywne poszukiwanie pracy zadeklarowało już jedynie niecałe 60% z tej samej grupy respondentów. Większość z osób deklarujących chęć znalezienia pracy wykazuje więc inicjatywę w tym kierunku, jednak pewna liczba deklaracji dotyczących motywacji do pracy (15%) nie pociąga za sobą

konkretnych działań w celu osiągnięcia zamierzonego celu, co może się wiązać także z pewnymi sytuacjami losowymi uniemożliwiającymi poszukiwanie i utrzymanie pracy. Rozkład wyników dla zmiennej „poszukiwanie pracy” przedstawia tabela 39.

Tabela 39. „Czy poszukuje Pani/Pan pracy?”

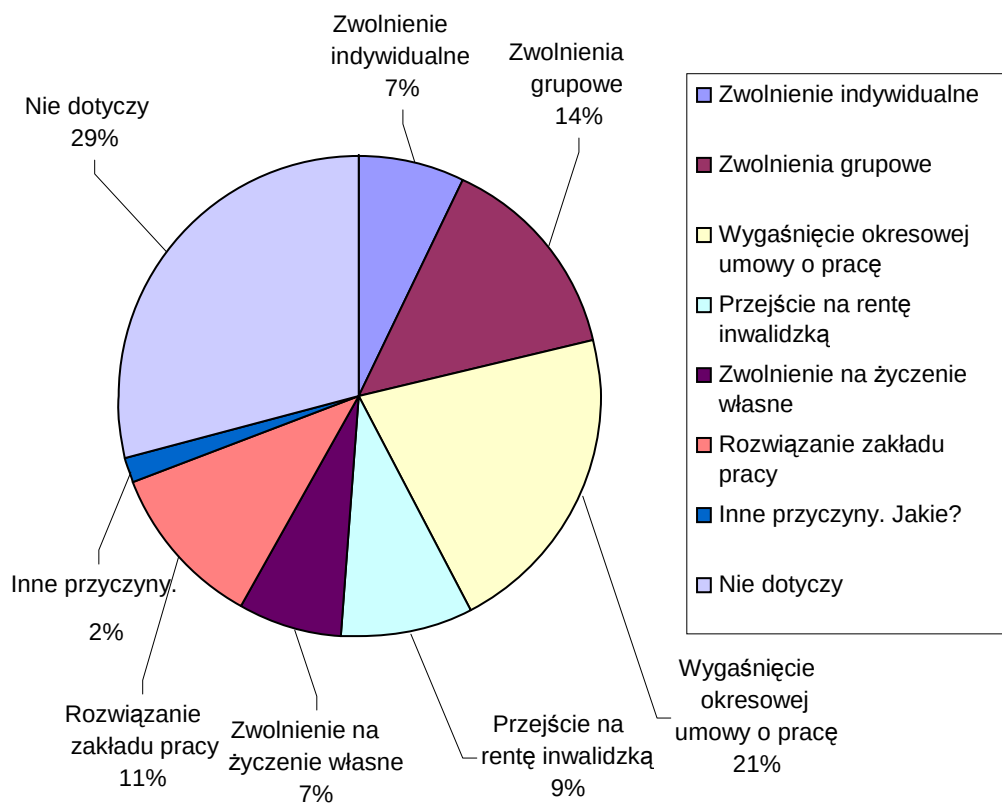
„Czy poszukuje Pani/Pan pracy?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Tak	264	30,5	58,9
Nie	184	21,3	41,1
Ogółem	448	51,8	100,0
Brak danych	435	48,2	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Co piąta spośród osób niezatrudnionych biorących udział w badaniu utraciła zatrudnienie na skutek wygaśnięcia umowy o pracę, a 14,3% w wyniku zwolnień grupowych. Rozkład wyników dla zmiennej przyczyna utraty pracy prezentuje tabela 40 i wykres 40.

Tabela 40. „Jaki był powód utraty ostatniego zatrudnienia?”

„Jaki był powód utraty ostatniego zatrudnienia?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Zwolnienie indywidualne	28	3,2	7,2
Zwolnienia grupowe	55	6,2	14,3
Wygaśnięcie okresowej umowy o pracę	80	9,1	20,6
Przejście na rentę inwalidzką	35	4,0	9,0
Zwolnienie na życzenie własne	27	3,1	7,0
Rozwiązanie zakładu pracy	43	4,9	11,1
Inne przyczyny	6	,7	1,5
Nie dotyczy	114	12,7	29,3
Ogółem	388	43,9	100,0
Brak danych	495	56,1	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 40. „Jaki był powód utraty ostatniego zatrudnienia?”

Wiele światła na bierność zawodową niezarejestrowanych w Urzędzie Pracy osób pozostających bez zatrudnienia rzuca informacja dotycząca powodu utraty ostatniego miejsca zatrudnienia. Wśród osób nieaktywnych zawodowo najczęściej podawaną przyczyną było przejście na rentę inwalidzką. Są to więc osoby, które doświadczyły pewnego uszczerbku na zdrowiu, co może obiektywnie lub subiektywnie zmniejszać ich możliwości pracy zawodowej, przez co osoby te nie są gotowe do podjęcia zatrudnienia. Zróżnicowanie przyczyn utraty ostatniego miejsca pracy w zależności od statusu osoby niezatrudnionej w Urzędzie Pracy prezentuje tabela 40a.

Tabela 40A. Status osoby niezatrudnionej a przyczyna utraty ostatniego miejsca zatrudnienia

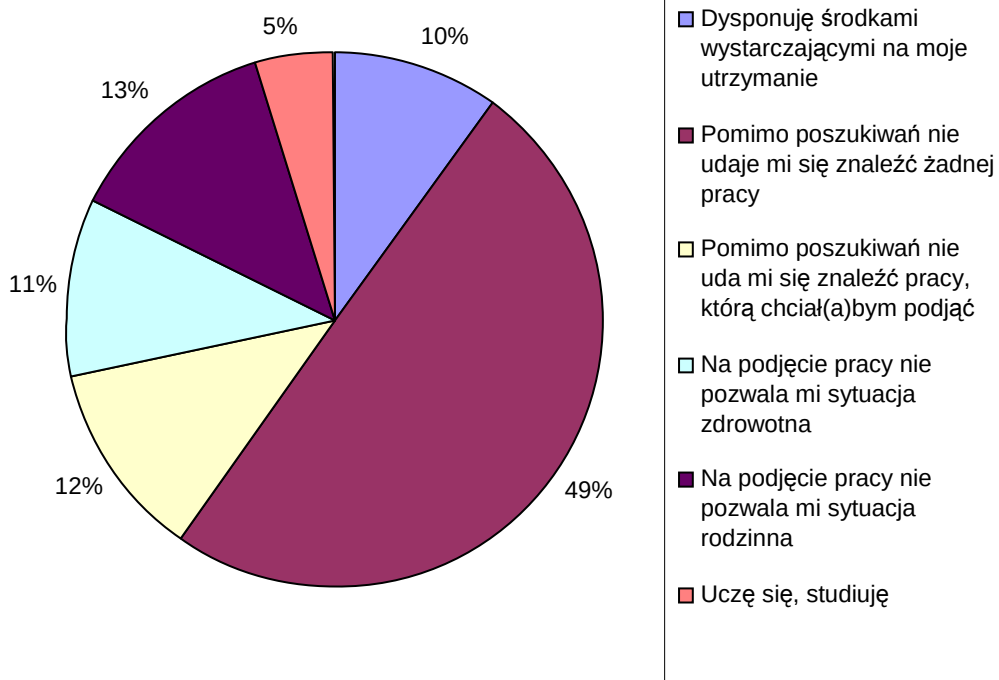
		„Jaki był powód utraty ostatniego miejsca zatrudnienia?”						
		Zwolnienie indywidualne	Zwolnienie grupowe	Wygaśnięcie umowy o pracę	Przejsie na rentę inwalidzką	Zwolnienie na własne życzenie	Rozwiązanie zakładu pracy	Ogółem
„Czy jest Pani/Pan zarejestrowana(y) jako osoba bezrobotna w Urzędzie Pracy?”	Tak, z prawem do zasiłku	1	10	17	0	3	1	32
	Tak, bez prawa do zasiłku	16	30	43	5	10	31	199
	Nie	11	15	19	29	14	11	154
	Ogółem	28	55	79	34	27	43	385

Rozbieżność pomiędzy formułowanymi deklaracjami dotyczącymi chęci podjęcia zatrudnienia oraz ich realizacją poprzez czynne poszukiwanie pracy po części tłumaczą wyniki uzyskane dla zmiennej „przyczyna pozostawania bez pracy” przedstawione w tabeli 41 i na wykresie 41. Większość spośród badanych osób niepracujących deklaruje, iż pomimo dokładania wszelkich starań dla znalezienia i podjęcia pracy, nie udaje im się tego celu osiągnąć i nie mogą znaleźć jakiegokolwiek zatrudnienia. Z kolei 12% badanych deklaruowało, iż pomimo poszukiwań nie udało się im znaleźć takiej pracy, którą chcieliby i byłiby skłonni podjąć. Nieco ponad 10% badanych osób pozostających bez zatrudnienia wyrażało opinię, iż na podjęcie zatrudnienia nie pozwala im stan zdrowia, a nieco więcej, bo 13% jako czynnik uniemożliwiający podjęcie pracy zawodowej podawało sytuację rodzinną. Sytuacja zdrowotna i rodzinna może sprawiać, iż pomimo faktycznej motywacji do podjęcia pracy z przyczyn obiektywnych osoby nie są w stanie podjąć działań nastawionych na aktywizację zawodową.

Tabela 41. „Jaka jest w Pani/Pana przypadku przyczyna pozostawania bez pracy?”

„Jaka jest w Pani/Pana przypadku przyczyna pozostawania bez pracy?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Dysponuję środkami wystarczającymi na moje utrzymanie	38	4,3	9,9
Pomimo poszukiwań nie udaje mi się znaleźć żadnej pracy	190	21,6	49,8
Pomimo poszukiwań nie uda mi się znaleźć pracy, którą chciał(a)bym podjąć	46	5,2	12,0
Na podjęcie pracy nie pozwala mi sytuacja zdrowotna	40	4,5	10,5
Na podjęcie pracy nie pozwala mi sytuacja rodzinna	50	5,7	13,1
Uczę się, studiuje	18	2,0	4,7
Ogółem	382	43,3	100,0
Brak danych	501	56,7	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 41. „Jaka jest w Pani/Pana przypadku przyczyna pozostawania bez pracy?”

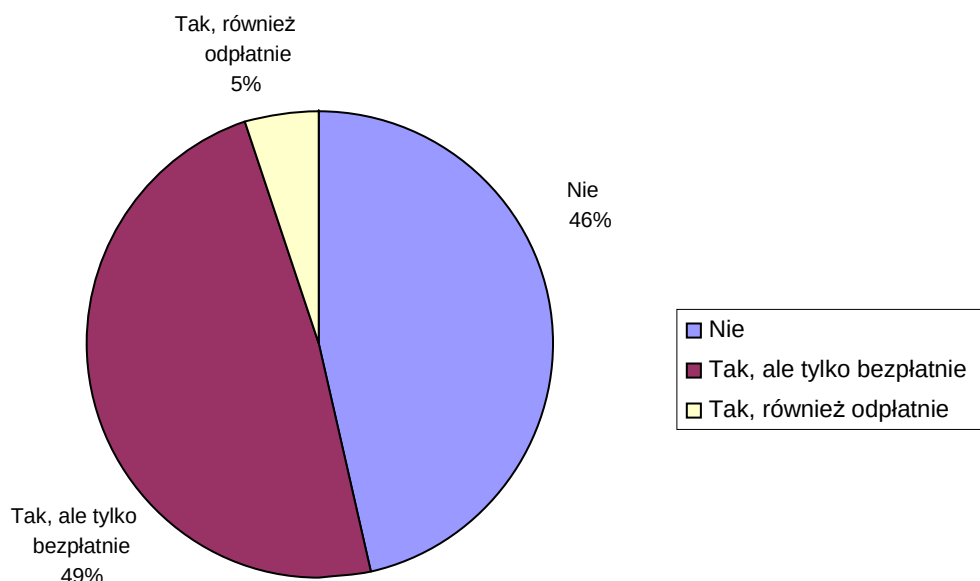

Trudności ze znalezieniem satysfakcjonującej pracy mogą się wiązać z niskimi lub nie znajdującymi zainteresowania na rynku pracy kwalifikacjami. Wśród badanych osób pozostających bez zatrudnienia bardzo zbliżona liczba osób deklarowała zainteresowanie jak i brak zainteresowania uczestnictwem w kursach oraz szkoleniach zawodowych. Doszkalaniem zawodowym zainteresowanych było około 54% osób badanych, z tym, że tylko 5% osób badanych było zainteresowanych odbyciem kursów lub szkoleń płatnych. Jednocześnie nieco ponad 46% respondentów nie było zainteresowanych odbywaniem szkoleń zarówno płatnych jak i bezpłatnych. Rozkład odpowiedzi dla zmiennej „zainteresowanie uczestnictwem w kursach i szkoleniach zawodowych” zaprezentowano w tabeli 42 i wykres 46.

Tabela 42. „Czy jest Pani/Pan zainteresowana(y) uczestnictwem w kursach i szkoleniach zawodowych?”

„Czy jest Pani/Pan zainteresowana(y) uczestnictwem w kursach i szkoleniach zawodowych?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Nie	213	24,2	46,3
Tak, ale tylko bezpłatnie	224	25,3	48,7
Tak, również odpłatnie	23	2,6	5,0
Ogółem	460	52,1	100,0
Brak danych	423	47,9	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 42. „Czy jest Pani/Pan zainteresowana(y) uczestnictwem w kursach i szkoleniach zawodowych?”

Osoby zarejestrowane jako bezrobotne częściej wyrażały gotowość podjęcia uczestnictwa w kursach i szkoleniach zawodowych w porównaniu z osobami nieaktywnymi zawodowo, które znacznie częściej kategorię deklaruowały, iż nie są zainteresowane tego rodzaju szkoleniami. Zainteresowanie szkoleniami wśród osób zarejestrowanych w Urzędzie Pracy jako bezrobotne oraz osobami niepracującymi i nieaktywnymi zawodowo prezentuje tabela 42a.

Tabela 42A. Status osoby niezatrudnionej a zainteresowanie doszkalaniem zawodowym

	„Czy jest Pani/Pan zainteresowana(y) uczestnictwem w kursach i szkoleniach zawodowych?”			Ogółem
	Nie	Tak, ale tylko bezpłatnie	Tak, również odpłatnie	
Tak, z prawem do zasiłku	16	21	2	39
Tak, bez prawa do zasiłku	91	119	8	218
Nie	104	76	13	193
Ogółem	211	216	23	450

Biorąc pod uwagę brak motywacji finansowej (darmowe szkolenia pozwalające na zwiększenie szansy na osiągnięcie realnego miesięcznego dochodu) świadczyć to może o silnym zniechęceniu do podejmowania dodatkowych działań edukacyjnych i braku wiary w ich skuteczność. Pewnego potwierdzenia tej hipotezy dostarczają podane przez respondentów, autorskie uzasadnienia braku zainteresowania uczestnictwem w kursach i szkoleniach zawodowych przedstawione w tabeli 43.

Tabela 43. Przyczyny braku zainteresowania uczestnictwem w kursach i szkoleniach zawodowych

Przyczyny braku zainteresowania uczestnictwem w kursach i szkoleniach zawodowych	Ilość	Procent
Brak danych	832	96,3
„I tak nie znajdę pracy”	2	,2
Brak aspiracji	1	,1
Brak czasu	2	,2
Brak informacji o kursach	1	,1
Brak potrzeby	8	,6
Brak środków	2	0,2
Stan zdrowia	4	,1
Choroba dzieci	3	,1
Małe dziecko	9	0,4
Kontynuowanie edukacji	1	,1
Wiek	17	1,5
Sytuacja rodzinna	1	,1
Ogółem	883	100,0

Zainteresowaniem mniejszym niż szkolenia i kursy zawodowe cieszył się wśród pozostających bez pracy osób badanych pomysł przekwalifikowania zawodowego. Pomimo przeważających deklaracji o chęci podjęcia pracy jednoznacznej odpowiedzi dotyczącej braku zainteresowania formą aktywizacji zawodowej, jaką jest przekwalifikowanie zawodowe udzieliło niemal 75% osób ankietowanych, podczas gdy nieco ponad 25% deklaruje zainteresowanie przekwalifikowaniem zawodowym. Rozkład odpowiedzi dla zmiennej zainteresowanie przekwalifikowaniem zawodowym przedstawia tabela 44.

Tabela 44. „Czy jest Pani/Pan zainteresowana(y) przekwalifikowaniem zawodowym?”

„Czy jest Pani/Pan zainteresowana(y) przekwalifikowaniem zawodowym?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Nie	330	37,5	73,1
Tak	122	13,8	26,9
Ogółem	452	51,3	100,0
Brak danych	431	48,7	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Większość spośród osób zainteresowanych przekwalifikowaniem zawodowym nie wie, jakie dokładnie szkolenie chciałaby podjąć. Tabela 45 w sposób usystematyzowany prezentuje, jakimi kierunkami przekwalifikowania zawodowego zainteresowane są osoby deklarujące chęć skorzystania z tej formy zawodowego rozwoju i zwiększenia szans na rynku pracy.

Tabela 45. Zainteresowanie kierunkami przekwalifikowania zawodowego

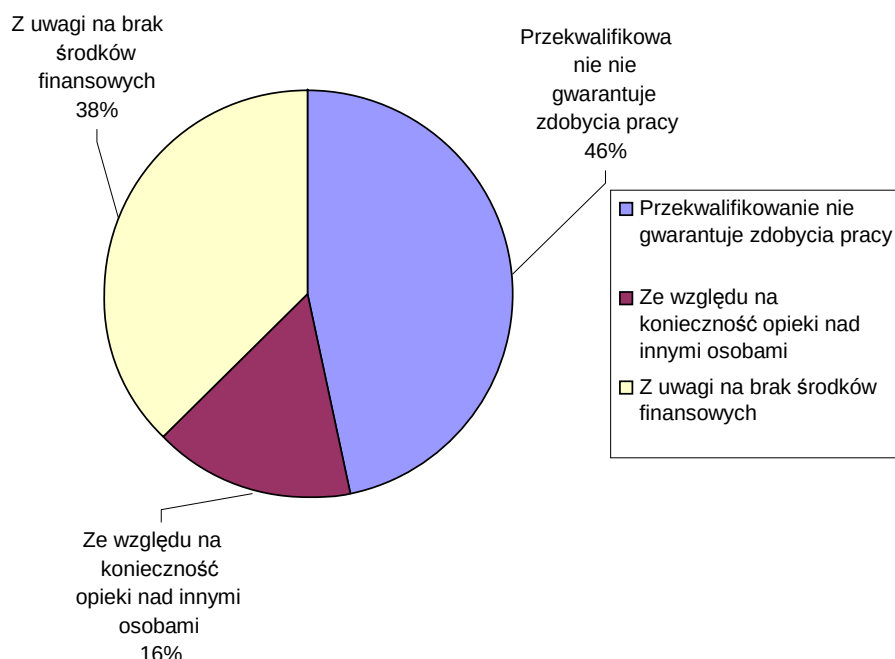
Zainteresowanie kierunkami przekwalifikowania zawodowego	Ilość	Procent
Brak danych	807	94,3
Budowlaniec	1	,1
Cukiernik	1	,1
Dobrze płatny	1	,1
Drwal	1	,1
Ekonomista	1	,1
Elektromonter	1	,1
Elektryk	1	,1
Florysta	1	,1
Fryzjer	5	0,4
Handlowiec, obsługa kasy fiskalnej	11	0,2
Informatyka	3	0,2
Ochrona	2	,1
Kelner	1	,1
Kierowca	2	0,2
Kosmetologia	1	,1
Krawiec	2	0,2
Kucharz	5	,5
Obsługa komputera	6	,1
Kurs języka niemieckiego	2	,1
Mechanik samochodowy	3	0,3
Nie wiem	5	0,5
Opiekunka osób starszych	2	0,2
Pedagogiczne do pracy w bibliotece	1	,1
Pedagogika	1	,1
Pokojowa	1	,1
Pomoc kuchenna, pomoc opiekunki	1	,1
Prace biurowe	2	,1
Pracownik socjalny	1	,1
Prawnik	2	0,2
Psycholog	1	,1
Spawacz	1	,1
Szwaczka	1	,1
Tłumacz	3	,3
Ukończenie studiów	1	,1
Wizażysta	1	,1
Zdobyć średnie wykształcenie	1	,1
Ogółem	883	100,0

Wśród najczęściej wymienianych przyczyn braku zainteresowania przekwalifikowaniem zawodowym mamy do czynienia przede wszystkim z obawą, iż przekwalifikowanie nie gwarantuje zdobycia pracy, co świadczy o niskiej tolerancji na podejmowanie ryzyka przez osoby badane. Prawie co czwarta osoba deklarująca brak zainteresowania przekwalifikowaniem zawodowym jako uzasadnienie podawała konieczność opieki nad innymi osobami, a blisko 40% osób badanych uzasadniało brak zainteresowania przekwalifikowaniem wysokimi kosztami, które są z nim związane. Rozkład odpowiedzi dotyczących przyczyn braku zainteresowania przekwalifikowaniem zawodowym prezentuje tabela 46 i wykres 46.

Tabela 46. „Dlaczego nie jest Pani/Pan zainteresowana(y) przekwalifikowaniem zawodowym?”

„Dlaczego nie jest Pani/Pan zainteresowana(y) przekwalifikowaniem zawodowym?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Przekwalifikowanie nie gwarantuje zdobycia pracy	112	12,7	46,7
Ze względu na konieczność opieki nad innymi osobami	38	4,3	15,7
Z uwagi na brak środków finansowych	92	10,4	37,6
Ogółem	242	27,4	100,0
Brak danych	641	72,6	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 46. „Dlaczego nie jest Pani/Pan zainteresowana(y) przekwalifikowaniem zawodowym?”

Brak kategoryzacji odpowiedzi określających najniższą kwotę wynagrodzenia netto za jaką osoby niepracujące biorące udział w badaniu byłyby skłonne podjąć pracę sprzyja zaobserwowaniu dużego zróżnicowania w obrębie deklarowanej płacy minimalnej. Rozkład

odpowiedzi prezentuje tabela 47.

Tabela 47. „Za jaką najniższą kwotę wynagrodzenia netto był(a)by Pani/Pan skłonna(y) podjąć pracę?”

„Za jaką najniższą kwotę wynagrodzenia netto był(a)by Pani/Pan skłonna(y) podjąć pracę?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
1	1	,1	,3
500	5	,6	1,4
600	13	1,5	3,7
650	1	,1	,3
700	5	,6	1,4
750	1	,1	,3
780	1	,1	,3
800	50	5,7	14,3
820	1	,1	,3
850	5	,6	1,4
900	9	1,0	2,6
950	1	,1	,3
1000	86	9,7	24,6
1100	6	,7	1,7
1200	21	2,3	5,9
1250	1	,1	,3
1300	3	,3	,9
1400	2	,2	,6
1500	68	7,7	19,4
1550	1	,1	,3
1600	2	,2	,6
1800	6	,7	1,7
2000	50	5,7	14,3
2500	4	,5	1,1
3000	6	,7	1,7
4000	1	,1	,3
Ogółem	350	39,6	100,0
Brak danych	533	60,4	
Ogółem ważnych	883	100,0	

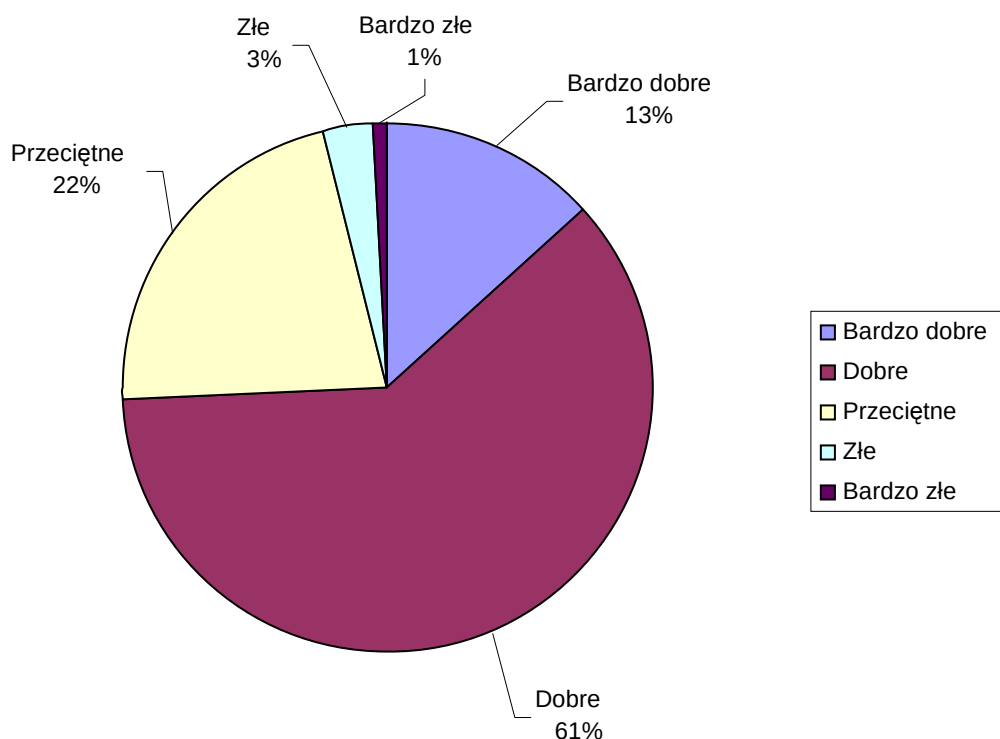
2.6. OSOBY ZATRUDNIONE

Wśród badanych osób pracujących najczęściej można było spotkać się z opinią, iż w ich miejscu pracy panują *dobre relacje służbowe* pomiędzy pracodawcą a pracownikami. Jedynie 4% badanych określało te relacje jako złe lub bardzo złe. Rozkład odpowiedzi na pytanie o jakość relacji pomiędzy pracodawcą a pracownikami w miejscu pracy osoby badanej zaprezentowano w tabeli 48 i na wykresie 48.

Tabela 48. „Jak ocenia Pani/Pan relacje służbowe pomiędzy pracodawcą a pracownikami w Pani/Pana miejscu zatrudnienia?”

„Jak ocenia Pani/Pan relacje służbowe pomiędzy pracodawcą a pracownikami w Pani/Pana miejscu zatrudnienia?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Bardzo dobre	61	6,9	13,4
Dobre	277	31,4	60,7
Przeciętne	100	11,3	21,9
Złe	14	1,6	3,1
Bardzo złe	4	,4	,9
Ogółem	456	51,6	100,0
Brak danych	427	48,4	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 48. „Jak ocenia Pani/Pan relacje służbowe pomiędzy pracodawcą a pracownikami w Pani/Pana miejscu zatrudnienia?”

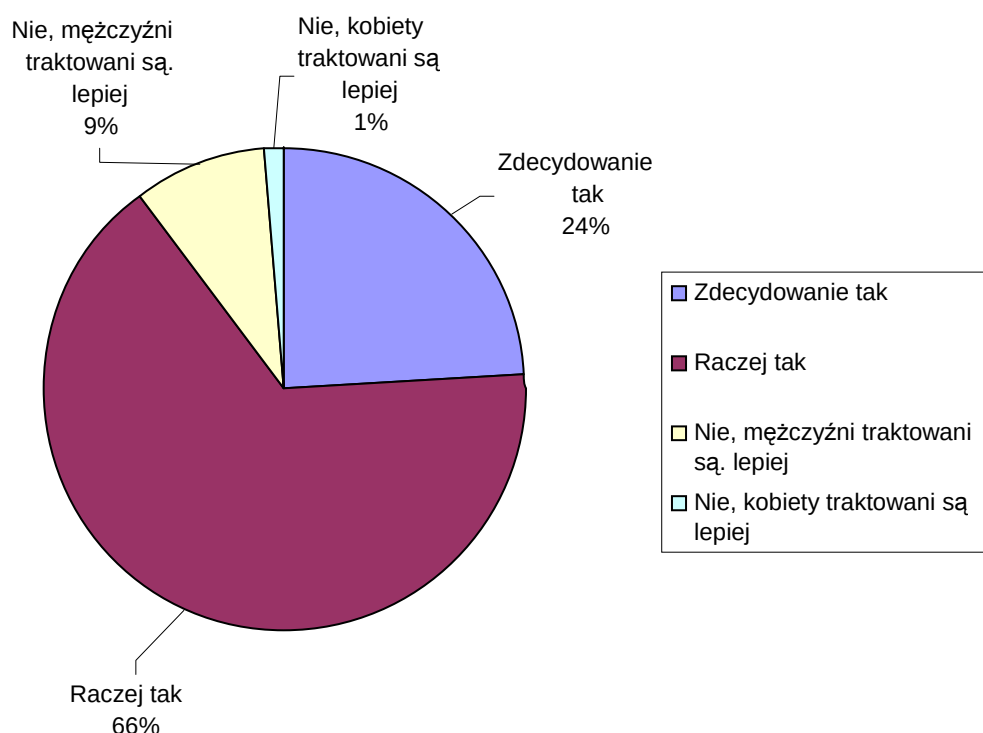
Obraz równouprawnienia płci i wyrównywania szans zawodowych kobiet i mężczyzn rysuje się na podstawie bieżącego badania zadowalająco. Prawie co czwarta z badanych osób zatrudnionych była skłonna stwierdzić, że w jej miejscu zatrudnienia kobiety i mężczyźni traktowani są zdecydowanie w ten sam sposób, a kolejna grupa, ponad 65% ankietowanych była zdania, iż traktowanie to jest *raczej równe*. Niemal co dziesiąty badany był zdania, iż mężczyźni są w miejscu pracy traktowani lepiej niż kobiety, a 1,4% ankietowanych jest

przekonanych, że to kobiety są w miejscu zatrudnienia traktowane lepiej niż mężczyźni. Nierówne traktowanie kobiet i mężczyzn w miejscu pracy nie jawi się jednak na podstawie bieżących badań jako szczególny problem w świadomości osób badanych. Rozkład odpowiedzi na pytanie o różnice traktowania kobiet i mężczyzn w miejscu pracy zamieszczono w tabeli 49 i na wykresie 49.

Tabela 49. „Czy w Pani/Pana miejscu zatrudnienia kobiety i mężczyźni są traktowani w ten sam sposób?”

„Czy w Pani/Pana miejscu zatrudnienia kobiety i mężczyźni są traktowani w ten sam sposób?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Zdecydowanie tak	107	12,1	24,3
Raczej tak	289	32,7	65,5
Nie, mężczyźni traktowani są lepiej	39	4,4	8,8
Nie, kobiety traktowane są lepiej	6	,7	1,4
Ogółem	441	49,9	100,0
Brak danych	442	50,1	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 49. „Czy w Pani/Pana miejscu zatrudnienia kobiety i mężczyźni są traktowani w ten sam sposób?”

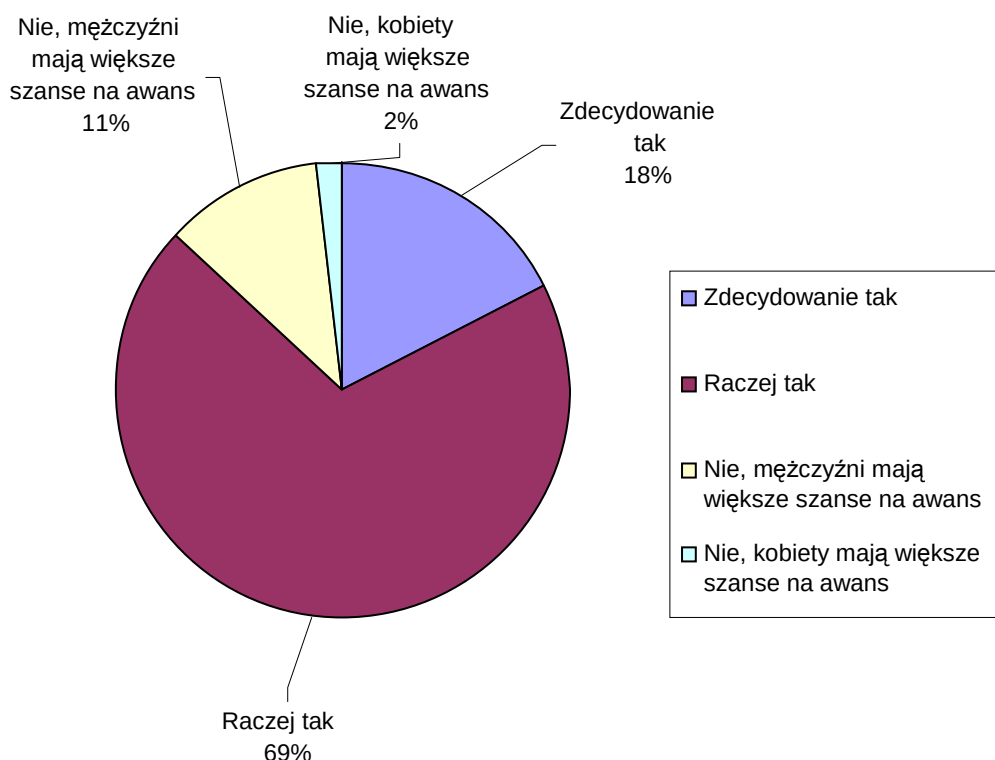
Powyższe wnioski potwierdzają wyniki dla zmiennej „równość szansy awansu zawodowego wśród kobiet i mężczyzn”. Zdecydowanych odpowiedzi potwierdzających wyrównane szanse na awans bez względu na płeć jest już co prawda poniżej 18%, niemniej jednak zdecydowana większość respondentów była skłonna stwierdzić, że szanse te są *raczej wyrównane*. Nieco ponad 11% ankietowanych osób zatrudnionych było zdania, iż mężczyźni są faworyzowani w

procesie awansu zawodowego, a blisko 6% badanych uważało, że to kobiety mają ułatwiony awans w miejscu pracy. Szczegółowy rozkład odpowiedzi na pytanie o szanse awansu wśród kobiet i mężczyzn prezentuje tabela 50 i wykres 50.

Tabela 50. „Czy w Pani/Pana miejscu zatrudnienia kobiety i mężczyźni mają równe szanse na awans?”

„Czy w Pani/Pana miejscu zatrudnienia kobiety i mężczyźni mają równe szanse na awans?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Zdecydowanie tak	78	8,8	17,6
Raczej tak	307	34,8	69,3
Nie, mężczyźni mają większe szanse na awans	50	5,7	11,3
Nie, kobiety mają większe szanse na awans	8	,9	1,8
Ogółem	443	50,2	100,0
Brak danych	440	49,8	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 50. „Czy w Pani/Pana miejscu zatrudnienia kobiety i mężczyźni mają równe szanse na awans?”

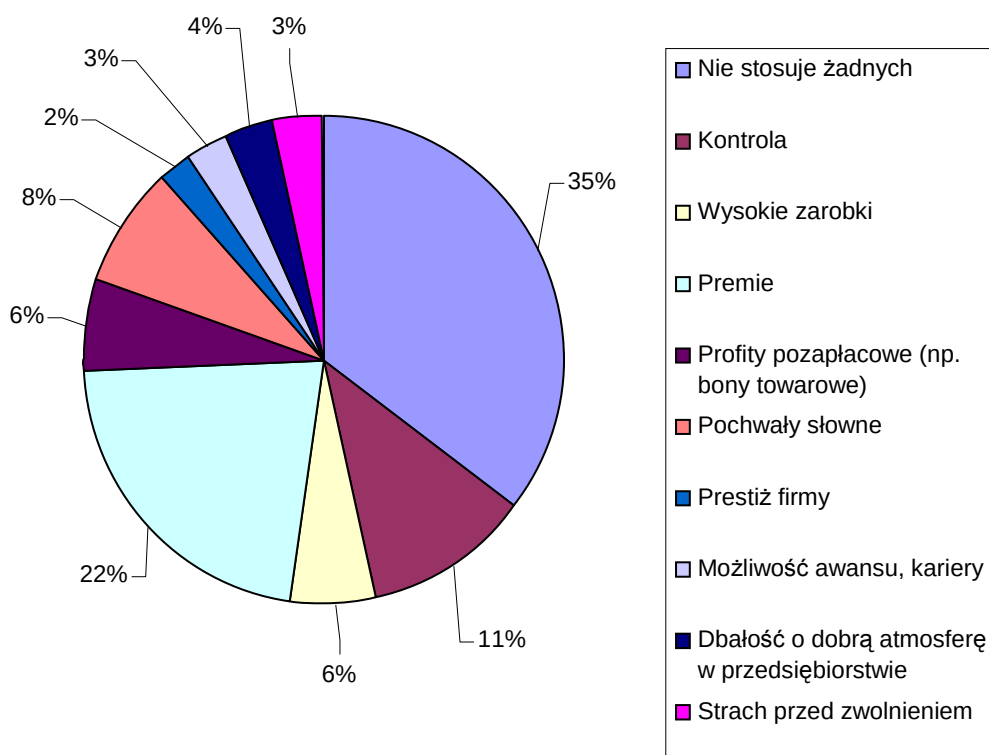
Większość spośród badanych zatrudnionych wskazywała na brak stosowania przez pracodawców dodatkowych strategii motywowania pracowników. Poza stosowanymi z różnym nasileniem technikami awersyjnymi, część z pracodawców stosuje także metody nagradzające, takie jak premie, które zgłaszała co piąta osoba badana oraz pochwały słowne (blisko 8% osób badanych). W obrazie tym bardzo niewielką rolę pełnią jednak drobne zabiegi ze strony pracodawcy, które mają wpływać na kształtowanie się i utrzymywanie pozytywnej atmosfery w miejscu pracy (co sprzyja efektywności pracy) oraz kształtowanie postaw i motywacji pracowników poprzez umożliwianie im rozwoju i awansu. Szczegółowe

wyniki dotyczące zmiennej sposoby motywowania pracowników prezentuje tabela 51 i wykres 51.

Tabela 51. „Jakich sposobów używa Pani/Pana pracodawca dla zmotywowania pracowników?”

„Jakich sposobów używa Pani/Pana pracodawca dla zmotywowania pracowników?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Nie stosuje żadnych	138	16,0	35,3
Kontrola	45	5,1	11,1
Wysokie zarobki	24	2,7	5,8
Premie	89	10,0	22,0
Profity pozapłacowe (np. bony towarowe)	27	2,8	6,1
Pochwały słowne	32	3,6	7,9
Prestiż firmy	10	1,1	2,4
Możliwość awansu, kariery	11	1,2	2,7
Dbłość o dobrą atmosferę w przedsiębiorstwie	14	1,6	3,5
Strach przed zwolnieniem	13	1,5	3,2
Ogółem	403	45,6	100,0
Brak danych	480	54,4	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 51. „Jakich sposobów używa Pani/Pana pracodawca dla zmotywowania pracowników?”

Zmienna wynagrodzenie za pracę osiąga rozkład normalny. Wśród osób badanych prawie co piąta osoba uzyskiwała dochody z przedziału 643-1000 złotych netto miesięcznie oraz co piąta osoba deklarowała dochody z przedziału 1001-1250 złotych netto. Osoby osiągające

dochód z pracy na poziomie powyżej 2501 złotych netto miesięcznie stanowiły w badanej próbie zaledwie nieco ponad 7%. Z kolei nieco ponad 8% spośród badanych osób zatrudnionych osiągało dochody nie przekraczające minimalnego miesięcznego wynagrodzenia. Rozkład odpowiedzi dla zmiennej dochód z pracy prezentuje tabela 52 i wykres 52.

Tabela 52. „Jakie miesięczne wynagrodzenie netto za pracę Pani/Pan otrzymuje?”

„Jakie miesięczne wynagrodzenie netto za pracę Pani/Pan otrzymuje?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Poniżej 300 zł	5	,6	1,1
Od 300 do 642 zł	32	3,6	7,0
Od 643 do 1000 zł	107	12,1	23,5
Od 1001 do 1250 zł	91	10,3	20,0
Od 1251 do 1500 zł	78	8,8	17,1
Od 1501 do 2000 zł	75	8,5	16,5
Od 2001 do 2500 zł	35	4,0	7,7
Od 2501 do 3000 zł	14	1,6	3,1
Powyżej 3000 zł	18	2,0	4,0
Ogółem	455	51,5	100,0
Brak danych	428	48,5	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 52. „Jakie miesięczne wynagrodzenie netto za pracę Pani/Pan otrzymuje?”

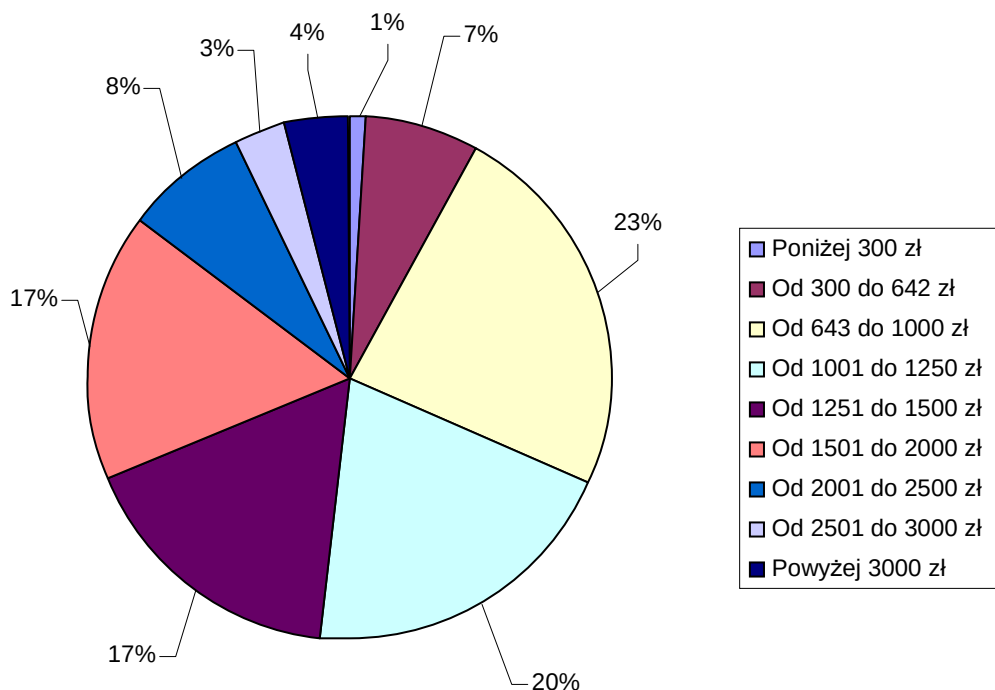

Tabela 52a prezentuje zależności pomiędzy poziomem wykształcenia a deklarowanym miesięcznym wynagrodzeniem netto. Na uwagę zasługuje fakt dużego rozrzutu wynagrodzeń deklarowanych przez osoby z wykształceniem zawodowym i średnim technicznym. Jakkolwiek spora grupa tych respondentów deklaruje otrzymywanie niskich i średnich wynagrodzeń, to równocześnie poważna grupa deklaruje wynagrodzenia powyżej średniej krajowej, a liczebność tej grupy niewiele odbiega od deklarujących wyższy poziom wynagrodzeń osób z wykształceniem wyższym. Może to sygnalizować wysoki popyt na dobrej klasy specjalistów zarówno na stanowiskach robotniczych jak i umysłowych.

Tabela 52A. Wykształcenie a wysokość wynagrodzenia netto

		Poziom miesięcznego wynagrodzenia netto									Ogółem
		Poniżej 300	300-642	643-1000	1001-1250	1251-2000	1501-2000	2001-2500	2501-3000	Powyżej 3000	
Wykształcenie	Niepełne podstawowe	0	2	0	1	0	0	0	0	0	3
	Podstawowe	1	1	10	6	3	3	1	0	1	26
	Gimnazjalne	1	1	0	0	0	1	1	0	1	5
	Zawodowe	1	10	32	18	11	16	6	1	2	97
	Średnie tech.	0	6	21	15	17	12	7	4	7	89
	Średnie ogóln.	0	9	15	22	4	9	6	3	1	69
	Policealne	1	1	15	11	19	13	5	2	0	67
	Wyższe lic.	0	0	6	7	6	4	2	1	0	26
	Wyższe mgr	0	2	7	10	15	17	7	3	6	67
	Ogółem	4	32	106	90	75	75	35	14	18	449

Prezentowana tabela 52b przedstawia korelację pomiędzy poziomem wynagrodzenia a poziomem zadowolenia z obecnego miejsca pracy. Na uwagę zasługuje fakt relatywnie niewielkiego poziomu płacy netto, przy której respondenci deklarowali zadowolenie z pracy (od 643 zł). Nawet wynagrodzenie w przedziale pomiędzy 300 a 642 zł przed sporą część respondentów uznawane było za satysfakcjonujące. Można przez to wnioskować, iż mieszkańcy Województwa Zachodniopomorskiego nie wykazują roszczeniowości w odniesieniu do poziomu wynagrodzenia. Nasuwa się jednak pytanie, jaka jest rzeczywista efektywność pracy i jakie zmienne najsilniej wpływają w takiej sytuacji na jej poziom.

Tabela 52B. Wysokość wynagrodzenia w zadowolenie z zatrudnienia

		Zadowolenie z obecnego zatrudnienia					Ogółem
		Zdecydowanie tak	Tak	Raczej tak	Raczej nie	Nie	
Poziom miesięcznego wynagrodzenia netto.	Do 300	2	1	1	0	1	5
	300-642	8	6	9	4	4	32
	643-1000	6	26	47	21	3	106
	1001-1250	10	41	28	9	2	90
	1251-2000	6	33	34	4	1	78
	1501-2000	15	44	13	3	0	75
	2001-2500	4	17	9	5	0	35
	2501-3000	3	9	1	1	0	14
	Ponad 3000	14	4	0	0	0	18
	Ogółem	68	181	142	47	11	453

Zdecydowana większość osób badanych traktuje pracę zarobkową głównie jako źródło dochodu i środków na utrzymanie oraz zaspokojenie bieżących potrzeb. Satysfakcja z rozwoju zawodowego miała pierwszorzędne znaczenie dla nieco ponad 8% osób badanych, a takie cele jak możliwość samorozwoju, zdobycie doświadczenia zawodowego, potrzeba rehabilitacji społecznej znalazły wśród osób badanych bardzo niewielki oddźwięk. Wyniki dla zmiennej „główny cel pracy zawodowej” prezentuje tabela 53 i wykres 53.

Tabela 53. „Jaki jest główny cel Pani/Pana pracy zawodowej?”

„Jaki jest główny cel Pani/Pana pracy zawodowej?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Zdobycie środków na utrzymanie	363	41,1	85,9
Satysfakcja z rozwoju zawodowego	34	3,8	8,1
Możliwość samorozwoju	7	,8	1,7
Zdobycie doświadczenia zawodowego	13	1,5	3,1
Potrzeba kontaktu z innymi ludźmi	5	,6	1,2
Ogółem	422	47,8	100,0
Brak danych	461	52,2	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 53. „Jaki jest główny cel Pani/Pana pracy zawodowej?”

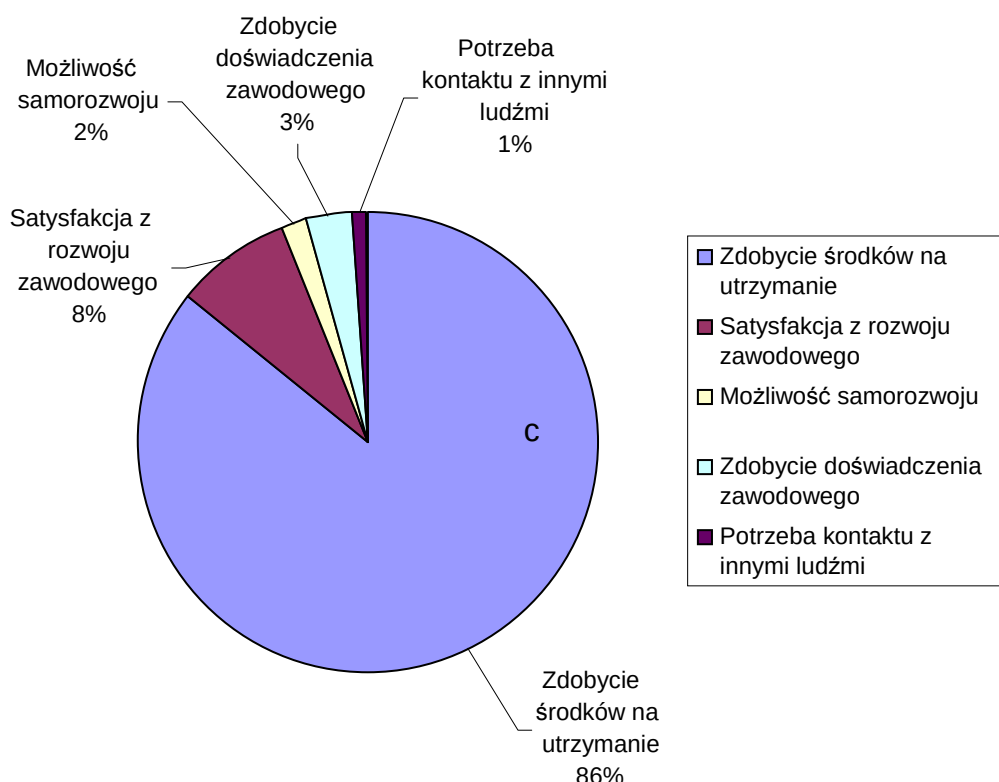

Tabela 53a prezentuje zależności pomiędzy poziomem wykształcenia a deklarowanym głównym celem pracy zawodowej. Można zauważyć bardzo pragmatyczne podejście do pracy wśród reprezentantów całego przekroju wykształcenia. Można podsumować ów fakt stwierdzeniem, że niewielu pracujących, nawet z najwyższym poziomem wykształcenia może pozwolić sobie na luksus postrzegania pracy przez pryzmat przyjemności, rozwoju i satysfakcji.

Tabela 53A. Wykształcenie a główny cel pracy zawodowej

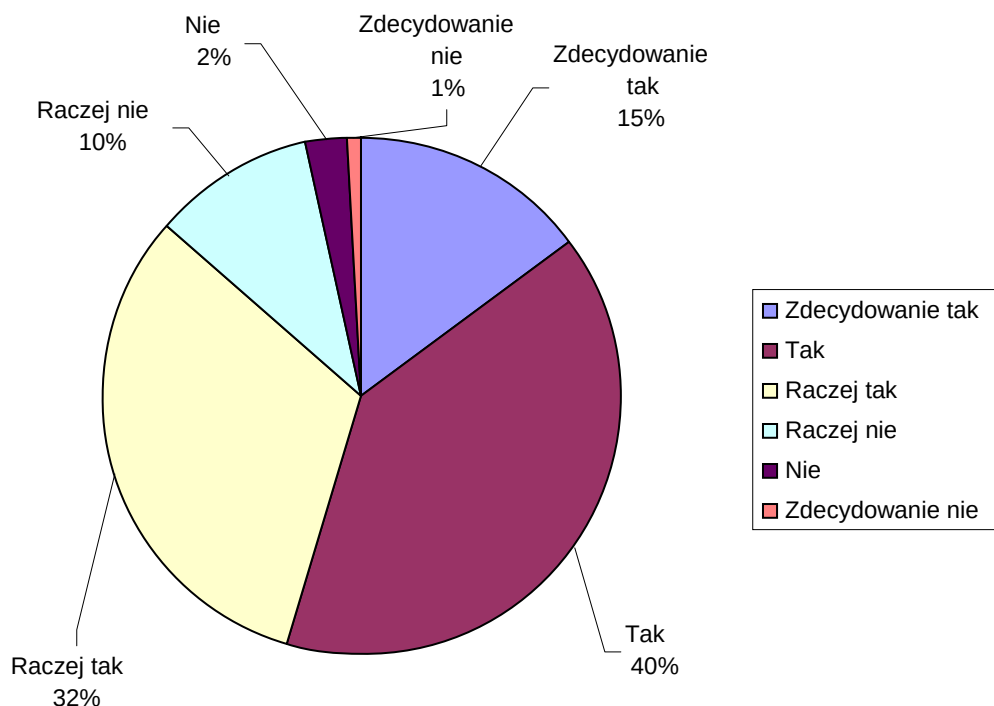
		Główny cel pracy zawodowej					Ogółem
		Zdobycie środków na utrzymanie	Satysfakcja z rozwoju zawodowego	Możliwość samorozwoju	Zdobycie doświadczenia zawodowego	Potrzeba kontaktu z innymi ludźmi	
Wykształcenie	Niepełne podstawowe	3	0	0	0	0	3
	Podstawowe	22	2	0	0	0	24
	Gimnazjalne	3	0	0	1	0	4
	Zawodowe	82	8	1	1	0	92
	Średnie techniczne	67	9	0	2	2	80
	Średnie ogólnokształcące	62	1	1	2	0	66
	Policealne	54	6	0	4	1	65
	Wyższe licencjackie	21	0	2	1	0	24
	Wyższe mgr	47	6	3	2	1	59
Ogółem		361	23	7	13	4	417

Satysfakcję i zadowolenie z obecnego miejsca zatrudnienia deklarowało 86% badanych osób zatrudnionych. Co dziesiąta osoba ankietowana miała raczej nieprzychylnie nastawienie do swojego bieżącego zatrudnienia. Rozkłady wyników dla zmiennej „zadowolenie z obecnego zatrudnienia” prezentuje tabela 54 i wykres 54.

Tabela 54. „Czy jest Pani/Pan zadowolona(y) z obecnego zatrudnienia?”

„Czy jest Pani/Pan zadowolona(y) z obecnego zatrudnienia?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Zdecydowanie tak	69	7,8	15,0
Tak	181	20,6	39,5
Raczej tak	147	16,6	32,0
Raczej nie	47	5,3	10,2
Nie	11	1,2	2,4
Zdecydowanie nie	4	,5	,9
Ogółem	459	52,0	100,0
Brak danych	424	48,0	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 54. „Czy jest Pani/Pan zadowolona(y) z obecnego zatrudnienia?”

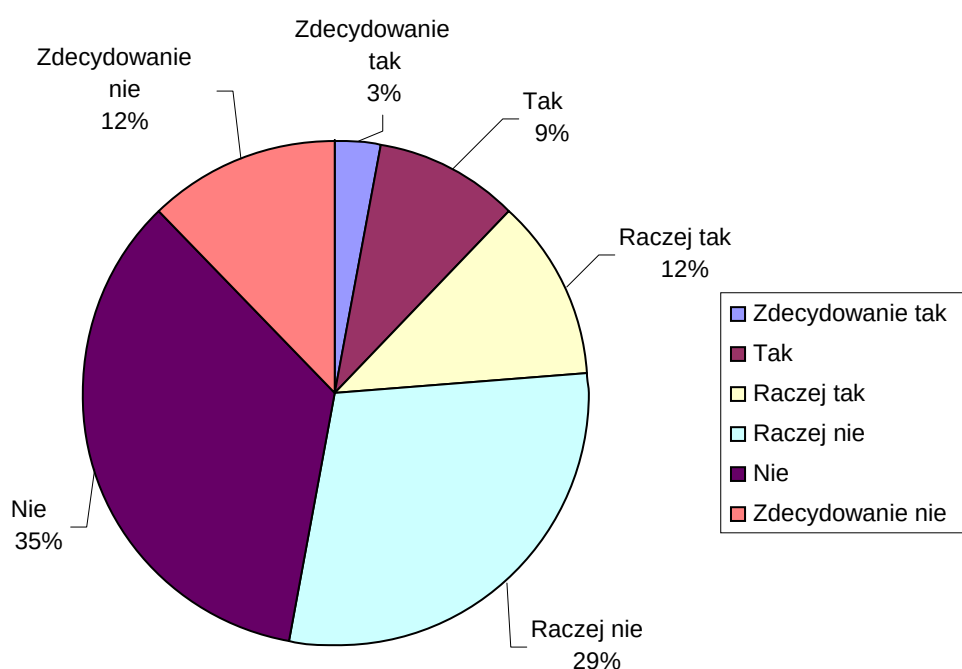

Pomimo tak wysokiego deklarowanego zadowolenia z pracy, blisko co czwarta badana osoba pracująca planowała w czasie badania zmianę miejsca zatrudnienia. Nie dysponujemy jednak danymi dotyczącymi motywacji osób deklarujących chęć zmiany miejsca zatrudnienia. Rozkład zmiennej „planowanie zmiany pracy” prezentuje tabela 55 i wykres 55.

Tabela 55. „Czy planuje Pani/Pan zmianę pracy?”

„Czy planuje Pani/Pan zmianę pracy?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Zdecydowanie tak	14	1,6	3,0
Tak	43	4,9	9,3
Raczej tak	53	6,0	11,5
Raczej nie	134	15,2	29,0
Nie	162	18,3	35,1
Zdecydowanie nie	56	6,3	12,1
Ogółem	462	52,3	100,0
Brak danych	421	47,7	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 55. „Czy planuje Pani/Pan zmianę pracy?”

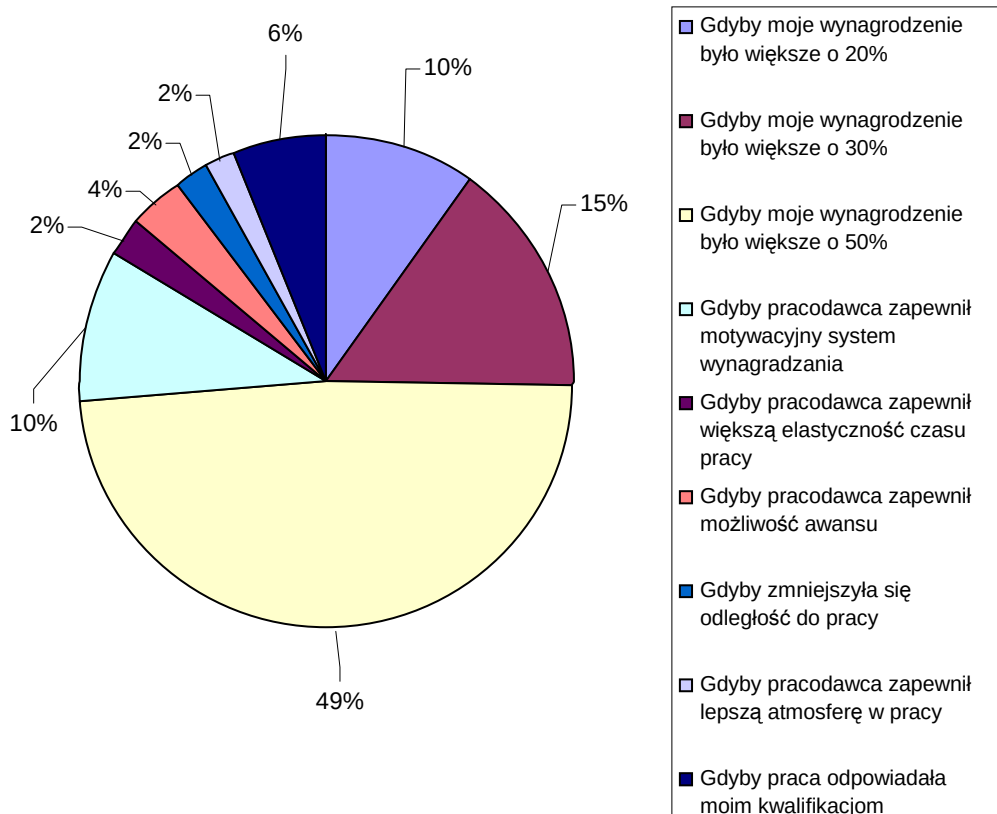
Więcej informacji na temat motywacji do zmiany pracy wśród osób zatrudnionych dostarcza pytanie dotyczące okoliczności rozważania możliwości zmiany miejsca zatrudnienia. Blisko połowa badanych osób zatrudnionych byłaby skłonna rozważyć zmianę pracy w sytuacji, gdyby wynagrodzenie na nowym miejscu pracy było o połowę wyższe od dotychczasowego. Co dziesiąta osoba badana za wystarczającą motywację do zmiany miejsca zatrudnienia przyjmowała wynagrodzenie wyższe od aktualnego o 20% lub motywacyjny system wynagradzania. Dla 15% osób badanych wystarczającą kwotą wzrostu wynagrodzenia na nowym miejscu pracy było 30%. Za ledwie 6,4% badanych osób pracujących przyjmowało kategorię adekwatności wykonywanej pracy i własnych kwalifikacji za decydującą przy

podejmowaniu decyzji o zmianie miejsca zatrudnienia. Żadna z osób badanych nie była skłonna brać pod uwagę przy podejmowaniu decyzji o zmianie miejsca zatrudnienia zakresu wsparcia socjalnego gwarantowanego przez pracodawcę, które było reprezentowane w kafeterii pod postacią zapewnienia przez pracodawcę przedszkola dla dzieci pracowników. Szczegółowe wyniki dotyczące czynników motywujących do zamiany miejsca zatrudnienia prezentuje tabela 56 i wykres 56.

Tabela 56. „W jakiej sytuacji był(a)by Pani/Pan skłonna(y) zmienić pracę?”

„W jakiej sytuacji był(a)by Pani/Pan skłonna(y) zmienić pracę?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Gdyby moje wynagrodzenie było większe o 20%	32	3,6	10,1
Gdyby moje wynagrodzenie było większe o 30%	49	5,5	15,3
Gdyby moje wynagrodzenie było większe o 50%	152	17,2	48,1
Gdyby pracodawca zapewnił motywacyjny system wynagradzania	28	3,2	10,2
Gdyby pracodawca zapewnił większą elastyczność czasu pracy	8	,9	2,4
Gdyby pracodawca zapewnił możliwość awansu	12	1,4	3,7
Gdyby zmniejszyła się odległość do pracy	7	,8	2,1
Gdyby pracodawca zapewnił lepszą atmosferę w pracy	6	,7	1,9
Gdyby praca odpowiadała moim kwalifikacjom	20	2,3	6,2
Ogółem	314	35,6	100,0
Brak danych	569	64,4	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 56. „W jakiej sytuacji był(a)by Pani/Pan skłonna(y) zmienić pracę?”

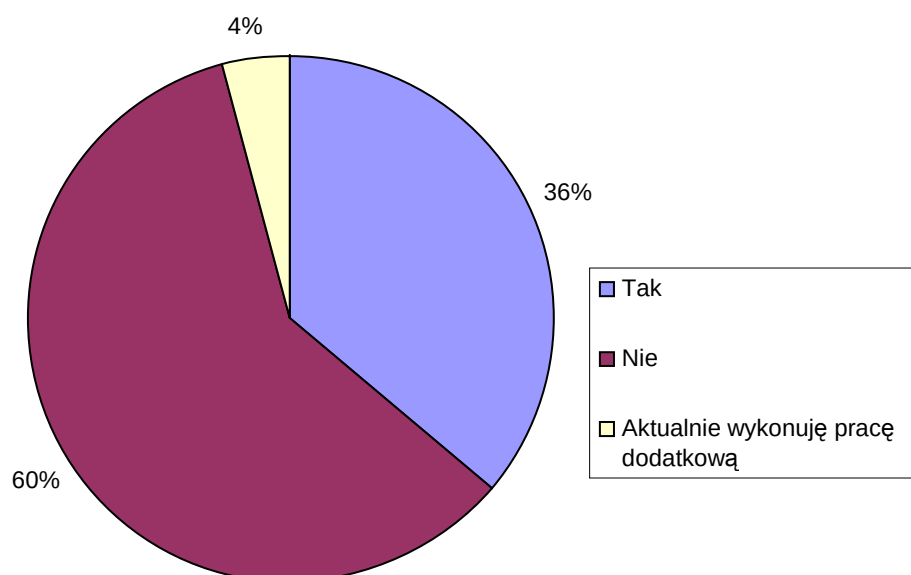

Wśród osób pracujących nieco ponad 4% wykonywało pracę dodatkową, a kolejnych 36,1% deklarowało chęć podjęcia pracy dodatkowej. Rozkład wyników dla kategorii zainteresowania podjęciem pracy dodatkowej prezentuje tabela 57 i wykres 57.

Tabela 57. „Czy jest Pani/Pan zainteresowana(y) podjęciem pracy dodatkowej?”

„Czy jest Pani/Pan zainteresowana(y) podjęciem pracy dodatkowej?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Tak	167	18,9	36,1
Nie	276	31,3	59,6
Aktualnie wykonuję pracę dodatkową	20	2,2	4,3
Ogółem	463	52,4	100,0
Brak danych	420	47,6	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 57. „Czy jest Pani/Pan zainteresowana(y) podjęciem pracy dodatkowej?”

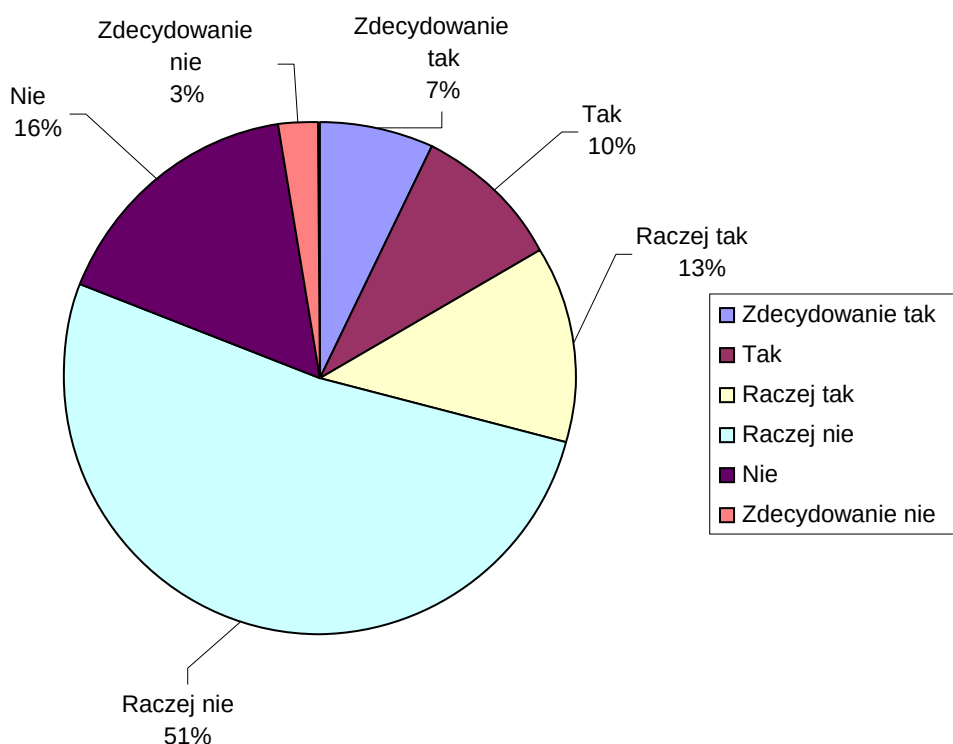

Nieco ponad 70% spośród badanych osób zatrudnionych nie wykazywało obawy o utratę pracy, przy czym ponad 50% z badanych osób pracujących było zdania, że jest to raczej niemożliwe, a jedynie niespełna 3% było głęboko przekonanych o pewności swojego zatrudnienia. Wydaje się, iż wynik taki świadczy o dość wysokiej nie tyle obawie, co niepewności zatrudnienia. Wśród osób badanych głęboką obawę o utratę miejsca pracy zgłosiło nieco ponad 7% respondentów. Wyniki dla zmiennej „obawa o utratę pracy” prezentuje tabela 58 i wykres 58.

Tabela 58. „Czy obawia się Pani/Pan utraty pracy?”

„Czy obawia się Pani/Pan utraty pracy?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Zdecydowanie tak	33	3,7	7,2
Tak	44	5,0	9,5
Raczej tak	58	6,6	12,6
Raczej nie	238	27,0	51,6
Nie	76	8,6	16,5
Zdecydowanie nie	12	1,3	2,6
Ogółem	461	52,2	100,0
Brak danych	422	47,8	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 58. „Czy obawia się Pani/Pan utraty pracy?”

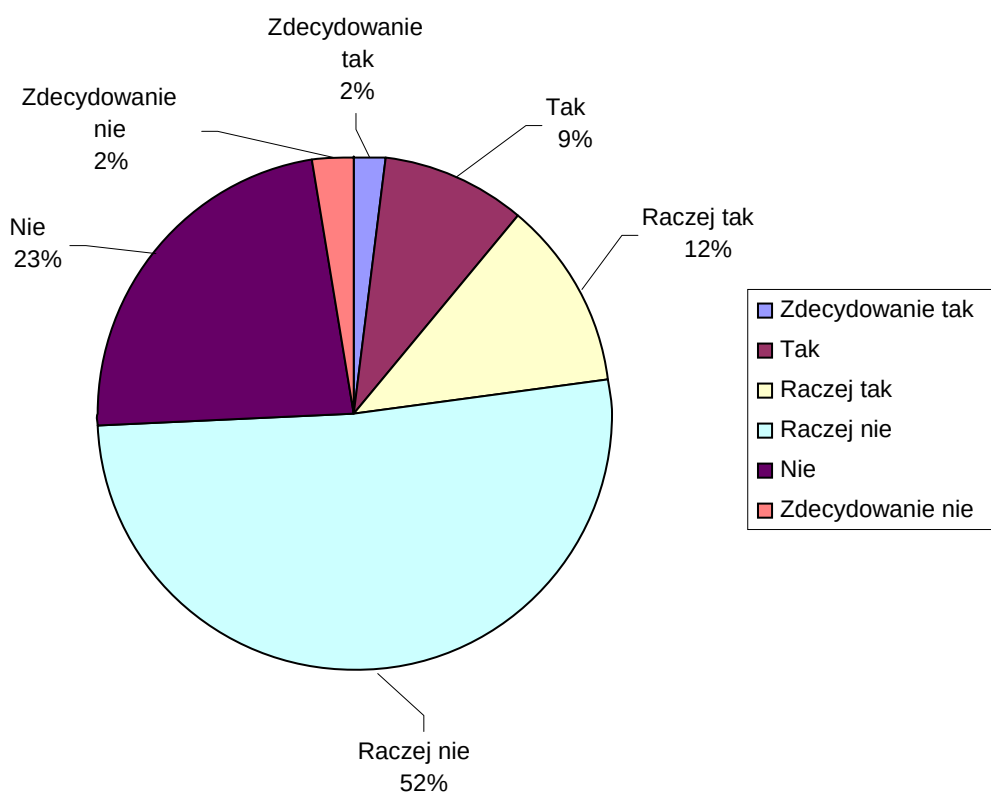
Rozkłady kolejnej zmiennej dotyczącej poczucia zagrożenia pozostawaniem bez pracy, a mianowicie zagrożenia bezrobociem w większości kategorii dokładnie odzwierciedla obawy osób o utratę zatrudnienia, co wskazuje na fakt, iż obawy te mocno osadzone są w rzeczywistości społecznej i rozeznaniu własnej sytuacji w miejscu zatrudnienia. Warto jednak zwrócić uwagę na dwa punkty, które nie przystają do siebie w obu tabelach, a mianowicie ilość osób zdecydowanie deklarujących obawę o utratę pracy i zdecydowanie deklarujących zagrożenie bezrobociem. Odpowiedzi w tym drugim przypadku jest znacznie mniej. Istnieje więc grupa osób, które pomimo świadomości własnej relatywnie mocnej pozycji w zakładzie pracy, prawdopodobnie w oparciu o obserwację negatywnych zjawisk zachodzących na

szerszym rynku pracy żywią nieuzasadniony lęk o utratę zatrudnienia. Mogą to być także osoby szczególnie silnie zmotywowane do kontynuacji zatrudnienia ze względu na szczególnie trudną sytuację rodzinną, dla których utrata pracy stanowi poważne zagrożenie dla dalszej egzystencji. Szczegółowe rozkłady wyników dla zmiennej zagrożenie bezrobociem prezentuje tabela 59 i wykres 59.

Tabela 59. „Czy uważa Pani/Pan, że jest zagrożona(y) bezrobociem?”

Czy uważa Pani/Pan, że jest zagrożona(y) bezrobociem?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Zdecydowanie tak	9	1,0	1,9
Tak	43	4,9	9,2
Raczej tak	55	6,2	11,9
Raczej nie	238	27,0	51,3
Nie	108	12,2	23,3
Zdecydowanie nie	11	1,2	2,4
Ogółem	464	52,5	100,0
Brak danych	419	47,5	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 59. „Czy uważa Pani/Pan, że jest zagrożona(y) bezrobociem?”

2.7. STAŻ PRACY I ROZWOJU ZAWODOWEGO

Osoby badane, które kiedykolwiek były zatrudnione w czasie badania legitymowały się stażem pracy zaprezentowanym bez kategoryzacji w tabeli 60.

Tabela 60. Liczba lat stażu pracy

Liczba lat stażu pracy	Ilość	Procent	Procent ważnych
Do roku	1	,1	,2
1	18	2,0	3,0
2	22	2,5	3,7
3	39	4,4	6,5
4	23	2,6	3,8
5	50	5,7	8,3
6	26	2,9	4,3
7	9	1,0	1,5
8	34	3,9	5,6
9	9	1,0	1,5
10-12	66	7,4	10,9
13-15	39	4,4	6,5
16-18	23	2,6	3,9
19	7	,8	1,2
20	49	5,5	8,1
21-23	25	2,9	4,1
24	12	1,4	2,0
25	34	4,0	5,6
26	3	,3	,5
27	8	0,9	1,3
28	19	2,2	3,1
29	3	,3	,5
30	38	4,5	6,3
31	4	,5	,7
32	8	,9	1,3
33	3	,3	,5
35	11	1,2	1,8
36	1	,1	,1
37	2	,2	,2
38	3	,3	,5
39	1	,1	,1
40	9	1,0	1,5
42	1	,1	,1
43	3	,3	,5
45	2	,2	,2
46	1	,1	,1
Ogółem	606	68,6	100,0
Brak danych	277	31,4	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Jednocześnie staż pracy w ostatnim miejscu zatrudnienia kształtował się w sposób przedstawiony w tabeli 61. Blisko 5% osób biorących udział w badaniu w jednym zakładzie pracy przepracowało 25 i więcej lat.

Tabela 61. Liczba lat staży pracy w ostatnim miejscu zatrudnienia

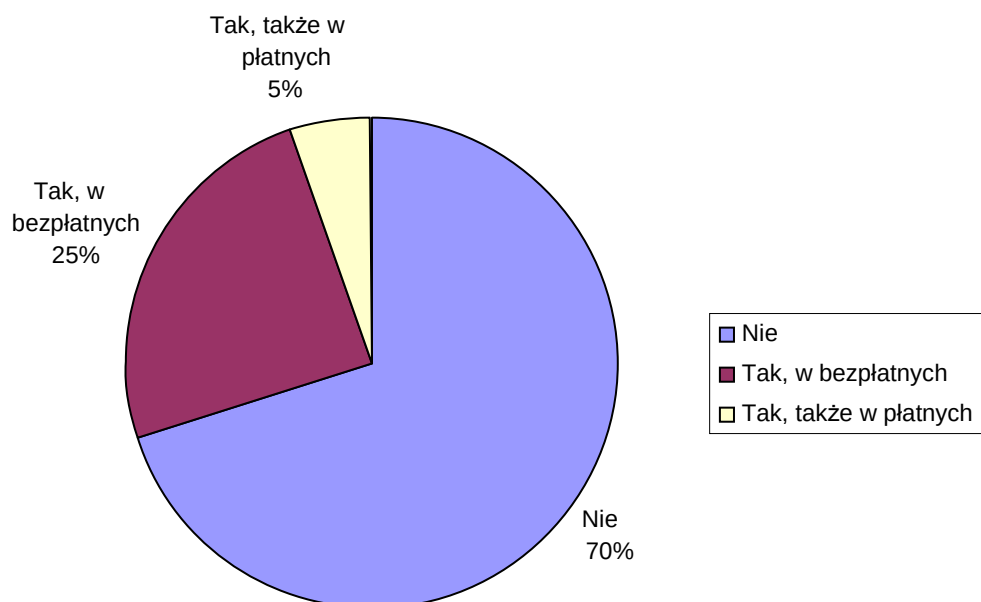
Liczba lat staży pracy w ostatnim miejscu zatrudnienia	Ilość	Procent	Procent ważnych
1	49	5,5	10,5
2	60	6,8	12,9
3	51	5,8	10,9
4	46	5,2	9,8
5	61	7,1	13,2
6	45	5,1	9,6
7	10	1,1	2,1
8	30	3,4	6,4
9	6	,7	1,3
10	32	3,6	6,8
11	6	,7	1,3
12	8	,9	1,7
13	2	,2	,4
14	1	,1	,2
15	8	,9	1,7
16	1	,1	,2
17	7	,8	1,5
18	2	,2	,4
19	8	,9	1,7
20	8	,9	1,7
21	2	,2	,4
23	1	,1	,2
24	1	,1	,2
25	5	,6	1,1
26	1	,1	,2
27	1	,1	,2
28	1	,1	,2
30	12	1,4	2,6
31	1	,1	,2
32	1	,1	,2
35	1	,1	,2
Ogółem	468	53,0	100,0
Brak danych	415	47,0	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Zdecydowana większość osób badanych nie brała nigdy udziału w szkoleniach zawodowych lub kursach doszkalających. Blisko co piąty respondent brał udział w tego rodzaju kursach, które były zwolnione od opłat, a nieco ponad 5% ankietowanych zgłaszało uczestnictwo w rodzaju kursach doszkalających, które były płatne. Wyniki dla zmiennej uczestnictwa w szkoleniach zawodowych prezentuje tabela 62 i wykres 62.

Tabela 62. „Czy brał(a) Pani/Pan udział w szkoleniach zawodowych lub kursach doszkalających?”

„Czy brał(a) Pani/Pan udział w szkoleniach zawodowych lub kursach doszkalających?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Nie	591	67,0	69,9
Tak, w bezpłatnych	209	23,6	24,8
Tak, także w płatnych	45	5,1	5,3
Ogółem	845	95,7	100,0
Brak danych	38	4,3	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 62. „Czy brał(a) Pani/Pan udział w szkoleniach zawodowych lub kursach doszkalających?”

W tabeli 63 usystematyzowana została tematyka kursów doszkalających, w których uczestniczyły osoby badane.

Tabela 63. Uczestnictwo w szkoleniach

Uczestnictwo w szkoleniach	Ilość	Procent
Brak danych	675	74,6
"Bądź aktywny na rynku pracy"	1	,1
"Przemoc": w zakresie gerontologii, w rodzinie	4	,4
ABC przedsiębiorstwa	1	,1
Administracyjno-biurowe	21	2,4
Obsługa urzędów barowych	1	,1
Agent ubezpieczeniowy	2	,2
Aktywizacja kobiet bezrobotnych	1	,1

Tabela 63. Uczestnictwo w szkoleniach cd.

BHP	26	3,4
Branżowe	38	4,7
Budowlane	1	,1
Drukarz	1	,1
Fryzjerstwo	1	,1
Językowe	14	2
Kasy fiskalne	14	1,9
Marketing	4	,5
Pedagogiczne	4	,5
Komputerowe	16	2
Księgowa, kadry	11	1,5
Doradztwo	2	,2
Kucharz	2	,2
Kurs dziewiarski	1	,1
Kurs ekonomiczny	4	,5
Kurs kierowcy taxi	1	,1
Kurs kierowcy wózków widłowych	4	,5
Kurs na przewóz materiałów niebezpiecznych	1	,1
Kurs prawa jazdy	5	,7
Kurs spawacza	6	,8
Obsługa kotłów parowych	1	,1
Mediacje	1	,1
Maszynopisanie	1	,1
Mikrobiologii	1	,1
Mistrzowski-malarz budowlany	1	,1
Obsługa urządzeń	1	,1
Ochrona danych	1	,1
Ochrona mienia	3	,3
Z zakresu pomocy społecznej	6	,8
Operator sztaplarki	5	,7
Pedagogiczne	1	,1
Pierwsza pomoc	1	,1
Praca z bezdomnymi i uzależnionymi	2	,2
Praca z osobą psychicznie chorą	2	,2
ZUS, prawo podatkowe	1	,1
Robotnik wykwalifikowany	1	,1
Sprzedawca	2	,2
Szkoła podoficerska	2	0,2
Ślusarz	1	,1
Zagadnienia odprawy celnej	1	,1
Zamówienia publiczne	1	,1
Zarządzanie czasem i stresem	4	,5
Zarządzanie zasobami ludzkimi	4	,5
Zawodowe dot. transportu	1	,1

2.8. MIEJSCE I FORMA PRACY

Zgłaszane przez osoby badane z doświadczeniem zawodowym aktualne lub ostatnie miejsca pracy prezentuje poniższa tabela 64.

Tabela 64. „W jakim zakładzie pracy Pani/Pan pracuje lub pracował(a) Pani/Pan ostatnio?”

„W jakim zakładzie pracy Pani/Pan pracuje lub pracował(a) Pani/Pan ostatnio?”	Ilość	Procent
Brak danych	398	49,8
Oświata		
Przedszkole	3	,1
Szkoła podstawowa	12	1,3
Gimnazjum	1	,1
Centrum Kształcenia Zawodowego	1	,1
Szkoły wyższe	14	1,7
Gastronomia, turystyka, rozrywka		
Bar, pub, restauracja, stołówka	17	1,9
Hotel	2	,2
Kasyno	3	,3
Ośrodek wypoczynkowy	7	,8
Handel		
Hurtownie przemysłowe	8	,9
Supermarket	20	2,3
Sklep, cukiernia, kiosk, kwaciarnia, targ	43	5
Państwowy Ośrodek Maszynowy – kontenery, przyczepy	1	,1
Stacja paliw	2	,2
Apteka	1	,1
Zakłady produkcyjne		
Elementy grzejne	1	,1
Farby suche	1	,1
Podstawy do telefonów komórkowych	1	,1
Kable	5	,5
Przyczepy	1	,1
Odlewnia żeliwa	2	,2
Płyty kompaktowe	1	,1
Papier	2	,2
Piekarnia	2	,2
Opakowania	1	,1
Podzespoły do aparatów słuchowych	4	,4
Odzież robocza	1	,1
Stocznia	17	2
Okna	2	,2
Administracja, przedsiębiorstwa państwowe, służby mundurowe		
Służby mundurowe, sądy	12	1,4
Urzędy Miasta, Gminy, Powiatowe, Skarbowe	17	2
Przedsiębiorstwa komunikacji, wodociągów	15	1,8
Pomoc Społeczna i Kultura	26	3

Tabela 64. „W jakim zakładzie pracy Pani/Pan pracuje lub pracował(a) Pani/Pan ostatnio?” cd.

Usługi		
Śledcze	1	,1
Budowlane, remontowe	28	3,2
Fotograficzne	1	,1
Pośrednictwo nieruchomości	1	,1
Leasing samochodów ciężarowych	1	,1
Drukarnia	1	,1
Porządkowe, czyszczące	4	,4
Doradcze	5	,6
Ochrona mienia	3	,3
Warsztat samochodowy	13	1,5
Krawieckie	6	,7
Fryzjerskie, kosmetyczne	3	,3
Stolarskie	3	,3
Inne	1	,1
Usługi portowe	3	,3
Ochrona zdrowia		
NZOZ	4	,4
Szpital	8	,9
Finanse, bankowość, ubezpieczenia		
Bank	9	1
Biuro rachunkowo-podatkowe	9	1
Przedsiębiorstwo ubezpieczeniowe	2	,2
Rolnictwo, przetwórstwo rolne, leśnictwo		
Gospodarstwo rolne	14	1,6
Spółdzielnia mleczarska, zbożowa	4	,4
Tartak i zakłady przetwórstwa drzewnego	8	,9
Nadleśnictwo	2	,2
Zakład przetwórstwa spożywczego	2	,2
Transport, komunikacja, łączność		
Lotnisko w Goleniowie	3	,3
Przewozy, transport, logistyka	32	3,7
Przesyłki	2	,2
Łączność telefoniczna	2	,2
Firma informatyczna	6	,7
Inne		
Agencja pracy tymczasowej	2	,2
Zakład Pracy Chronionej	9	1
Inne	14	1,7
Zakład energetyczny, gazowniczy	8	,9
Działalność gospodarcza	10	1,2
Firma prywatna	9	1
Prace interwencyjne	1	,1

Wśród miast i wsi na terenie których znajdował się aktualny zakład pracy osób pracujących lub ostatni zakład pracy osób niepracujących, ale posiadających doświadczenie zawodowe znalazły się miejscowości prezentowane w tabeli 65.

Tabela 65. Miejscowość zatrudnienia

Miejscowość zatrudnienia	Ilość	Procent
Brak danych	303	35,1
Bydgoszcz	1	,1
Białogard	19	2,2
Biesiekierz	1	,1
Bobolice	1	,1
Bonin	2	,2
Borne Sulinowo	2	,2
Budowo	1	,1
Choszczno	6	,7
Czaplinek	13	1,5
Dęboleka	1	,1
Drawsko Pomorskie	2	,2
Dzikowo	2	,2
Dźwirzyno	1	,1
Gdynia	2	0,2
Goleniów	23	2,6
Gryfice	1	,1
Gryfino	9	1,0
Jaromin	1	,1
Kamień Pomorski	1	,1
Karlino	2	,2
Karpino	1	,1
Karsibór	1	,1
Kąty	1	,1
Kliniska	1	,1
Kołobrzeg	22	2,5
Koszalin	51	5,8
Krępsko	1	,1
Łobez	6	,7
Łubowo	4	,5
Maszewo	1	,1
Międzyzdroje	4	,5
Mosty	1	,1
Myślibórz	20	2,3
Nowe Czarnowo	2	,2
Police	13	1,5
Połczyn Zdrój	1	,1
Pyrzyce	15	1,7
Rzeczyn	1	,1
Sianów	1	,1
Smoleń	1	,1
Stargard Szczeciński	32	3,5
Stępnica	1	,1
Stręczno	1	,1
Szczawno	1	,1
Szczecin	214	24,1
Szczecinek	18	2,0

Tabela 65. Miejscowość zatrudnienia cd.

Świdwin	18	2,0
Święta	1	,1
Świnoujście	20	2,3
Tanowo	2	,2
Trzebiatów	8	,9
Trzebież	2	,2
Trzeszyn	1	,1
Wałcz	6	0,6
Warnice	1	,1
Wełnica	2	,2
Wełtyn	1	,1
Wolin	6	,7
Załom	2	0,2
Zieleniewo	1	,1
Złocieniec	3	,3
Ogółem	883	100,0

Zapytywane o szczegóły sektora zatrudnienia osoby badane podawały branże prezentowane w tabeli 66. Znacznie bardziej szczegółową informację o branżach uzyskać można z analizy deklarowanych przez respondentów miejsc pracy.

Tabela 66. Sektor miejsca zatrudnienia

Sektor miejsca zatrudnienia	Ilość	Procent
Brak danych	804	90,9
Bankowość	8	,9
Budownictwo	14	1,6
Energetyka	1	,1
Gastronomia	2	,2
Krawiectwo	1	,1
Ochrona Środowiska	2	,2
Oświata	14	1,9
Pomoc społeczna	8	,9
Produkcja	2	,2
Rozrywka	1	,1
Rybołówstwo	1	,1
Służba wojskowa zawodowa	4	,5
Służba zdrowia	9	1,0
Transport	10	1,1
Więziennictwo	1	,1
Żegluga	1	,1
Ogółem	883	100,0

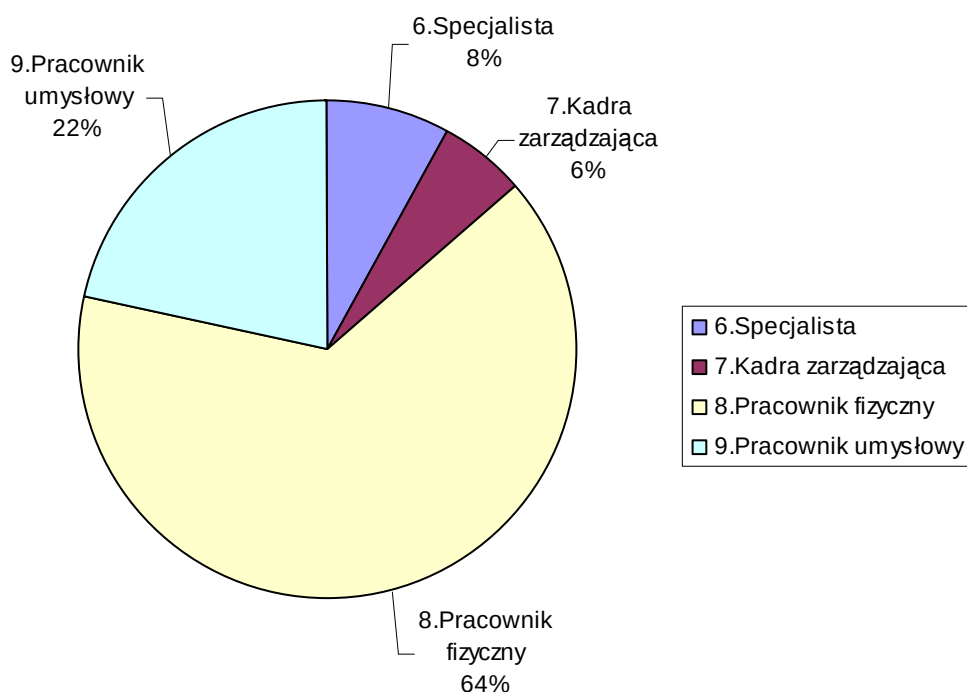
Znacznie ponad połowa osób z doświadczeniem zawodowym biorąca udział w badaniu wykonywała prace, które przypisywała do kategorii *praca fizyczna*. Nieco ponad co piąta osoba badana deklarowała, iż obejmuje *stanowisko umysłowe*, kolejnych 8% zaliczało swoją pracę do *specjalistycznej*, a blisko 6% stwierdziło, iż należy do *kadry zarządzającej*. Rozkład

wyników dla zmiennej zajmowane stanowisko pracy prezentuje tabela 67 i wykres 67.

Tabela 67. Stanowisko pracy

Stanowisko pracy	Ilość	Procent	Procent ważnych
Specjalista	50	5,7	8,1
Kadra zarządzająca	34	3,8	5,5
Pracownik fizyczny	396	45,3	64,7
Pracownik umysłowy	134	15,1	21,7
Ogółem	614	69,9	100,0
Brak danych	269	30,1	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 67. Stanowisko pracy

Zdecydowana większość aktualnie pracujących osób oraz osób z doświadczeniem zawodowym pracowała w wymiarze pełnego etatu. Pracę nierejestrowaną zgłaszało 2,5% osób badanych, a pracę sezonową lub stałą za granicą zaledwie 0,7% respondentów. Rozkład zmiennej „forma wykonywanej ostatnio pracy” prezentuje tabela 68.

Tabela 68. „Jaki jest charakter wykonywanej przez Panią/Pana, aktualnie lub ostatnio, pracy?”

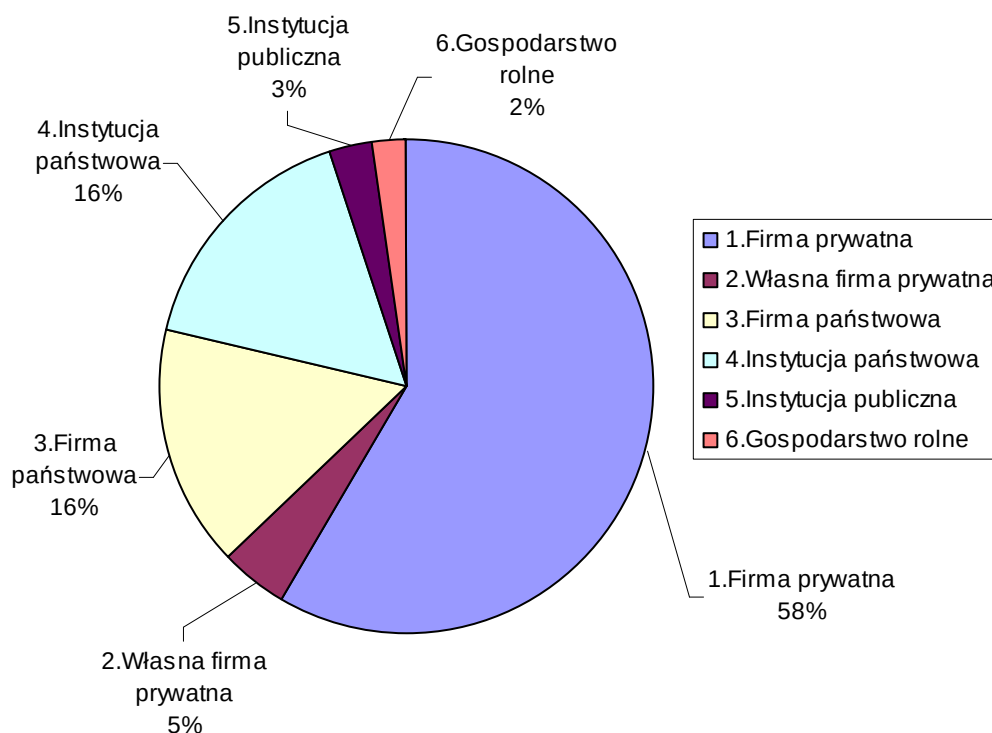
„Jaki jest charakter wykonywanej przez Panią/Pana, aktualnie lub ostatnio, pracy?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Pełny etat	526	59,7	81,1
Część etatu	40	4,5	6,2
Praca dorywcza, sezonowa	10	1,2	1,5
Umowa zlecenie	48	5,4	7,5
Umowa o dzieło	4	,4	,6
Praca bez umowy	16	1,8	2,5
Praca za granicą	1	,1	,2
Praca sezonowa za granicą	3	,3	,4
Ogółem	648	73,4	100,0
Brak danych	235	26,6	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Zdecydowana większość osób badanych, które posiadały doświadczenie zawodowe zgłaszała, iż aktualnie (w przypadku osób pracujących) lub ostatnio (w przypadku osób pozostających bez pracy) pracowała w firmie prywatnej. Z kolei co trzecia osoba badana, która posiadała doświadczenie zawodowe pracowała w firmie lub instytucji państwowej. Rozkład wyników dla zmiennej „typ miejsca zatrudnienia” prezentuje tabela 69 i wykres 69.

Tabela 69. Aktualne lub ostatnie miejsce zatrudnienia

Aktualne lub ostatnie miejsce zatrudnienia	Ilość	Procent	Procent ważnych
Firma prywatna	399	45,3	58,2
Własna firma prywatna	31	3,5	4,5
Firma państwowa	110	12,4	16,0
Instytucja państwowa	111	12,6	16,2
Instytucja publiczna	20	2,2	2,9
Gospodarstwo rolne	15	1,7	2,2
Ogółem	686	77,7	100,0
Brak danych	197	22,3	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 69. Aktualne lub ostatnie miejsce zatrudnienia

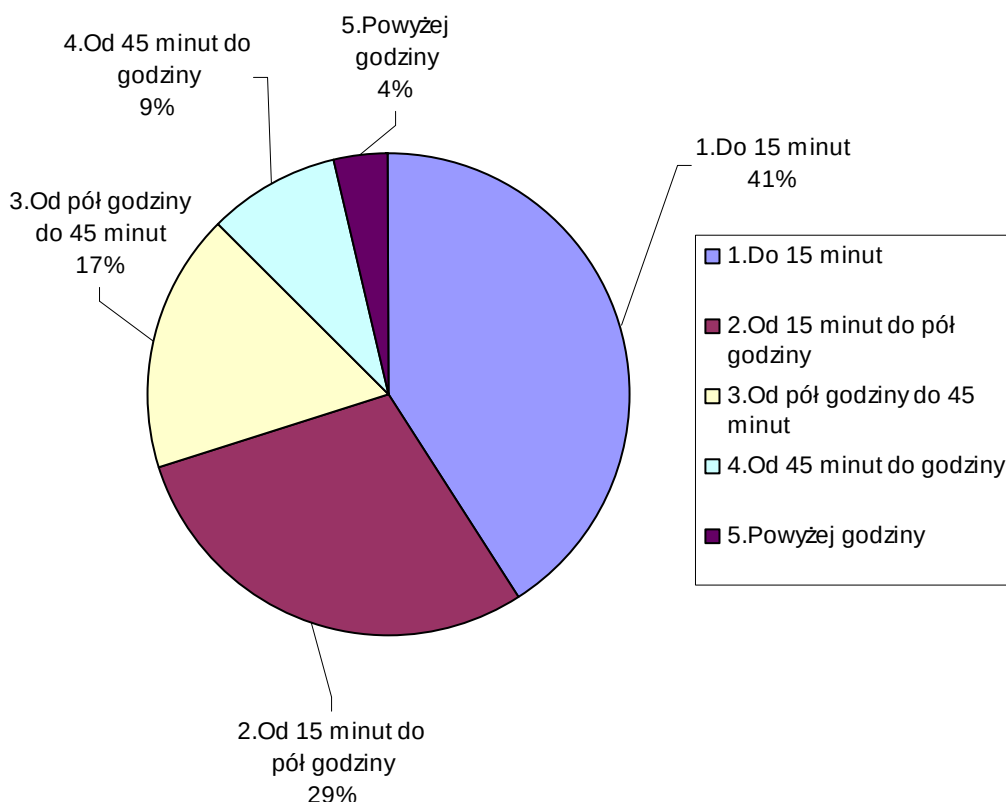

Większość osób badanych deklarowała bardzo krótki czas dotarcia z miejsca zamieszkania do miejsca pracy - do 15 minut. Prawie co trzecia osoba badana deklarowała, iż dotarcie do pracy zabiera lub zabierało jej od kwadransa do pół godziny. Nieco ponad co czwarta osoba ankietowana na dotarcie z miejsca zamieszkania do miejsca pracy potrzebowała od pół godziny do godziny czasu, a u 3,5% osób badanych pokonanie tego dystansu zabierało ponad godzinę. Rozkład wyników dla zmiennej „dystans pomiędzy miejscem zamieszkania i miejscem pracy” prezentuje tabela 70 i wykres 70.

Tabela 70. „Ile czasu zajmuje/zajmowało Pani/Panu dotarcie z miejsca zamieszkania do miejsca pracy?”

„Ile czasu zajmuje/zajmowało Pani/Panu dotarcie z miejsca zamieszkania do miejsca pracy?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Do 15 minut	291	32,9	40,8
Od 15 minut do pół godziny	208	23,6	29,2
Od pół godziny do 45 minut	124	14,0	17,4
Od 45 minut do godziny	65	7,4	9,1
Powyżej godziny	25	2,8	3,5
Ogółem	713	80,7	100,0
Brak danych	170	19,3	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 70. „Ile czasu zajmuje/zajmowało Pani/Panu dotarcie z miejsca zamieszkania do miejsca pracy?”

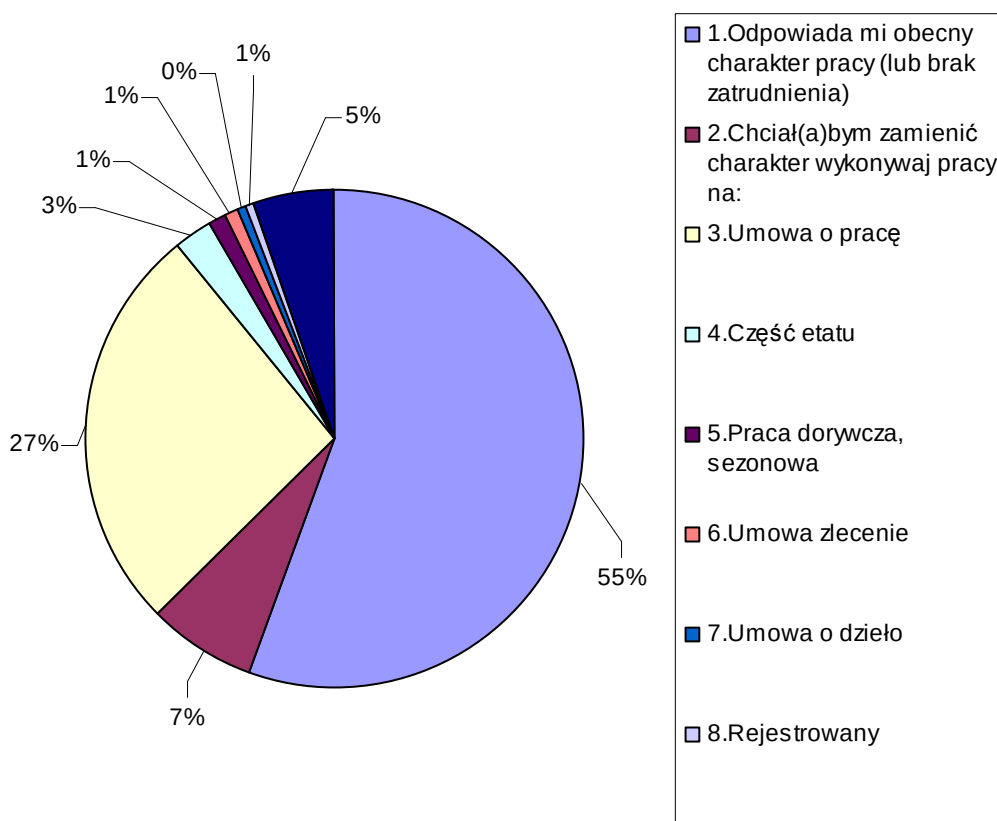

Większości osób badanych z doświadczeniem zawodowym odpowiadała forma aktualnie wykonywanej pracy lub też pracy wykonywanej ostatnio, przy czym była to zwykle praca w oparciu o umowę o pracę. Zaledwie nieco ponad 5% osób badanych zadeklarowało, iż byłyby zainteresowane prowadzeniem własnej działalności gospodarczej. Rozkład wyników zmiennej najbardziej satysfakcjonująca forma pracy przedstawiono w tabeli 71 i na wykresie 71.

Tabela 71. „Czy charakter wykonywanej aktualnie/ostatnio pracy Pani/Panu odpowiada(ł), czy też chciał(a)by Pani/Pan zmienić charakter pracy?”

„Czy charakter wykonywanej aktualnie/ostatnio pracy Pani/Panu odpowiada(ł), czy też chciał(a)by Pani/Pan zmienić charakter pracy?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Odpowiada mi obecny charakter pracy (lub brak zatrudnienia)	468	53,1	55,6
Chciał(a)bym zamienić charakter wykonywaj pracy na:	59	6,6	7,0
Umowa o pracę	224	25,4	26,5
Część etatu	21	2,4	2,5
Praca dorywcza, sezonowa	11	1,2	1,3
Umowa zlecenie	7	,8	,8
Umowa o dzieło	3	,3	,4
Rejestrowany	6	,7	,5
Własna działalność gospodarcza	46	5,2	5,4
Ogółem	845	95,7	100,0
Brak danych	38	4,3	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 71. „Czy charakter wykonywanej aktualnie/ostatnio pracy Pani/Panu odpowiada(ł), czy też chciał(a)by Pani/Pan zmienić charakter pracy?”

Wyniki badania pozwalają na stwierdzenie, iż wśród osób w wieku produkcyjnym na terenie Województwa Zachodniopomorskiego wiedza na temat alternatywnych form zatrudnienia, takich jak e-praca lub telepraca jest dość ograniczona. Co prawda blisko 60% osób badanych deklaruowało znajomość tych form, jednak ponad 40% pozostałych osób stwierdzało, iż formy te nie są im znane. Rozkład wyników dla zmiennej „znajomość alternatywnych form zatrudnienia” prezentuje tabela 72.

Tabela 72. „Czy takie formy zatrudnienia jak e-praca, praca w domu, telepraca są Pani/Panu znane?”

„Czy takie formy zatrudnienia jak e-praca, praca w domu, telepraca są Pani/Panu znane?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Tak	494	55,9	57,4
Nie	367	41,6	42,6
Ogółem	861	97,5	100,0
Brak danych	22	2,5	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wśród osób badanych, zarówno deklarujących znajomość alternatywnych form zatrudnienia jak i nieposiadających takiej wiedzy, którym ankieterzy udzielili informacji o możliwych formach elastycznego zatrudnienia większość, ponad 62%, nie była skłonna uznać równości statusu regularnego zatrudnienia oraz zatrudnienia alternatywnego. Z kolei blisko 40%

ankietowanych stwierdzało, iż formy te mogą być traktowane równorzędnie z regularnymi formami zatrudnienia. Można przypuszczać, iż w grupie sceptyków dominowały osoby nie posiadające uprzednio wiedzy na temat istnienia alternatywnych form zatrudnienia. Rozkład wyników dla zmiennej prezentuje tabela 73.

Tabela 73. „Czy takie formy zatrudnienia jak e-praca, praca w domu, telepraca mogą być traktowane na równi z regularną pracą?”

„Czy takie formy zatrudnienia jak e-praca, praca w domu, telepraca mogą być traktowane na równi z regularną pracą?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Tak	303	34,3	37,5
Nie	505	57,2	62,5
Ogółem	808	91,5	100,0
Brak danych	75	8,5	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Uznanie równorzędności form alternatywnego i regularnego zatrudnienia deklarowało co prawda blisko 40% ankietowanych, jednak gotowych do podjęcia tego rodzaju zatrudnienia było już jedynie 30% ankietowanych, co wiąże się zapewne z niepokojem wobec nowych form zatrudnienia, relatywnie krótko funkcjonujących na polskim rynku pracy, ale także może świadczyć o wysokim poziomie unikania podejmowania ryzyka przez osoby ankietowane. Rozkład wyników dla zmiennej „gotowość do podjęcia alternatywnej formy zatrudnienia” prezentuje tabela 74.

Tabela 74. „Czy był(a)by Pani/Pan skłonna(y) podjąć e-pracę, pracę w domu lub telepracę?”

„Czy był(a)by Pani/Pan skłonna(y) podjąć e-pracę, pracę w domu lub telepracę?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Tak	246	27,9	29,9
Nie	576	65,2	70,1
Ogółem	822	93,1	100,0
Brak danych	61	6,9	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Deklarowany poziom miesięcznego dochodu z pracy, który odpowiadałby kwalifikacjom osób ankietowanych był bardzo zróżnicowany, od 500 złotych do 50 tys. złotych. Przeciętny dochód deklarowany jako odpowiedni w kontekście posiadanych kwalifikacji zawodowych przedstawia tabela 75.

Tabela 75. „Jaki miesięczny dochód z pracy uważa Pani/Pan za odpowiedni dla siebie biorąc pod uwagę Pani/Pana kwalifikacje zawodowe?”

„Jaki miesięczny dochód z pracy uważa Pani/Pan za odpowiedni dla siebie biorąc pod uwagę Pani/Pana kwalifikacje zawodowe?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
500	2	,2	,2
600	10	1,1	1,2
700	2	,2	,2
780	1	,1	,1
800	23	2,6	2,8
850	6	,7	,7
900	9	1,0	1,1
1000	98	11,1	11,8
1100	5	,6	,6
1200	31	3,5	3,7
1250	1	,1	,1
1300	8	,9	1,0
1400	9	1,0	1,1
1500	140	15,9	16,8
1600	5	,6	,6
1650	4	,5	,5
1700	5	,6	,6
1800	26	2,9	3,1
1900	1	,1	,1
2000	234	26,5	28,3
2100	1	,1	,1
2200	6	,7	,7
2300	1	,1	,1
2400	1	,1	,1
2500	69	7,8	8,3
2800	2	,2	,2
3000	79	8,9	9,5
3200	1	,1	,1
3500	5	,6	,6
4000	15	1,7	1,8
5000	14	1,6	1,7
6000	3	,3	,4
8000	5	,6	,6
10000	4	,5	,5
15000	4	,5	,5
30000	1	,1	,1
50000	1	,1	,1
Ogółem	832	94,2	100,0
Brak danych	51	5,8	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wysokość dochodu zgłoszoną przez osoby badane jako godziwe wynagrodzenie prezentuje tabela 76.

Tabela 76. „Jaki miesięczny dochód z pracy uważa Pani/Pan za godziwy?”

„Jaki miesięczny dochód z pracy uważa Pani/Pan za godziwy?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
500	1	,1	,1
600	4	,5	,5
700	1	,1	,1
750	1	,1	,1
800	10	1,1	1,2
850	3	,3	,4
900	4	,5	,5
1000	67	7,6	8,0
1100	7	,8	,8
1200	27	3,1	3,2
1300	5	,6	,6
1350	1	,1	,1
1400	9	1,0	1,1
1500	122	13,8	14,5
1600	10	1,1	1,2
1700	6	,7	,7
1800	61	6,9	7,2
2000	239	27,3	28,5
2100	1	,1	,1
2200	2	,2	,2
2300	2	,2	,2
2500	77	8,7	9,1
2600	3	,3	,4
2750	1	,1	,1
2800	5	,6	,6
3000	106	12,0	12,6
3500	10	1,1	1,2
4000	23	2,6	2,7
5000	18	2,0	2,1
6000	1	,1	,1
10000	9	1,0	1,1
15000	5	,6	,6
50000	1	,1	,1
Ogółem	842	95,4	100,0
Brak danych	41	4,6	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wysokości dochodu wystarczającego do zaspokojenia podstawowych potrzeb prezentuje tabela 77.

Tabela 77. „Jaki miesięczny dochód z pracy uważa Pani/Pan za wystarczający do zaspokojenia podstawowych potrzeb?”

„Jaki miesięczny dochód z pracy uważa Pani/Pan za wystarczający do zaspokojenia podstawowych potrzeb?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
500	1	,1	,1
600	6	,7	,7
700	2	,2	,2
800	26	2,9	3,1
850	3	,3	,4
900	3	,3	,4
1000	105	11,9	12,4
1100	5	,6	,6
1200	25	2,8	2,9
1300	6	,7	,7
1400	6	,7	,7
1500	144	16,3	16,9
1600	9	1,0	1,1
1700	5	,6	,6
1800	59	6,7	6,9
1900	1	,1	,1
2000	237	27,1	28,1
2300	1	,1	,1
2500	70	7,9	8,2
2600	3	,3	,4
2700	2	,2	,2
2800	5	,6	,6
3000	74	8,4	8,7
3500	8	,9	,9
4000	18	2,0	2,1
5000	19	2,2	2,2
6000	1	,1	,1
8000	2	,2	,2
9000	1	,1	,1
10000	1	,1	,1
15000	2	,2	,2
Ogółem	850	96,3	100,0
Brak danych	33	3,7	
Ogółem ważnych	883	100,0	

2.9. OCENA WARUNKÓW PANUJĄCYCH NA RYNKU PRACY

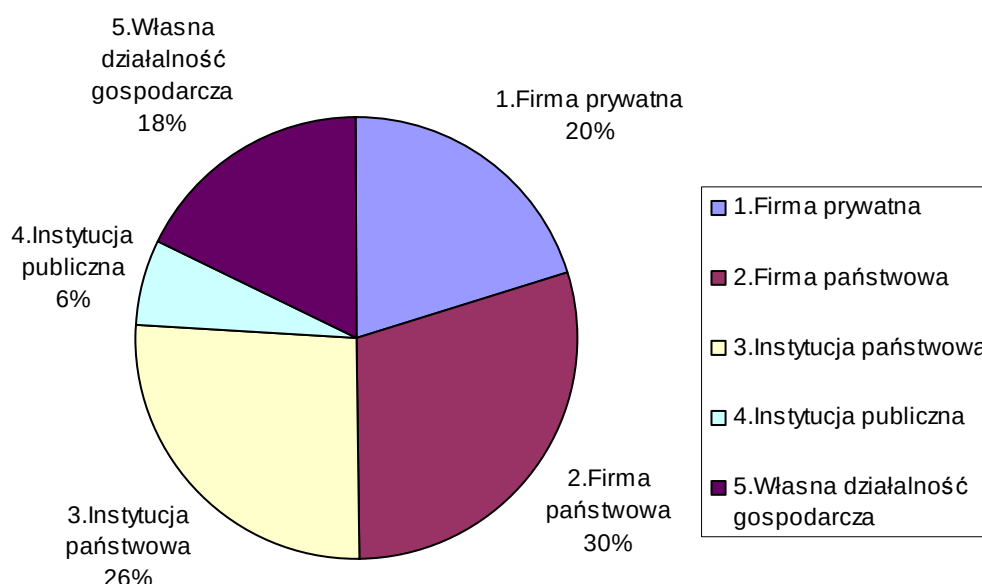
Zdecydowana większość osób badanych najwyżej pod względem zapewnienia właściwych warunków pracownikom oceniała firmy i instytucje państwowe – łącznie ponad połowa badanych. Co piąty respondent był skłonny uznać, że najlepsze warunki zapewniają pracownikom firmy prywatne. Co interesujące, również blisko co piąty respondent był skłonny wyrazić opinię, że najlepsze warunki pracy zapewnia własna działalność

gospodarcza. Mogłoby się wydawać, iż prowadzenie działalności gospodarczej znajdzie się w tym rankingu nieco wyżej z uwagi na fakt, iż osoba prowadząca samodzielnie działalność gospodarczą w dużej mierze sama decyduje o wielu wymiarach swojej pracy i może swobodnie dostosowywać ją do własnych potrzeb i możliwości. Okazuje się jednak, że prawdopodobnie prowadzenie działalności gospodarczej jawi się osobom badanym jako zadanie trudne, obarczone dużym ryzykiem i odpowiedzialnością, co zmniejsza postrzeganie korzyści związanych z tą formą zatrudnienia. Rozkład wyników dla zmiennej „miejsce pracy zapewniające najlepsze warunki swoim pracownikom” prezentuje tabela 78 i wykres 78.

Tabela 78. „Które z miejsc zatrudnienia zapewniają Pani/Pana zdaniem najlepsze warunki swoim pracownikom?”

„Które z miejsc zatrudnienia zapewniają Pani/Pana zdaniem najlepsze warunki swoim pracownikom?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Firma prywatna	170	19,2	20,3
Firma państwowa	247	28,1	29,5
Instytucja państwowa	219	24,8	26,1
Instytucja publiczna	53	6,0	6,3
Własna działalność gospodarcza	149	16,9	17,8
Ogółem	838	95,0	100,0
Brak danych	45	5,0	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 78. „Które z miejsc zatrudnienia zapewniają Pani/Pana zdaniem najlepsze warunki swoim pracownikom?”

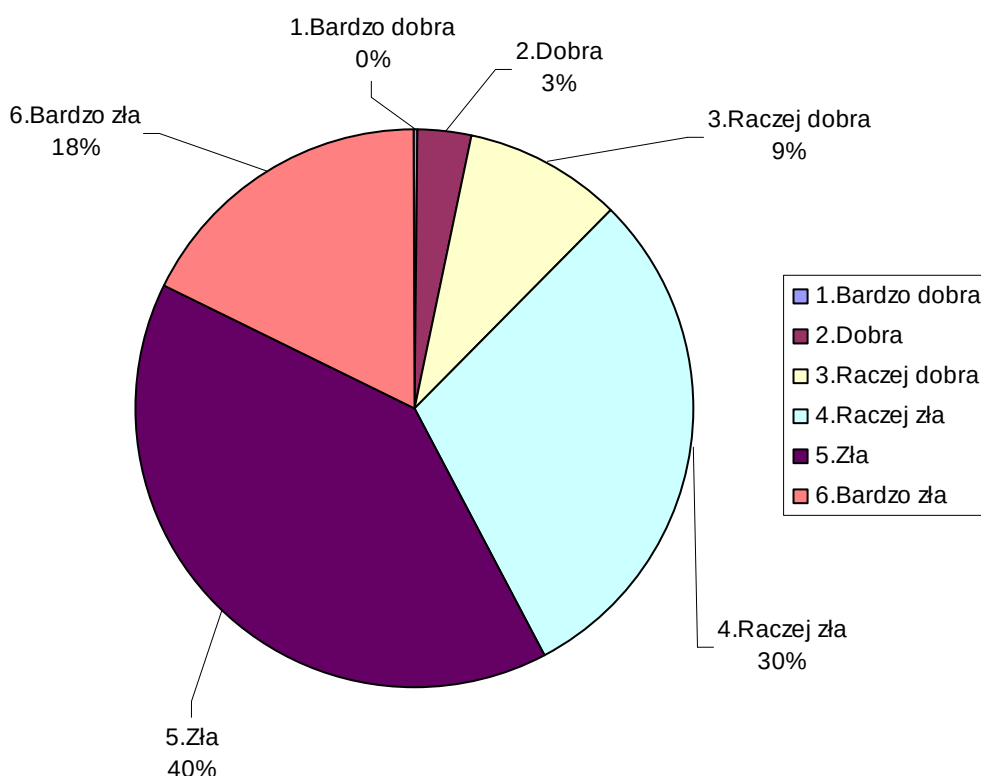

Jako *dobrą* sytuację na polskim rynku pracy oceniało nieco powyżej 12% osób ankietowanych. Jako *złą* – blisko 90% osób badanych. Co interesujące pomimo licznych braków odpowiedzi dla innych pytań, w przypadku oceny polskiego rynku pracy odpowiedzi nie udzieliły zaledwie 2 osoby, co świadczyć może o jasno ustalonych poglądach na ten temat oraz dużej potrzebie wyrażenia swojej opinii w tej sprawie. Rozkład wyników dla zmiennej sytuacja na polskim rynku pracy prezentuje tabela 79 i wykres 79.

Tabela 79. „Jak Pani/Pan ocenia sytuację na polskim rynku pracy?”

„Jak Pani/Pan ocenia sytuację na polskim rynku pracy?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Bardzo dobra	2	,2	,2
Dobra	26	2,9	3,0
Raczej dobra	83	9,4	9,4
Raczej zła	261	29,6	29,6
Zła	353	40,0	40,1
Bardzo zła	156	17,7	17,7
Ogółem	881	99,8	100,0
Brak danych	2	,2	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 79. „Jak Pani/Pan ocenia sytuację na polskim rynku pracy?”

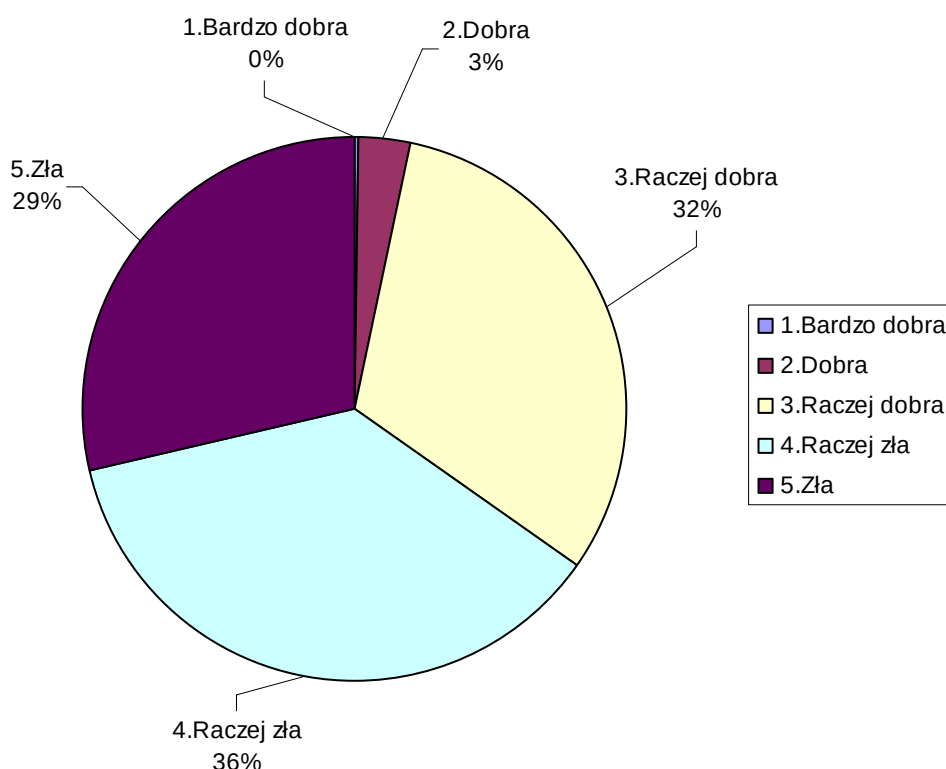
Podobne proporcje głosów pojawiły się przy ocenie rynku pracy w Województwie Zachodniopomorskim, przy czym zauważalne jest znaczne, dziesięcioprocentowe przesunięcie liczby osób oceniających sytuację na rynku pracy jako raczej złą i złą w

stosunku do oceniających sytuację na rynku pracy jako bardzo złą. Być może wynika to z faktu, iż osoby w sposób bardziej zdecydowany oceniają zjawisko, którego osobiście doświadczają lub którego doświadczają ich najbliżsi lub też oceniają, iż ich możliwości znalezienia pracy na terenie Województwa są poniżej możliwości w innych regionach kraju. Również i w tym przypadku frekwencja badanych była bardzo wysoka. Rozkład wyników dla zmiennej „sytuacja na rynku pracy Województwa Zachodniopomorskiego” prezentuje tabela 80 i wykres 80.

Tabela 80. „Jak Pani/Pan ocenia sytuację na rynku pracy w Województwie Zachodniopomorskim?”

„Jak Pani/Pan ocenia sytuację na rynku pracy w Województwie Zachodniopomorskim?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Bardzo dobra	2	,2	,2
Dobra	27	3,0	3,0
Raczej dobra	276	31,3	31,6
Raczej zła	321	36,4	36,7
Zła	249	28,2	28,5
Ogółem	875	99,1	100,0
Brak danych	8	,9	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 80. „Jak Pani/Pan ocenia sytuację na rynku pracy w Województwie Zachodniopomorskim?”

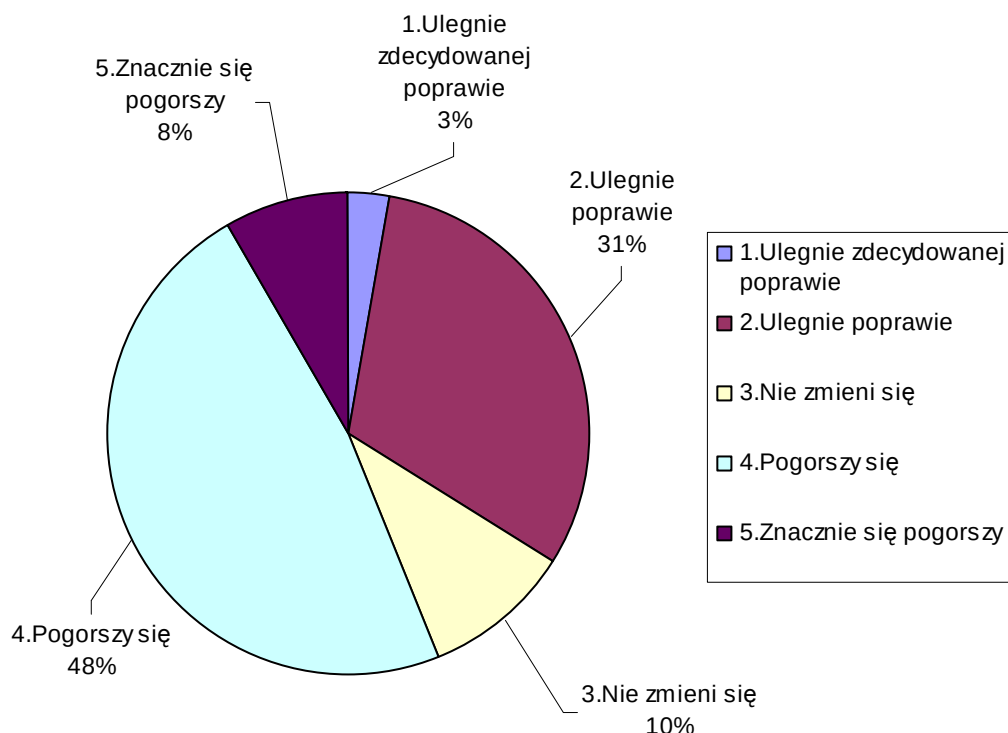
Ponad połowa osób badanych wyraziła opinię, iż sytuacja na rynku pracy Województwa Zachodniopomorskiego nie ulegnie w ciągu najbliższego roku żadnym zmianom. Blisko co

trzeci ankietowany był zdania, że w okresie tym sytuacja na rynku pracy Województwa Zachodniopomorskiego ulegnie pogorszeniu, a blisko co piąty – że ulegnie poprawie. Rozkład wyników dla zmiennej prognozy dla sytuacji na rynku pracy Województwa Zachodniopomorskiego obrazuje tabela 81 i wykres 81.

Tabela 81. Prognozowane zmiany sytuacji na rynku pracy w Województwie Zachodniopomorskim

Prognozowane zmiany sytuacji na rynku pracy w Województwie Zachodniopomorskim	Ilość	Procent	Procent ważnych
Ulegnie zdecydowanej poprawie	12	1,4	1,4
Ulegnie poprawie	146	16,5	16,6
Nie zmieni się	457	51,7	5,2
Pogorszy się	223	25,3	25,4
Znacznie się pogorszy	39	4,4	4,4
Ogółem	877	99,3	100,0
Brak danych	6	,7	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 81. Prognozowane zmiany sytuacji na rynku pracy w Województwie Zachodniopomorskim

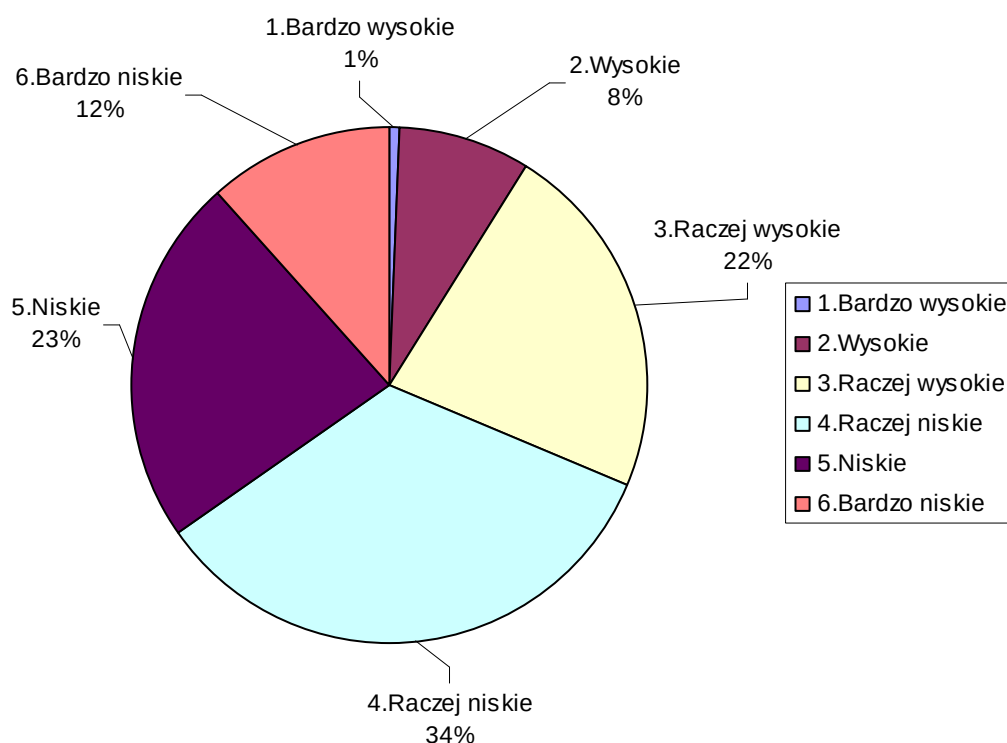

W związku z dostrzeganiem problemów zachodniopomorskiego rynku pracy blisko 65% osób badanych swoje szanse na znalezienie pracy lub zmianę pracy na lepszą oceniało nisko. Rozkład wyników dla zmiennej „ocena własnych szans na rynku pracy” przedstawia tabela 82 i wykres 82.

Tabela 82. „Jak Pani/Pan ocenia własne szanse na znalezienie/zmianę pracy na lepszą?”

„Jak Pani/Pan ocenia własne szanse na znalezienie/zmianę pracy na lepszą?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Bardzo wysokie	5	,5	,6
Wysokie	72	8,2	8,3
Raczej wysokie	194	22,0	22,4
Raczej niskie	293	33,2	33,9
Niskie	200	22,7	23,1
Bardzo niskie	101	11,4	11,7
Ogółem	865	98,0	100,0
Brak danych	18	2,0	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 82. „Jak Pani/Pan ocenia własne szanse na znalezienie/zmianę pracy na lepszą?”

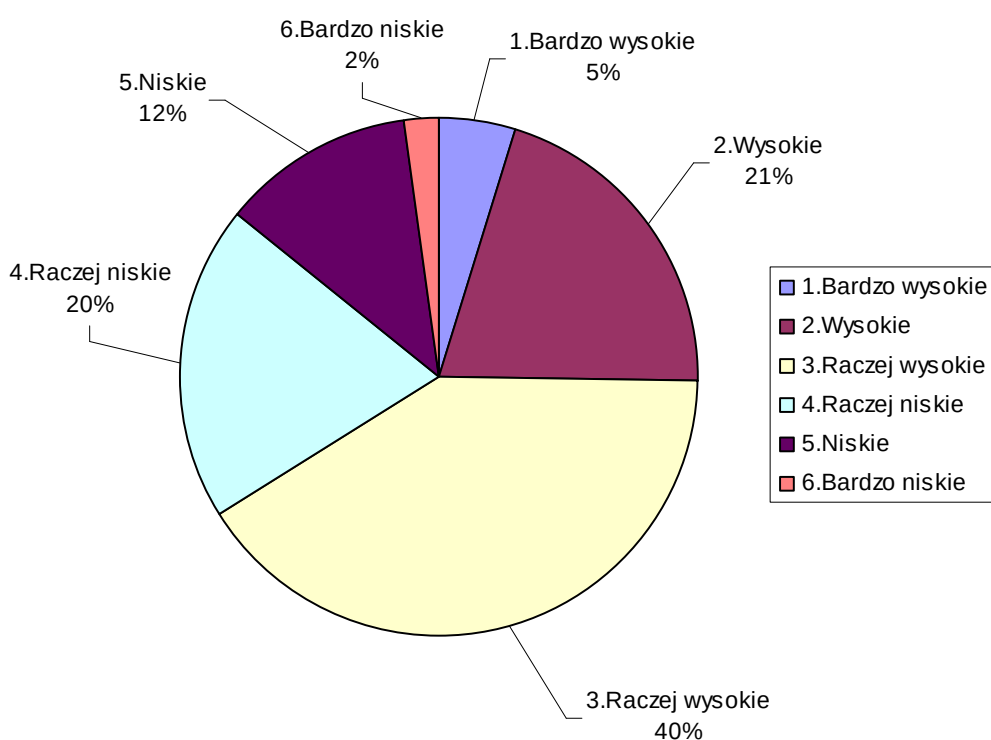

Niska ocena własnych szans na rynku pracy nie wiązała się z niską oceną własnych możliwości, kwalifikacji i umiejętności zawodowych. Ponad 65% osób badanych pozytywnie oceniło swoje umiejętności zawodowe. Jednocześnie co piąty respondent oceniał swoje umiejętności jako raczej niskie. Rozkład wyników dla zmiennej „ocena własnych umiejętności zawodowych” prezentuje tabela 83 i wykres 83.

Tabela 83. „Jak Pani/Pan ocenia własne umiejętności zawodowe?”

„Jak Pani/Pan ocenia własne umiejętności zawodowe?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Bardzo wysokie	40	4,5	4,6
Wysokie	178	20,2	20,5
Raczej wysokie	355	40,2	40,8
Raczej niskie	172	19,5	19,8
Niskie	104	11,8	12,0
Bardzo niskie	21	2,3	2,1
Ogółem	870	98,5	100,0
Brak danych	13	1,5	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 83. „Jak Pani/Pan ocenia własne umiejętności zawodowe?”

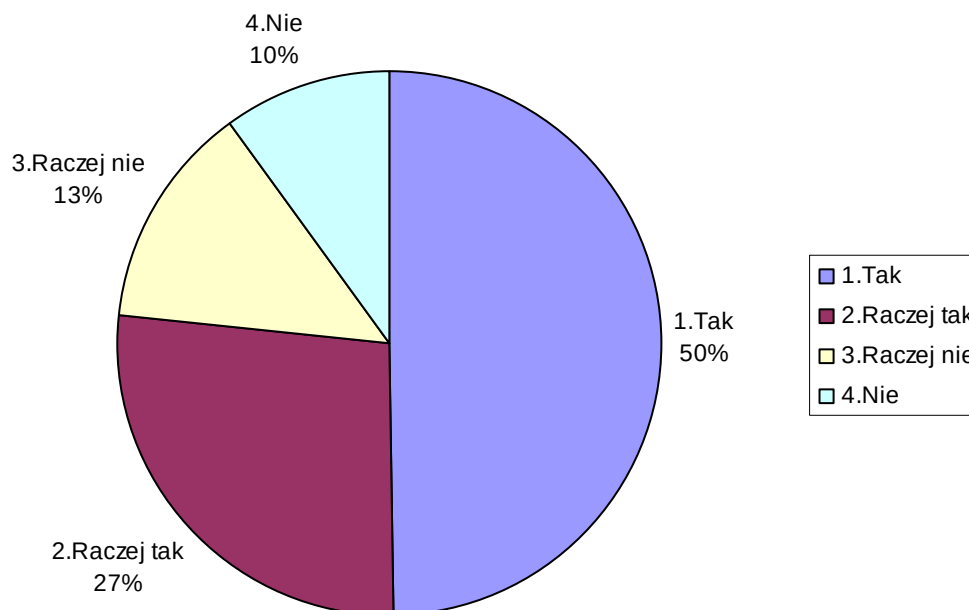

Wśród czynników zmniejszających perspektywę znalezienia pracy wiek wymieniany był przez ponad 75% osób badanych. Ocenę znaczenia tego czynnika dla znalezienia pracy obrazuje tabela 84 i wykres 84.

Tabela 84. „Czy wiek jest Pani/Pana zdaniem przeszkodą w znalezieniu pracy?”

„Czy wiek jest Pani/Pana zdaniem przeszkodą w znalezieniu pracy?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Tak	426	48,3	49,6
Raczej tak	232	26,3	27,0
Raczej nie	115	13,0	13,4
Nie	86	9,7	10,0
Ogółem	859	97,3	100,0
Brak danych	24	2,7	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 84. „Czy wiek jest Pani/Pana zdaniem przeszkodą w znalezieniu pracy?”

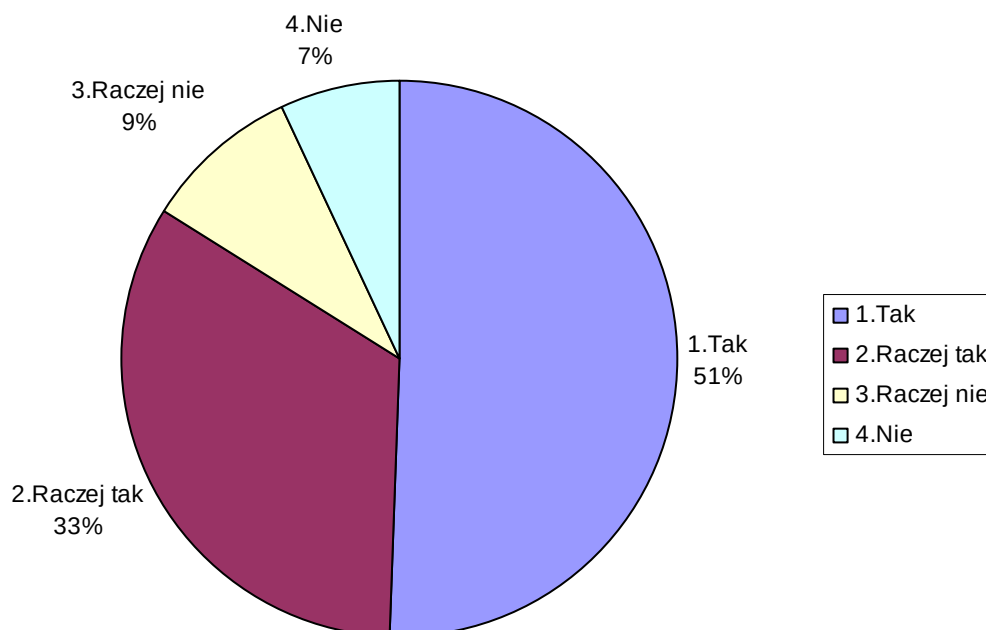

Kolejnym z czynników negatywnie wpływających na szansę znalezienia pracy było niewielkie doświadczenie zawodowe, które za niekorzystne dla sytuacji osoby na rynku pracy skłonnych było uznać blisko 85% respondentów. Ocenę znaczenia tego czynnika dla znalezienia pracy obrazuje tabela 85 i wykres 85.

Tabela 85 „Czy niewielkie doświadczenie zawodowe jest Pani/Pana zdaniem przeszkodą w znalezieniu pracy?”

„Czy niewielkie doświadczenie zawodowe jest Pani/Pana zdaniem przeszkodą w znalezieniu pracy?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Tak	422	47,9	50,6
Raczej tak	279	31,6	33,3
Raczej nie	77	8,7	9,2
Nie	58	6,6	6,9
Ogółem	836	94,8	100,0
Brak danych	47	5,2	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 85 „Czy niewielkie doświadczenie zawodowe jest Pani/Pana zdaniem przeszkodą w znalezieniu pracy?”

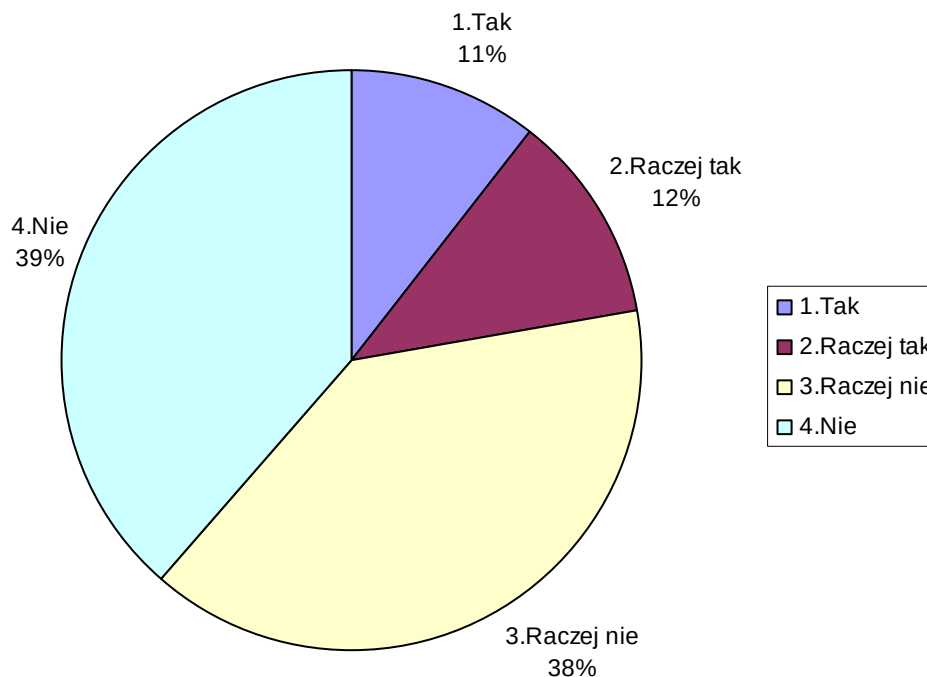

Potwierdzając pozytywny obraz sytuacji w zakresie zawodowego równouprawnienia kobiet i mężczyzn na badanym terenie, ponad 75% osób badanych nie zauważało znaczącego wpływu płci na dostępność do pracy zawodowej. Płeć nie stanowi według nich przeszkody w znalezieniu pracy. Ocenę znaczenia tego czynnika dla znalezienia pracy obrazuje tabela 86 i wykres 86.

Tabela 86. „Czy płeć jest Pani/Pana zdaniem przeszkodą w znalezieniu pracy?”

„Czy płeć jest Pani/Pana zdaniem przeszkodą w znalezieniu pracy?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Tak	85	9,6	10,5
Raczej tak	94	10,6	11,6
Raczej nie	316	35,9	39,2
Nie	313	35,4	38,7
Ogółem	808	91,5	100,0
Brak danych	75	8,5	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 86. „Czy płeć jest Pani/Pana zdaniem przeszkodą w znalezieniu pracy?”

Bycie kobietą stanowiło przeszkodę w znalezieniu pracy zaledwie w opinii 2,5% osób ankietowanych. Pozostałe osoby badane były skłonne stwierdzić, iż czynnik ten nie ma wpływu na możliwości znalezienia pracy. Ocenę znaczenia tego czynnika dla znalezienia pracy obrazuje tabela 87.

Tabela 87. „Czy bycie kobietą jest Pani/Pana zdaniem przeszkodą w znalezieniu pracy?”

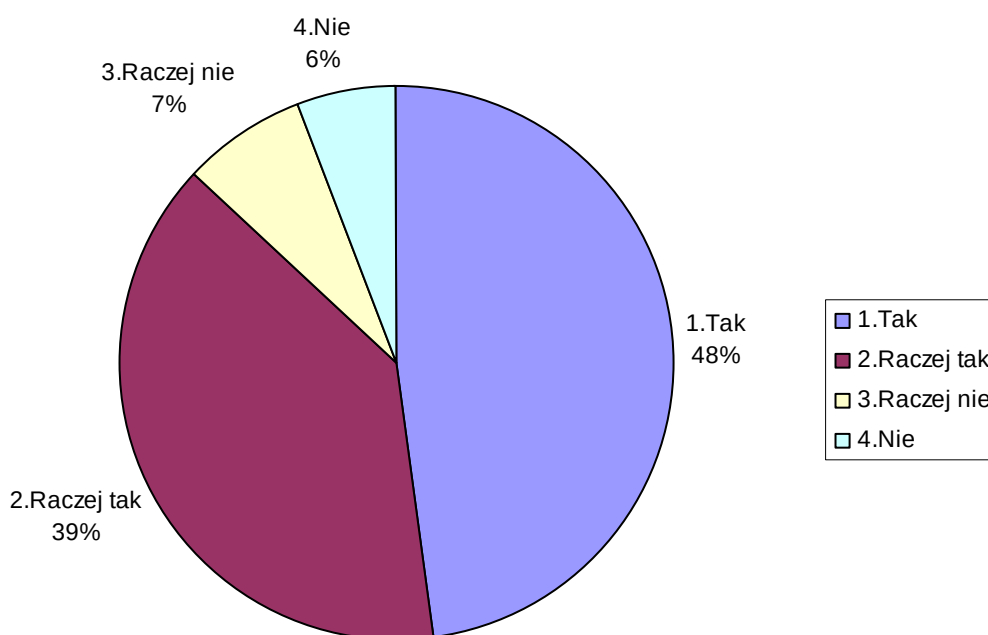
„Czy bycie kobietą jest Pani/Pana zdaniem przeszkodą w znalezieniu pracy?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Tak	2	,2	,3
Raczej tak	17	1,9	2,2
Raczej nie	307	34,8	39,9
Nie	443	50,2	57,6
Ogółem	769	87,1	100,0
Brak danych	114	12,9	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Czynnikiem mającym krytyczny wpływ na poszukiwanie pracy jest zdaniem osób badanych poziom wykształcenia. Niskie wykształcenie stanowi przeszkodę na drodze do znalezienia zatrudnienia według 87% ankietowanych. Ocenę znaczenia tego czynnika dla znalezienia pracy obrazuje tabela 88 i wykres 88.

Tabela 88. „Czy niskie wykształcenie jest Pani/Pana zdaniem przeszkodą w znalezieniu pracy?”

„Czy niskie wykształcenie jest Pani/Pana zdaniem przeszkodą w znalezieniu pracy?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Tak	401	45,5	47,9
Raczej tak	327	37,0	39,1
Raczej nie	60	6,8	7,2
Nie	49	5,5	5,8
Ogółem	837	94,8	100,0
Brak danych	46	5,2	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 88. „Czy niskie wykształcenie jest Pani/Pana zdaniem przeszkodą w znalezieniu pracy?”

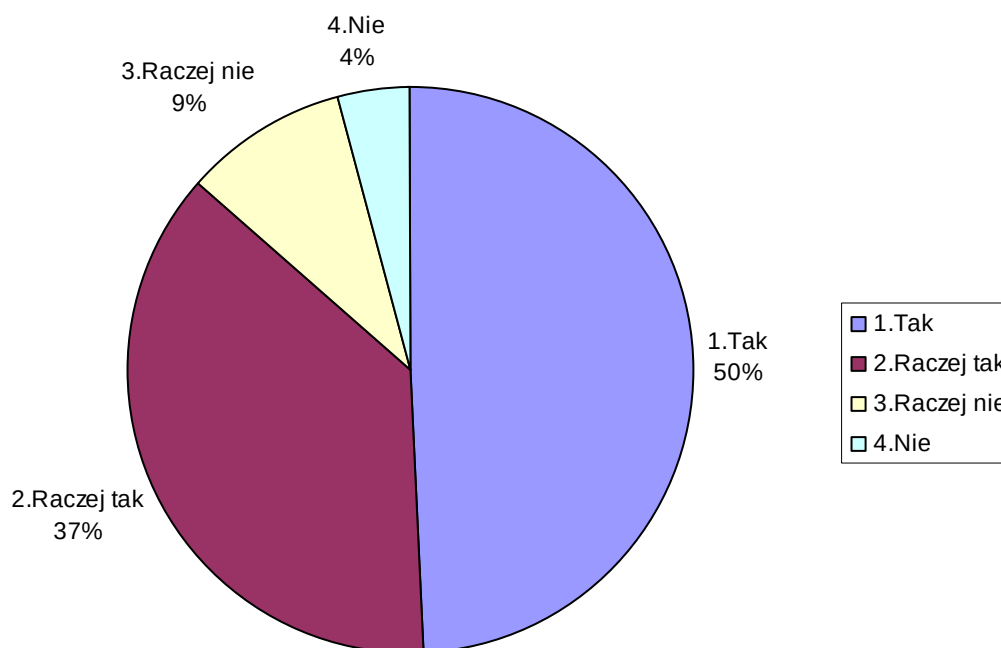

Co interesujące, za równie ważne jak edukacja dla znalezienia pracy osoby badane uznały znajomości, które jako bardzo ważne dla powodzenia w poszukiwaniu pracy uznała niemal połowa ankietowanych, a tylko co dziesiąty respondent był skłonny wyrazić opinię, iż znajomości raczej nie mają wpływu na powodzenie w poszukiwaniu pracy. Ocenę znaczenia tego czynnika dla znalezienia pracy obrazuje tabela 89 i wykres 89.

Tabela 89. „Czy brak znajomości jest Pani/Pana zdaniem przeszkodą w znalezieniu pracy?”

„Czy brak znajomości jest Pani/Pana zdaniem przeszkodą w znalezieniu pracy?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Tak	411	46,6	49,2
Raczej tak	312	35,3	37,3
Raczej nie	77	8,7	9,2
Nie	36	4,1	4,3
Ogółem	836	94,7	100,0
Brak danych	47	5,3	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 89. „Czy brak znajomości jest Pani/Pana zdaniem przeszkodą w znalezieniu pracy?”

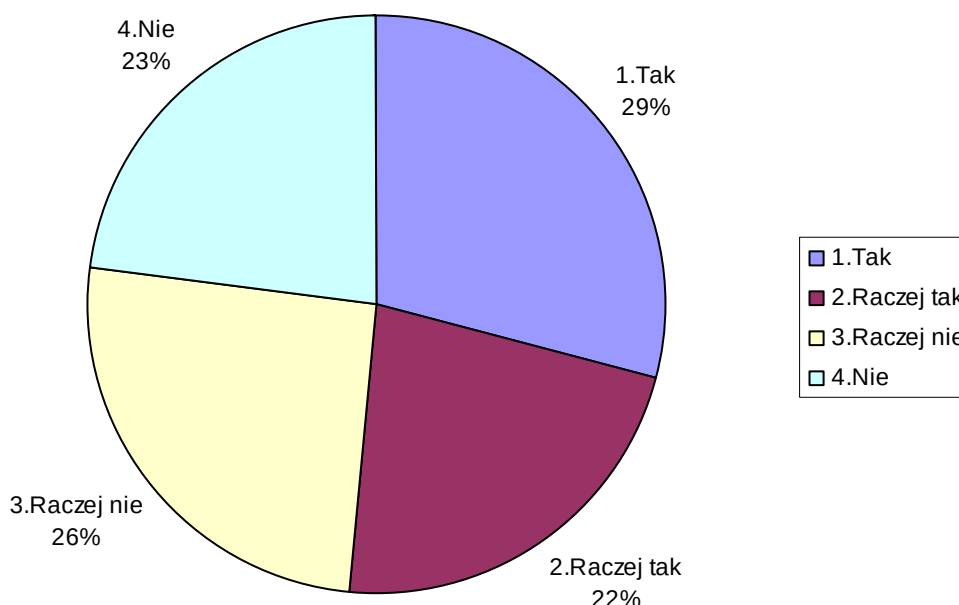

Bardzo podzielone były opinie osób badanych na rolę posiadania małych dzieci w poszukiwaniu pracy, choć nieco więcej osób oceniało ten wpływ jako niekorzystny. Ocenę znaczenia tego czynnika dla znalezienia pracy obrazuje tabela 90 i wykres 90.

Tabela 90. „Czy posiadanie małych dzieci jest Pani/Pana zdaniem przeszkodą w znalezieniu pracy?”

„Czy posiadanie małych dzieci jest Pani/Pana zdaniem przeszkodą w znalezieniu pracy?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Tak	239	27,1	29,2
Raczej tak	182	20,6	22,2
Raczej nie	210	23,8	25,6
Nie	189	21,4	23,0
Ogółem	820	92,9	100,0
Brak danych	63	7,1	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 90. „Czy posiadanie małych dzieci jest Pani/Pana zdaniem przeszkodą w znalezieniu pracy?”

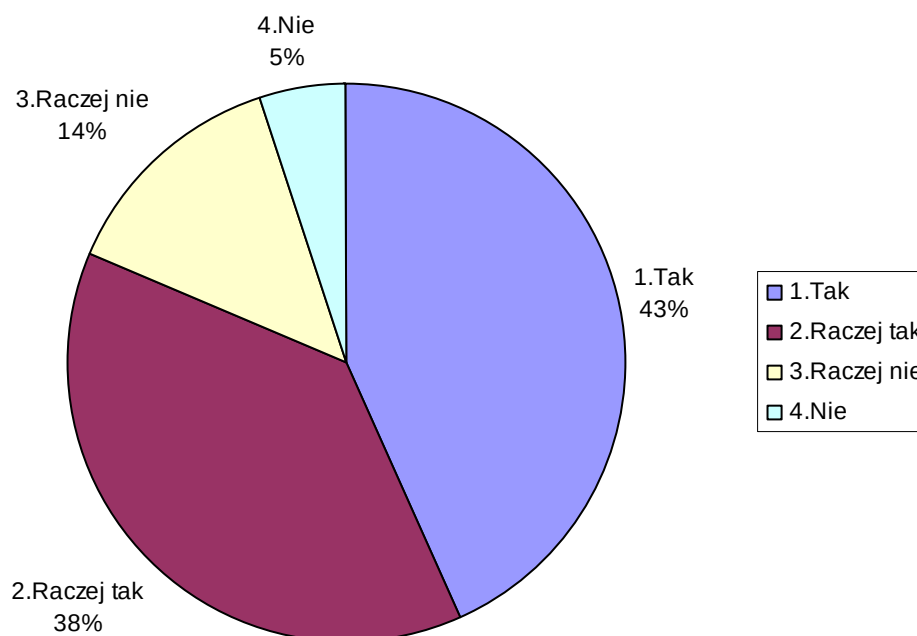

Negatywny wpływ braku znajomości języków obcych na szanse znalezienia pracy dostrzega ponad 80% osób badanych, choć blisko co piąty ankietowany nie postrzegał braku znajomości języków obcych jako ważnego czynnika dla efektów poszukiwania pracy. Ocenę znaczenia tego czynnika dla znalezienia pracy obrazuje tabela 91 i wykres 91.

Tabela 91. „Czy brak znajomości języków obcych jest Pani/Pana zdaniem przeszkodą w znalezieniu pracy?”

„Czy brak znajomości języków obcych jest Pani/Pana zdaniem przeszkodą w znalezieniu pracy?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Tak	356	40,5	43,3
Raczej tak	313	35,4	38,1
Raczej nie	112	12,7	13,6
Nie	41	4,6	5,0
Ogółem	822	93,2	100,0
Brak danych	61	6,9	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 91. „Czy brak znajomości języków obcych jest Pani/Pana zdaniem przeszkodą w znalezieniu pracy?”

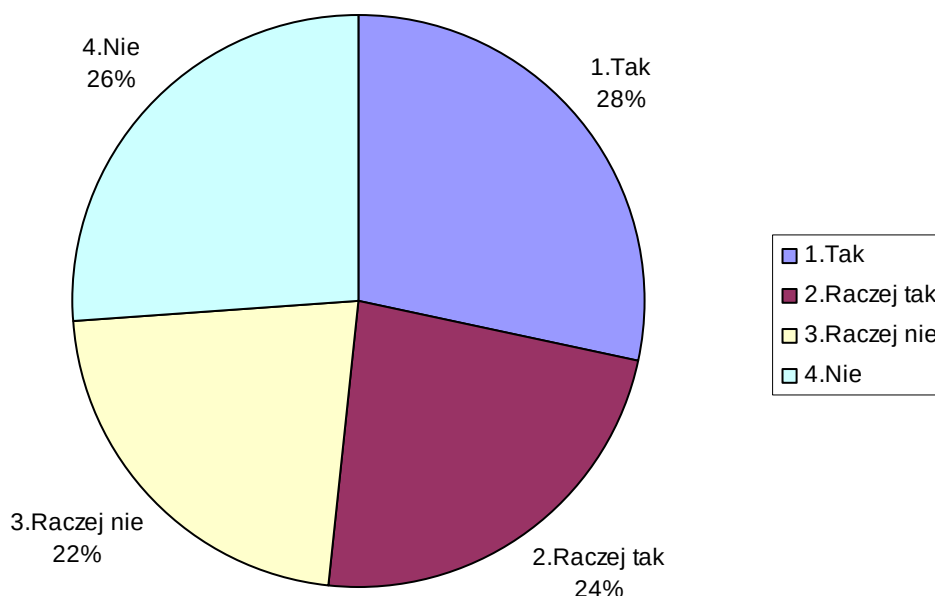

Osoby badane były mocno podzielone pod względem obarczania za niepowodzenie w poszukiwaniu pracy samych osób bezrobotnych. Opinie na ten temat prezentuje tabela 92 i wykres 92.

Tabela 92. „Czy Pani/Pana zdaniem wyłączną przeszkodą w znalezieniu pracy jest brak zainteresowania jej poszukiwaniem?”

„Czy Pani/Pana zdaniem wyłączną przeszkodą w znalezieniu pracy jest brak zainteresowania jej poszukiwaniem?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Tak	229	26,0	28,2
Raczej tak	192	21,7	23,6
Raczej nie	181	20,5	22,2
Nie	211	23,9	26,0
Ogółem	813	92,1	100,0
Brak danych	70	7,9	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 92. „Czy Pani/Pana zdaniem wyłączną przeszkodą w znalezieniu pracy jest brak zainteresowania jej poszukiwaniem?”

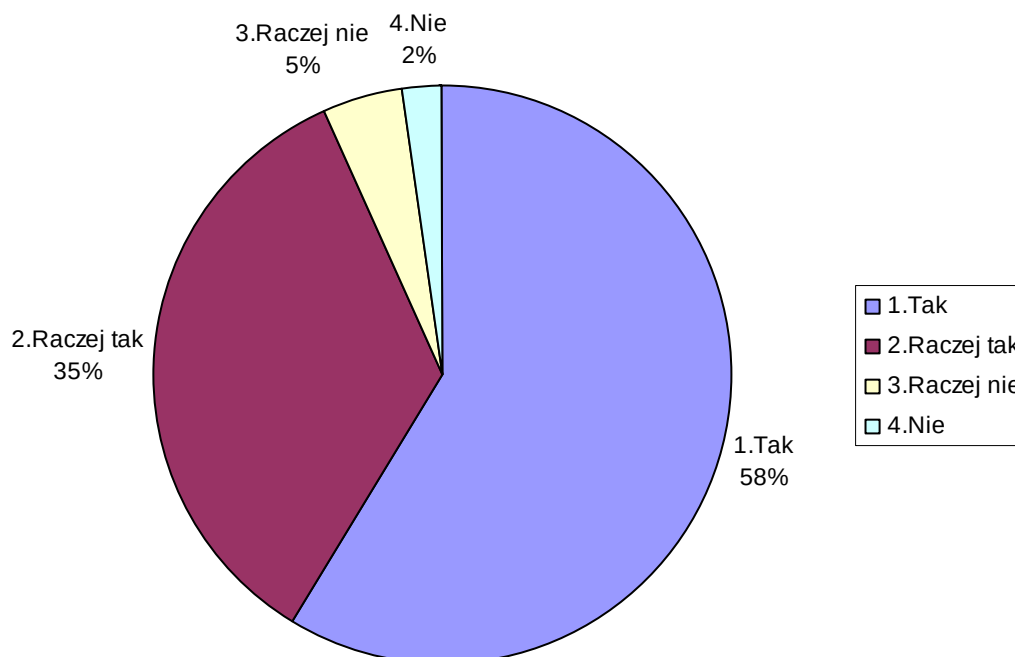

Z kolei szansę na znalezienie pracy zdaniem niemal wszystkich respondentów zwiększa ukończenie dobrej szkoły lub uczelni. Innego zdania było zaledwie nieco ponad 6% respondentów. Ocenę znaczenia tego czynnika dla znalezienia pracy obrazuje tabela 93 i wykres 93.

Tabela 93. „Czy Pani/Pana zdaniem szanse na znalezienie pracy zwiększa ukończenie dobrej szkoły/uczelni?”

„Czy Pani/Pana zdaniem szanse na znalezienie pracy zwiększa ukończenie dobrej szkoły/uczelni?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Tak	501	56,7	58,7
Raczej tak	296	33,6	34,7
Raczej nie	38	4,3	4,5
Nie	18	2,0	2,1
Ogółem	853	96,6	100,0
Brak danych	30	3,4	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 93. „Czy Pani/Pana zdaniem szanse na znalezienie pracy zwiększa ukończenie dobrej szkoły/luczelnni?”

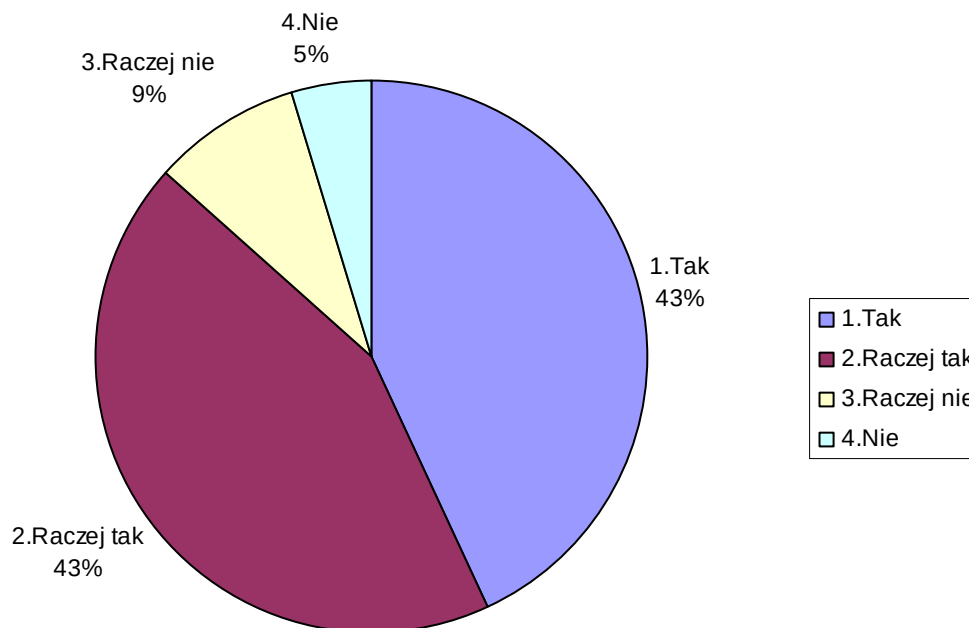

Cecha osobowa, jaką jest entuzjazm także była uznawana za istotnie zwiększającą szanse na znalezienie pracy przez ponad 80% osób badanych. Ocenę znaczenia tego czynnika dla znalezienia pracy obrazuje tabela 94 i wykres 94.

Tabela 94. „Czy Pani/Pana zdaniem szanse na znalezienie pracy zwiększa entuzjazm osoby poszukującej?”

„Czy Pani/Pana zdaniem szanse na znalezienie pracy zwiększa entuzjazm osoby poszukującej?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Tak	354	40,1	43,1
Raczej tak	358	40,6	43,6
Raczej nie	70	7,9	8,5
Nie	39	4,4	4,8
Ogółem	821	93,0	100,0
Brak danych	62	7,0	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 94. „Czy Pani/Pana zdaniem szanse na znalezienie pracy zwiększa entuzjazm osoby poszukującej?”

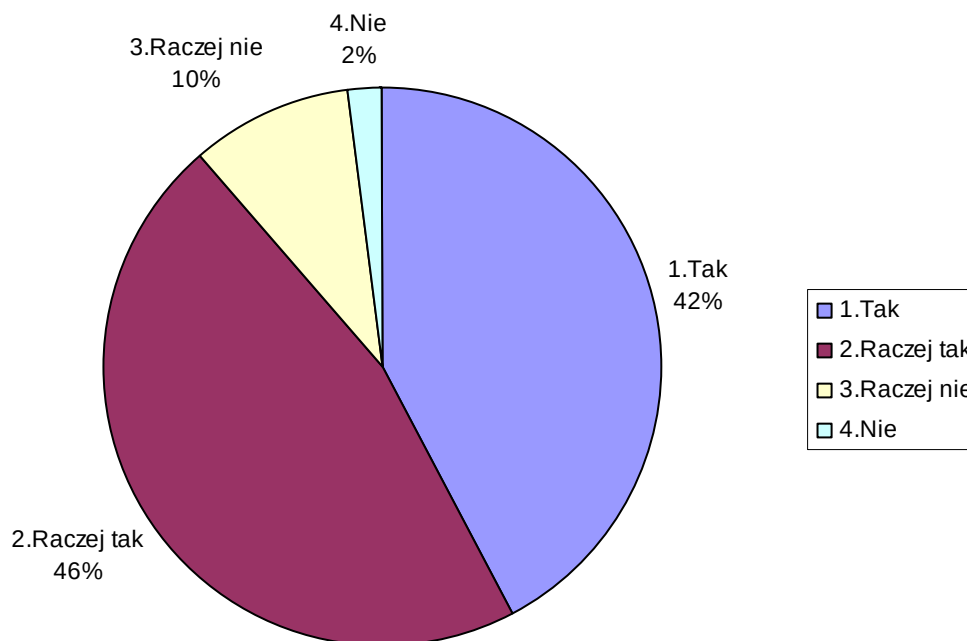

Jeszcze częściej osoby badane wskazywały na znaczenie doszkalania w postaci kursów i szkoleń, jako czynników zwiększających szanse na rynku pracy. Ocenę znaczenia tego czynnika dla znalezienia pracy obrazuje tabela 95 i wykres 95.

Tabela 95. „Czy Pani/Pana zdaniem szanse na znalezienie pracy zwiększa uczestnictwo w kursach, szkoleniach?”

„Czy Pani/Pana zdaniem szanse na znalezienie pracy zwiększa uczestnictwo w kursach, szkoleniach?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Tak	353	40,0	42,3
Raczej tak	386	43,7	46,2
Raczej nie	80	9,1	9,6
Nie	16	1,8	1,9
Ogółem	835	94,6	100,0
Brak danych	48	5,4	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 95. „Czy Pani/Pana zdaniem szanse na znalezienie pracy zwiększa uczestnictwo w kursach, szkoleniach?”

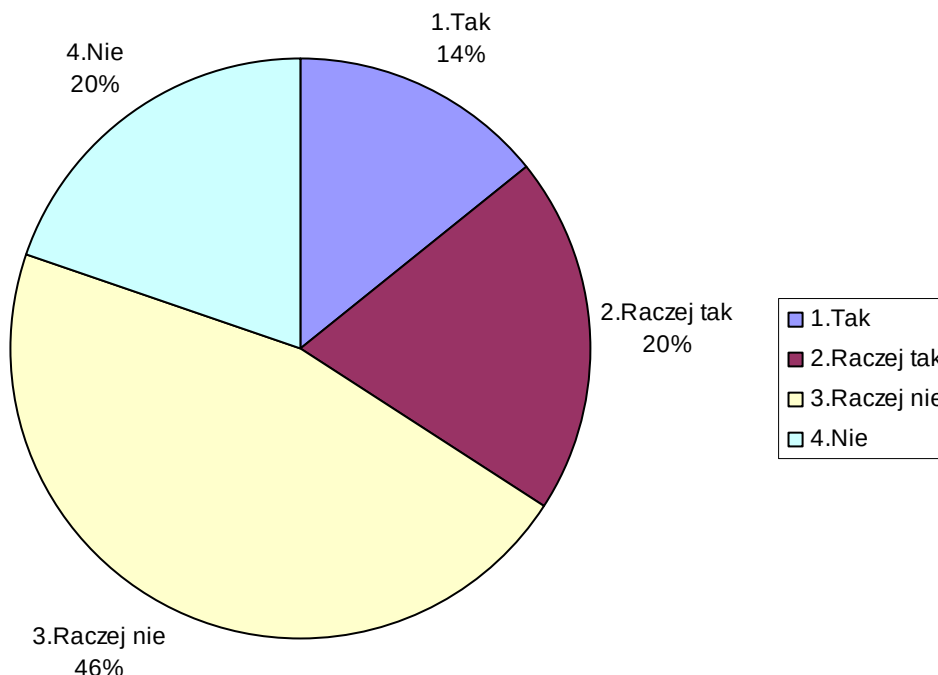

Znaczenie porady doradcy zawodowego dla powodzenia w znalezieniu pracy oceniał pozytywnie co trzeci respondent, a wpływu poradnictwa zawodowego na powodzenie w poszukiwaniu pracy nie było skłonnych uznać 70% respondentów. Ocenę znaczenia tego czynnika dla znalezienia pracy obrazuje tabela 96 i wykres 96.

Tabela 96. „Czy Pani/Pana zdaniem szanse na znalezienie pracy zwiększa skorzystanie z porady doradcy zawodowego?”

„Czy Pani/Pana zdaniem szanse na znalezienie pracy zwiększa skorzystanie z porady doradcy zawodowego?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Tak	116	13,1	14,1
Raczej tak	166	18,8	20,1
Raczej nie	380	43,1	46,1
Nie	162	18,3	19,7
Ogółem	824	93,3	100,0
Brak danych	59	6,7	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 96. „Czy Pani/Pana zdaniem szanse na znalezienie pracy zwiększa skorzystanie z porady doradcy zawodowego?”

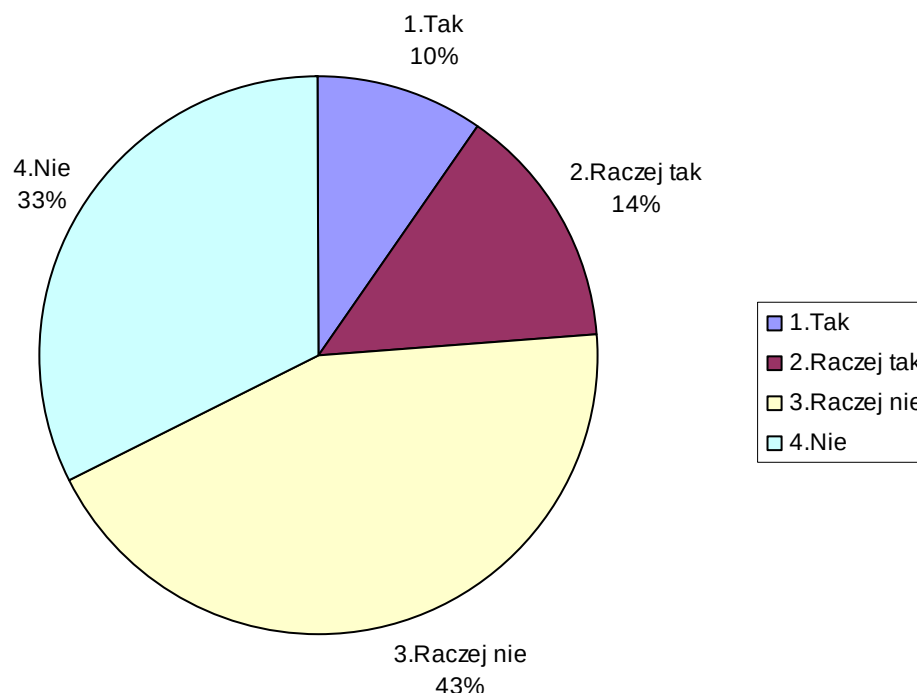

Fakt rejestracji w Urzędzie Pracy był uznawany za znacząco zwiększający szanse na znalezienie pracy przez co czwartego respondenta, co wskazuje na dość niską wiarę w skuteczność podejmowania pracy za pośrednictwem Urzędu Pracy i raczej większą wiarę w powodzenie indywidualnych prób znalezienia pracy. Ocenę znaczenia tego czynnika dla znalezienia pracy obrazuje tabela 97 i wykres 97.

Tabela 97. „Czy Pani/Pana zdaniem szanse na znalezienie pracy zwiększa rejestracja w Urzędzie Pracy?”

„Czy Pani/Pana zdaniem szanse na znalezienie pracy zwiększa rejestracja w Urzędzie Pracy?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Tak	82	9,3	9,8
Raczej tak	116	13,1	14,0
Raczej nie	363	41,1	43,7
Nie	270	30,6	32,5
Ogółem	831	94,1	100,0
Brak danych	52	5,9	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 97. „Czy Pani/Pana zdaniem szanse na znalezienie pracy zwiększa rejestracja w Urzędzie Pracy?”

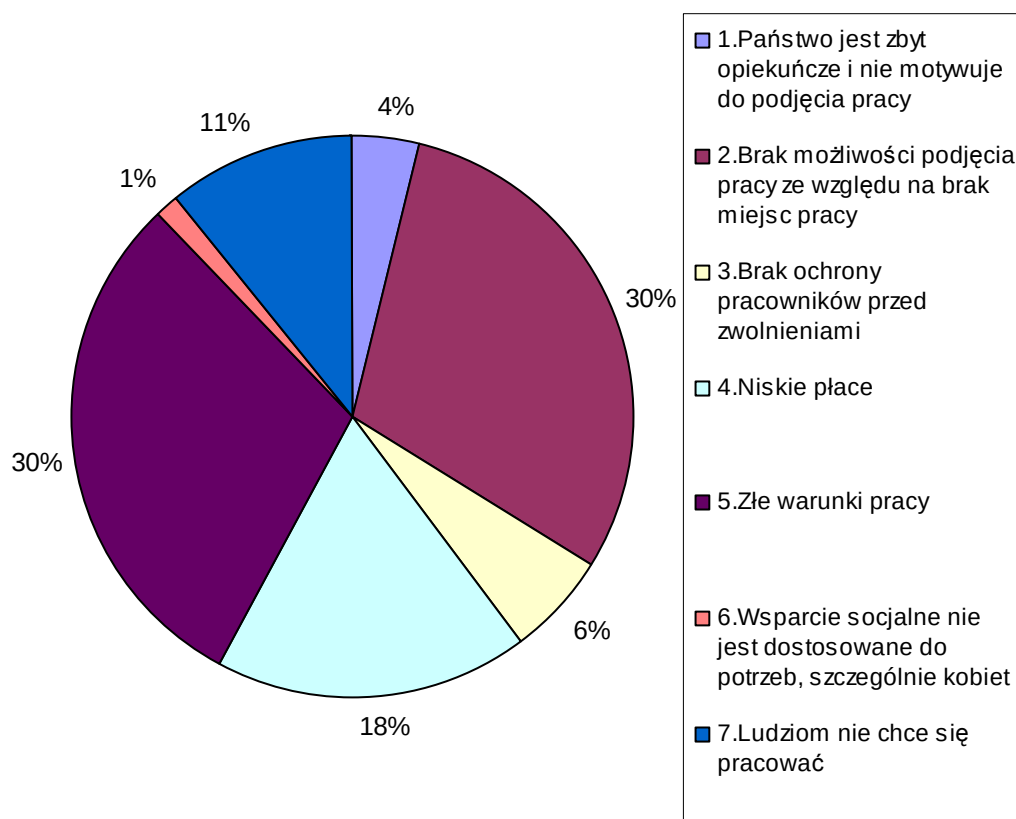

Z opinii wyrażonych przez osoby badane wynika, iż najważniejsze przyczyny bezrobocia w Polsce to z jednej strony brak miejsc pracy, z drugiej zaś złe warunki pracy i niskie płace. Osoby bezrobotne nie mogą więc znaleźć pracy lub też praca, jaka byłaby dla nich dostępna nie jest wystarczająco zachęcająca. Poglądy osób badanych na temat przyczyn bezrobocia w Polsce obrazuje tabela 98 i wykres 98.

Tabela 98. „Dlaczego Pani/Pana zdaniem w Polsce duża liczba ludzi w wieku produkcyjnym pozostaje bez pracy?”

„Dlaczego Pani/Pana zdaniem w Polsce duża liczba ludzi w wieku produkcyjnym pozostaje bez pracy?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Państwo jest zbyt opiekuńcze i nie motywuje do podjęcia pracy	27	3,0	4,0
Brak możliwości podjęcia pracy ze względu na brak miejsc pracy	205	23,5	30,0
Brak ochrony pracowników przed zwolnieniami	38	4,2	5,6
Niskie płace	124	14,0	18,1
Złe warunki pracy	206	23,3	30,1
Wsparcie socjalne nie jest dostosowane do potrzeb, szczególnie kobiet	9	1,0	1,3
Ludziom nie chce się pracować	75	8,5	10,9
Ogółem	684	77,5	100,0
Brak danych	199	22,5	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 98. „Dlaczego Pani/Pana zdaniem w Polsce duża liczba ludzi w wieku produkcyjnym pozostaje bez pracy?”

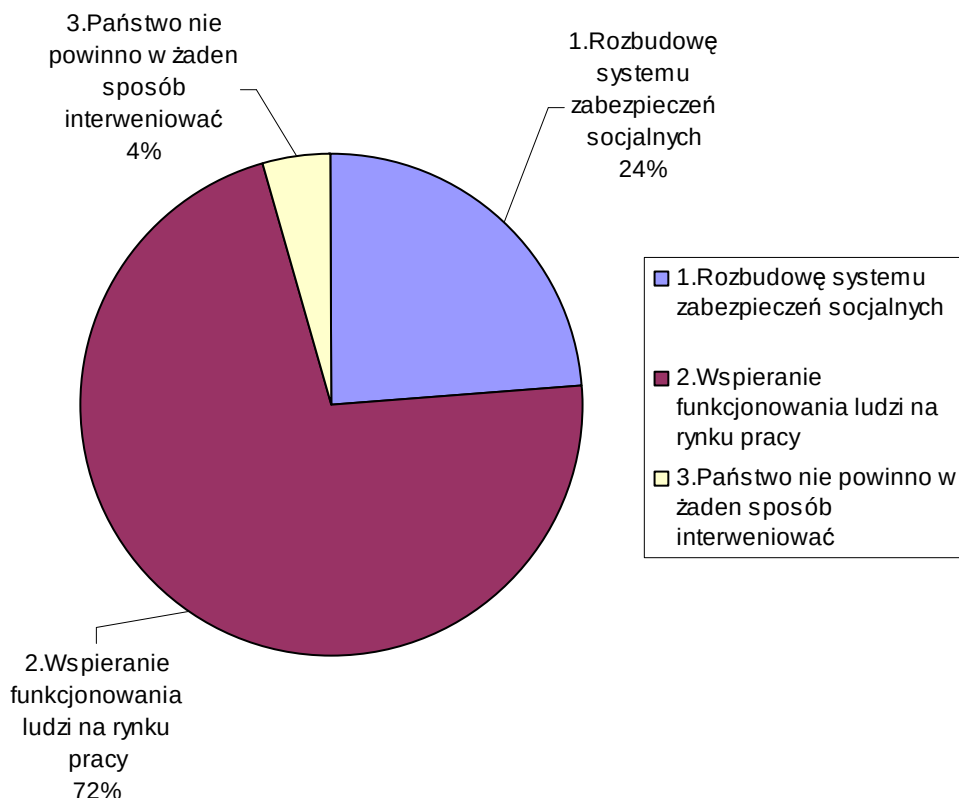

Osoby badane nie wykazywały przy tym postawy roszczeniowej. Wśród pomysłów na sposób interwencji państwa dla poprawy sytuacji na polskim rynku pracy nieco ponad 70% ankietowanych wskazywało, iż najlepszym sposobem na interwencję państwa jest wspieranie funkcjonowania ludzi na rynku pracy, zaś tylko co piąty respondent wskazywał na potrzebę rozbudowy systemu zabezpieczeń socjalnych, co może świadczyć o stopniowej adaptacji mieszkańców regionu do reguł wolnego rynku. Za całkowitym wycofaniem interwencji państwa z regulacji rynku pracy opowiedziało się nieco ponad 4% osób badanych. Rozkład wyników dla zmiennej rola państwa w regulacji rynku pracy obrazuje tabela 99 i wykres 99.

Tabela 99. „Co Pani/Pana zdaniem powinna obejmować interwencja państwa wobec zjawiska bezrobocia?”

„Co Pani/Pana zdaniem powinna obejmować interwencja państwa wobec zjawiska bezrobocia?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Rozbudowę systemu zabezpieczeń socjalnych	207	23,4	23,8
Wspieranie funkcjonowania ludzi na rynku pracy	625	70,8	71,8
Państwo nie powinno w żaden sposób interweniować	38	4,3	4,4
Ogółem	870	98,5	100,0
Brak danych	13	1,5	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 99. „Co Pani/Pana zdaniem powinna obejmować interwencja państwa wobec zjawiska bezrobocia?”

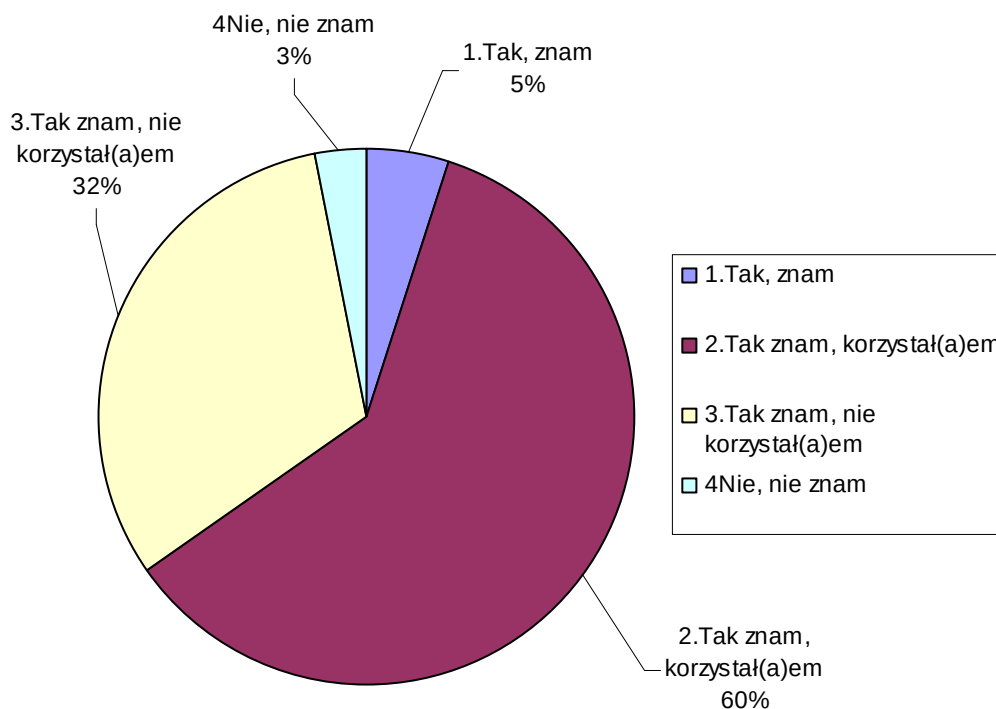

Aż 60% spośród osób badanych zna i korzystało z usług Urzędu Pracy, a co trzeci respondent zna tę instytucję, jednak nie korzystał z jej pośrednictwa. Jedynie nieco ponad 3% osób badanych zadeklarowało, iż nie wie o funkcjonowaniu takiej instytucji. Rozkład wyników dla zmiennej znajomość i korzystanie z usług Urzędu Pracy prezentuje tabela 100 i wykres 100.

Tabela 100. „Czy znana jest Pani/Panu instytucja Urzędu Pracy i czy kiedykolwiek korzystał(a) Pani/Pan z tej instytucji?”

„Czy znana jest Pani/Panu instytucja Urzędu Pracy i czy kiedykolwiek korzystał(a) Pani/Pan z tej instytucji?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Tak, znam	44	5,0	5,0
Tak znam, korzystał(a)em	526	59,5	60,3
Tak znam, nie korzystał(a)em	276	31,3	31,6
Nie, nie znam	27	3,1	3,1
Ogółem	873	98,9	100,0
Brak danych	10	1,1	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 100. „Czy znana jest Pani/Panu instytucja Urzędu Pracy i czy kiedykolwiek korzystał(a) Pani/Pan z tej instytucji?”

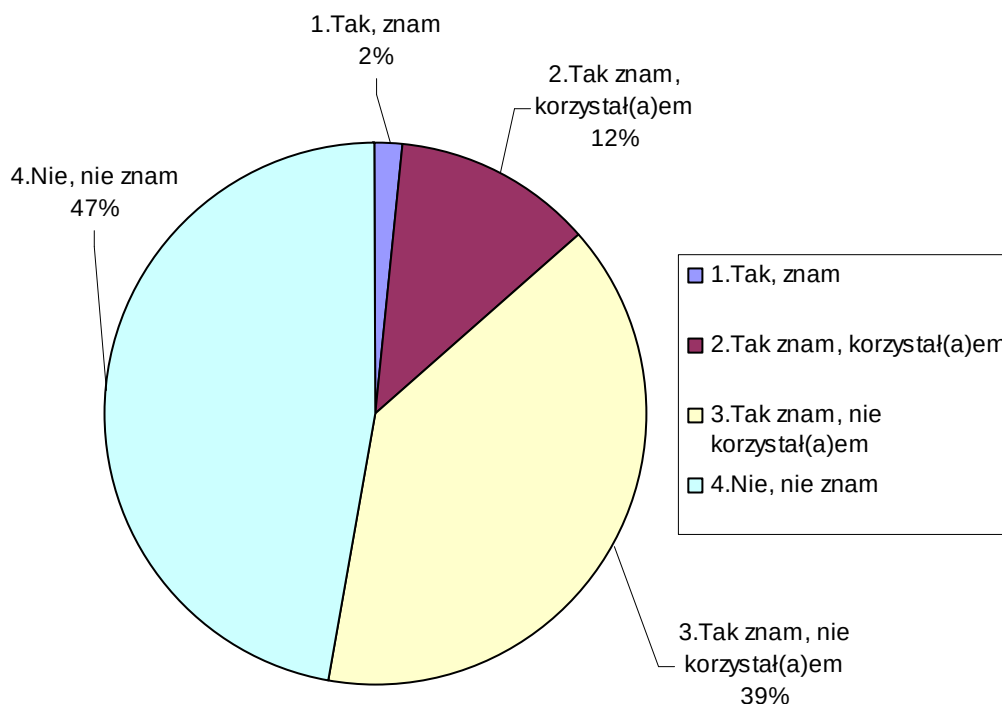

Brak wiedzy na temat istnienia prywatnych agencji pracy zgłosiło 42% osób badanych, co świadczy o niskim upowszechnieniu informacji o takiej możliwości pośrednictwa pracy na badanym terenie. Rozkład wyników dla zmiennej „znajomość i korzystanie z usług prywatnych agencji pośrednictwa pracy” prezentuje tabela 101 i wykres 101.

Tabela 101. „Czy znana jest Pani/Panu instytucja agencji pośrednictwa pracy i czy kiedykolwiek korzystał(a) Pani/Pan z tej instytucji?”

„Czy znana jest Pani/Panu instytucja agencji pośrednictwa pracy i czy kiedykolwiek korzystał(a) Pani/Pan z tej instytucji?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Tak, znam	14	1,6	1,6
Tak znam, korzystał(a)em	103	11,7	12,1
Tak znam, nie korzystał(a)em	314	35,6	39,1
Nie, nie znam	416	47,1	47,2
Ogółem	847	96,0	100,0
Brak danych	36	4,0	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 101. „Czy znana jest Pani/Panu instytucja agencji pośrednictwa pracy i czy kiedykolwiek korzystał(a) Pani/Pan z tej instytucji?”

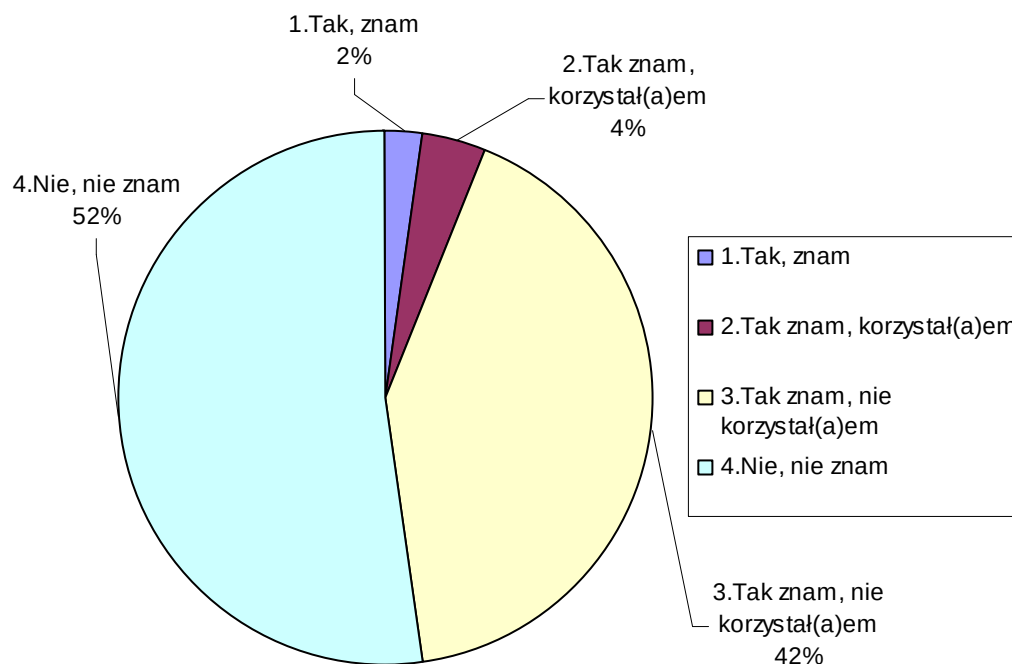

Mało znana jest również instytucja Ochotniczych Hufców Pracy. O istnieniu tej instytucji wiedziało nieco ponad 47% respondentów. Korzystanie z pomocy tej instytucji deklarowało niecałe 4% osób ankietowanych. Rozkład wyników dla zmiennej „znajomość i korzystanie z usług Ochotniczych Hufców Pracy” prezentuje tabela 102 i wykres 102.

Tabela 102. „Czy znana jest Pani/Panu instytucja Ochotniczych Hufców Pracy i czy kiedykolwiek korzystał(a) Pani/Pan z tej instytucji?”

„Czy znana jest Pani/Panu instytucja Ochotniczych Hufców Pracy i czy kiedykolwiek korzystał(a) Pani/Pan z tej instytucji?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Tak, znam	20	2,3	2,3
Tak znam, korzystał(a)em	33	3,7	3,9
Tak znam, nie korzystał(a)em	352	39,8	41,6
Nie, nie znam	446	50,5	52,2
Ogółem	850	96,3	100,0
Brak danych	32	3,7	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 102. „Czy znana jest Pani/Panu instytucja Ochotniczych Hufców Pracy i czy kiedykolwiek korzystał(a) Pani/Pan z tej instytucji?”

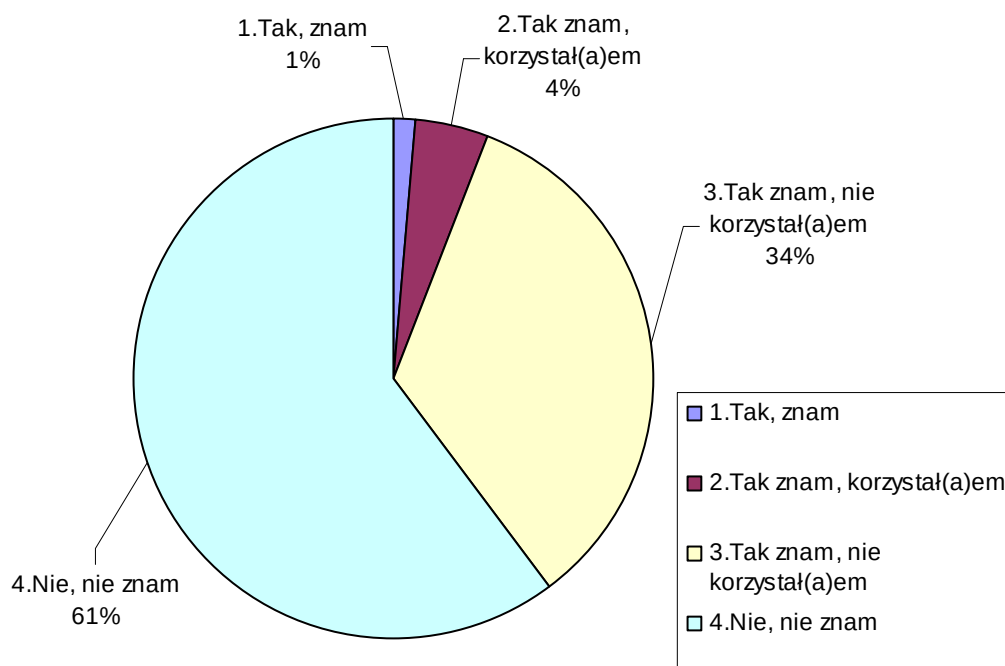

Jeszcze słabiej rozpowszechniona jest wiedza o prywatnych agencjach prowadzących kursy i szkolenia zawodowe. O istnieniu takich instytucji wiedziało niespełna 40% osób ankietowanych, a korzystanie z ich usług deklarowało nieco ponad 4%. Rozkład wyników dla zmiennej „znajomość i korzystanie z usług prywatnych agencjach prowadzących kursy i szkolenia zawodowe” prezentuje tabela 103 i wykres 103.

Tabela 103. „Czy znana jest Pani/Panu instytucja prywatnych agencji prowadzących kursy i szkolenia i czy kiedykolwiek korzystał(a) Pani/Pan z tej instytucji?”

„Czy znana jest Pani/Panu instytucja prywatnych agencji prowadzących kursy i szkolenia i czy kiedykolwiek korzystał(a) Pani/Pan z tej instytucji?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Tak, znam	11	1,2	1,3
Tak znam, korzystał(a)em	37	4,2	4,4
Tak znam, nie korzystał(a)em	287	32,5	33,9
Nie, nie znam	502	56,9	60,4
Ogółem	837	94,8	100,0
Brak danych	46	5,2	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 103. „Czy znana jest Pani/Panu instytucja prywatnych agencji prowadzących kursy i szkolenia i czy kiedykolwiek korzystał(a) Pani/Pan z tej instytucji?”

Co trzeci respondent, który znał instytucję Urzędu Pracy ocenia działania Urzędu Pracy jako skuteczne. Ocena skuteczności działania Urzędu Pracy udzielona przez respondentów została zestawiona w tabeli 104.

Tabela 104. „Czy Pani/Pana zdaniem działania Urzędu Pracy są skuteczne?”

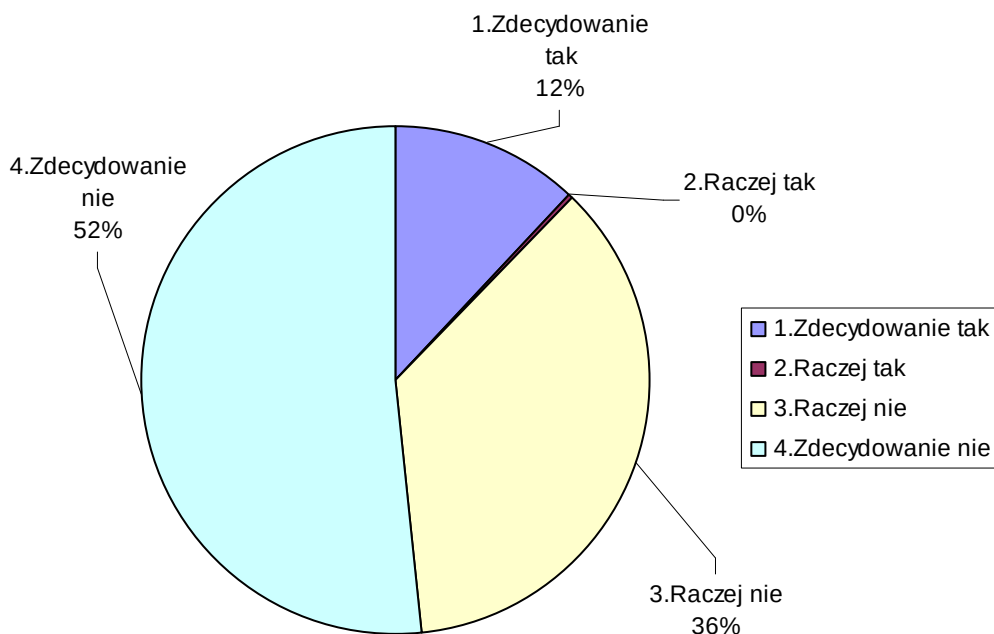
„Czy Pani/Pana zdaniem działania Urzędu Pracy są skuteczne?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Zdecydowanie tak	52	5,9	7,3
Raczej tak	192	21,7	26,9
Raczej nie	359	40,7	50,3
Zdecydowanie nie	111	12,6	15,5
Ogółem	714	80,9	100,0
Brak danych	169	19,1	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Ocena skuteczności działania prywatnych agencji pośrednictwa pracy wypada na tym tle nieco lepiej. Skuteczność działania prywatnych agencji pracy była oceniana pozytywnie przez nieco ponad 40% korzystających z ich usług. Udzielona przez respondentów ocena skuteczności prywatnych agencji pośrednictwa pracy została zestawiona w tabeli 105 i na wykresie 105.

Tabela 105. „Czy Pani/Pana zdaniem działania prywatnych agencji pośrednictwa pracy są skuteczne?”

„Czy Pani/Pana zdaniem działania prywatnych agencji pośrednictwa pracy są skuteczne?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Zdecydowanie tak	55	6,2	11,9
Raczej tak	1	,1	,2
Raczej nie	166	18,8	36,1
Zdecydowanie nie	238	27,0	51,8
Ogółem	460	52,1	100,0
Brak danych	423	47,9	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 105. „Czy Pani/Pana zdaniem działania prywatnych agencji pośrednictwa pracy są skuteczne?”

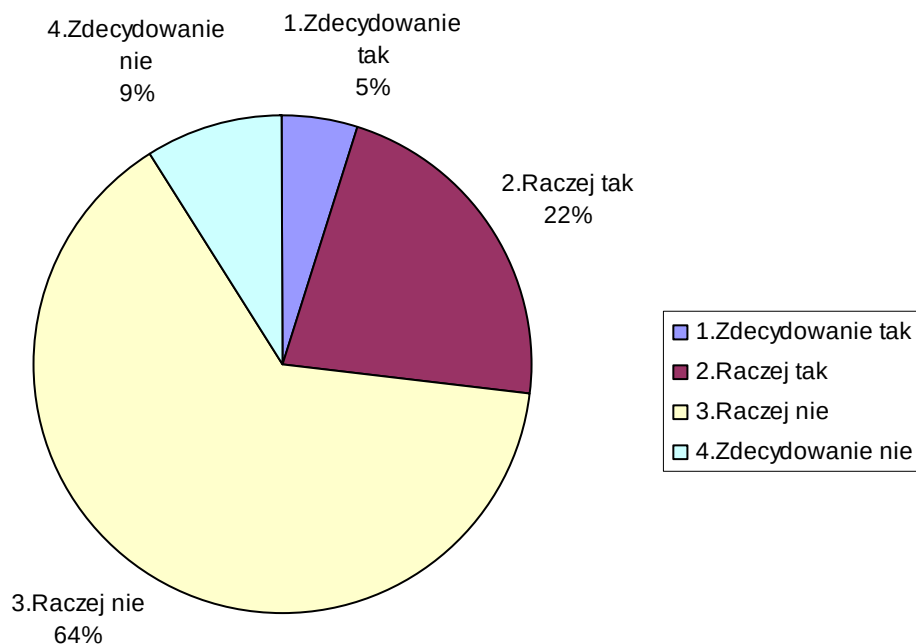

Ochotnicze Hufce Pracy jako skuteczne oceniło 26% osób, które miały kontakt z tą instytucją. Udzielona przez respondentów ocena skuteczności Ochotniczych Hufców Pracy została zestawiona w tabeli 106 i na wykresie 106.

Tabela 106. „Czy Pani/Pana zdaniem działania Ochotniczych Hufców Pracy są skuteczne?”

„Czy Pani/Pana zdaniem działania Ochotniczych Hufców Pracy są skuteczne?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Zdecydowanie tak	24	2,6	5,0
Raczej tak	105	11,9	21,9
Raczej nie	308	34,9	64,3
Zdecydowanie nie	42	4,8	8,8
Ogółem	479	54,2	100,0
Brak danych	404	45,8	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 106. „Czy Pani/Pana zdaniem działania Ochotniczych Hufców Pracy są skuteczne?”

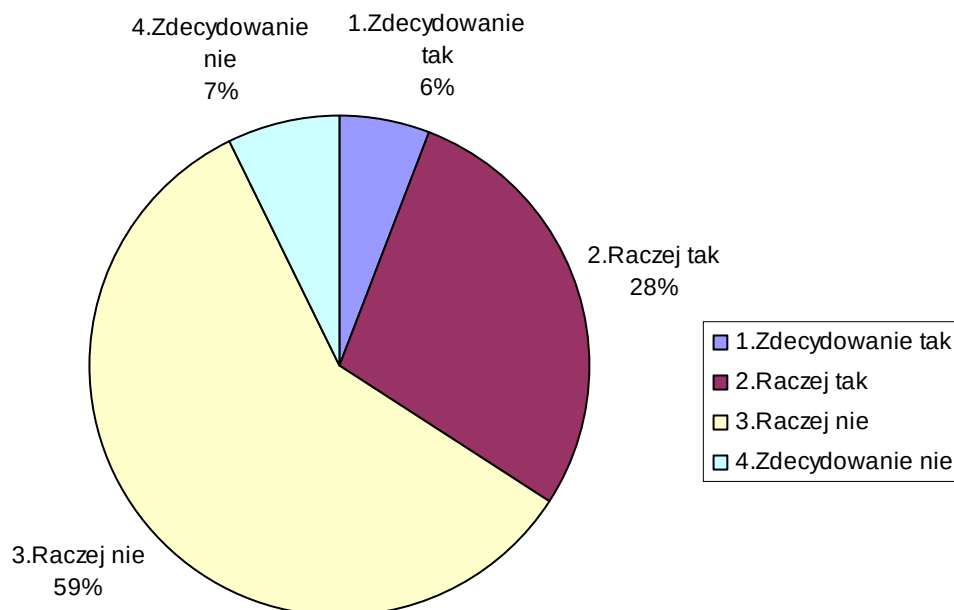

Pozytywną opinią u co trzeciego uczestnika badania cieszyły się prywatne agencje organizujące kursy i szkolenia zawodowe. Wyrażona przez respondentów ocena skuteczności prywatnych agencji szkoleniowych została zestawiona w tabeli 107 i na wykresie 107.

Tabela 107. „Czy Pani/Pana zdaniem działania prywatnych agencji organizujących kursy i szkolenia są skuteczne?”

„Czy Pani/Pana zdaniem działania prywatnych agencji organizujących kursy i szkolenia są skuteczne?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Zdecydowanie tak	26	2,9	5,8
Raczej tak	126	14,3	28,3
Raczej nie	262	29,7	58,7
Zdecydowanie nie	32	3,6	7,2
Ogółem	446	50,5	100,0
Brak danych	437	49,5	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 107. „Czy Pani/Pana zdaniem działania prywatnych agencji organizujących kursy i szkolenia są skuteczne?”

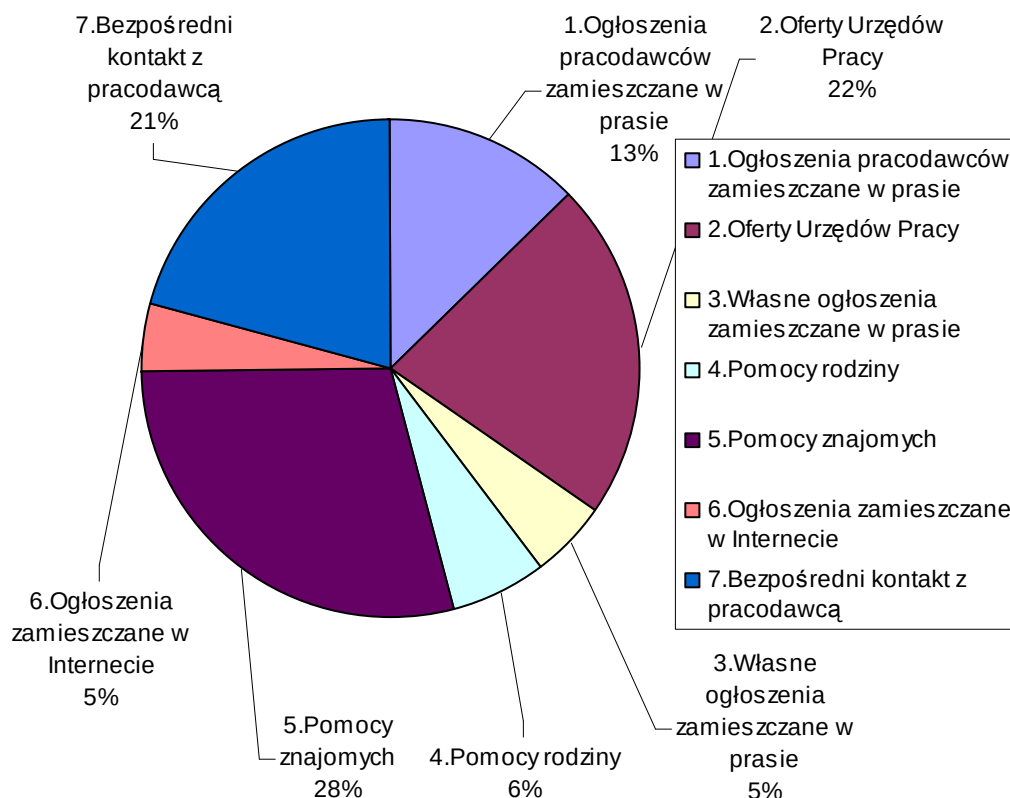

Jak wynika z wypowiedzi udzielonych przez osoby badane, w czasie poszukiwania pracy najczęściej osób korzystało z pomocy znajomych oraz bezpośredniego kontaktu z pracodawcą, a także ze sprawdzania ofert zgromadzonych przez Urząd Pracy. Rozkład wyników dla zmiennej „sposoby poszukiwania pracy” prezentuje tabela 108 i wykres 108.

Tabela 108. Sposoby poszukiwania pracy

Sposoby poszukiwania pracy	Ilość	Procent	Procent ważnych
Ogłoszenia pracodawców zamieszczane w prasie	72	8,6	12,9
Oferty Urzędów Pracy	121	13,2	21,7
Własne ogłoszenia zamieszczane w prasie	28	3,1	5,0
Pomocy rodziny	34	3,8	6,1
Pomocy znajomych	162	18,5	29,1
Ogłoszenia zamieszczane w Internecie	25	2,9	4,5
Bezpośredni kontakt z pracodawcą	115	13,0	20,7
Ogółem	557	63,1	100,0
Brak danych	326	36,9	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 108. Sposoby poszukiwania pracy

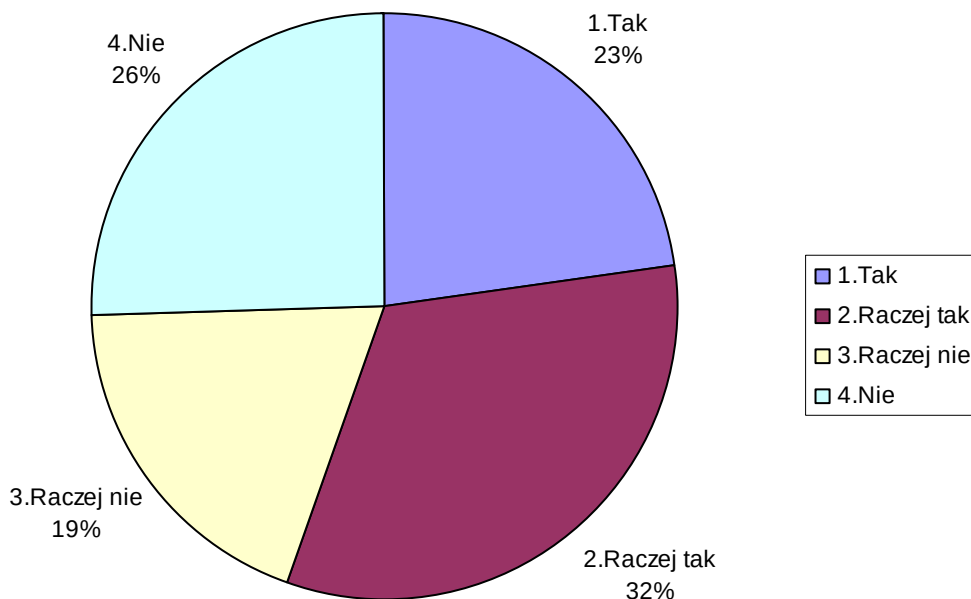

Ponad połowa osób badanych deklarowała, iż byłaby skłonna zmienić miejsce zamieszkania, gdyby miało to wpływ na możliwość podjęcia pracy, co świadczy o wysokiej deklarowanej mobilności osób badanych. Jedynie co czwarty respondent definitywnie stwierdzał, iż nie widzi takiej możliwości. Wyniki dla zmiennej „zmiana miejsca zamieszkania” prezentuje tabela 109 i wykres 109.

Tabela 109. „Czy dla zdobycia pracy był(a)by Pani/Pan skłonna(y) zmienić miejsce zamieszkania?”

„Czy dla zdobycia pracy był(a)by Pani/Pan skłonna(y) zmienić miejsce zamieszkania?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Tak	191	21,6	22,9
Raczej tak	269	30,8	32,5
Raczej nie	159	18,0	19,0
Nie	214	24,2	25,6
Ogółem	833	94,6	100,0
Brak danych	48	5,4	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 109. „Czy dla zdobycia pracy był(a)by Pani/Pan skłonna(y) zmienić miejsce zamieszkania?”

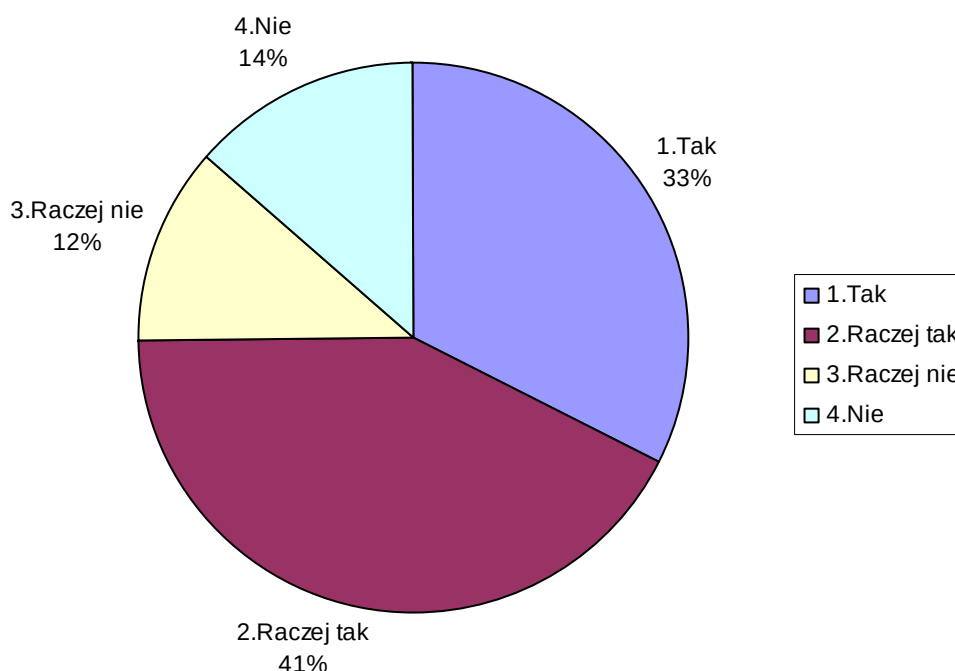

Możliwość dojazdu do pracy do 20 kilometrów deklarowało 75% osób badanych. Wyniki dla zmiennej „dojazd do pracy do 20km” prezentuje tabela 110 i wykres 110.

Tabela 110. „Czy dla zdobycia pracy był(a)by Pani/Pan skłonna(y) dojeżdżać do pracy do 20 kilometrów?”

„Czy dla zdobycia pracy był(a)by Pani/Pan skłonna(y) dojeżdżać do pracy do 20 kilometrów?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Tak	270	30,6	32,5
Raczej tak	350	39,6	42,2
Raczej nie	98	11,1	11,8
Nie	112	12,7	13,5
Ogółem	830	94,0	100,0
Brak danych	53	6,0	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 110. „Czy dla zdobycia pracy był(a)by Pani/Pan skłonna(y) dojeżdżać do pracy do 20 kilometrów?”

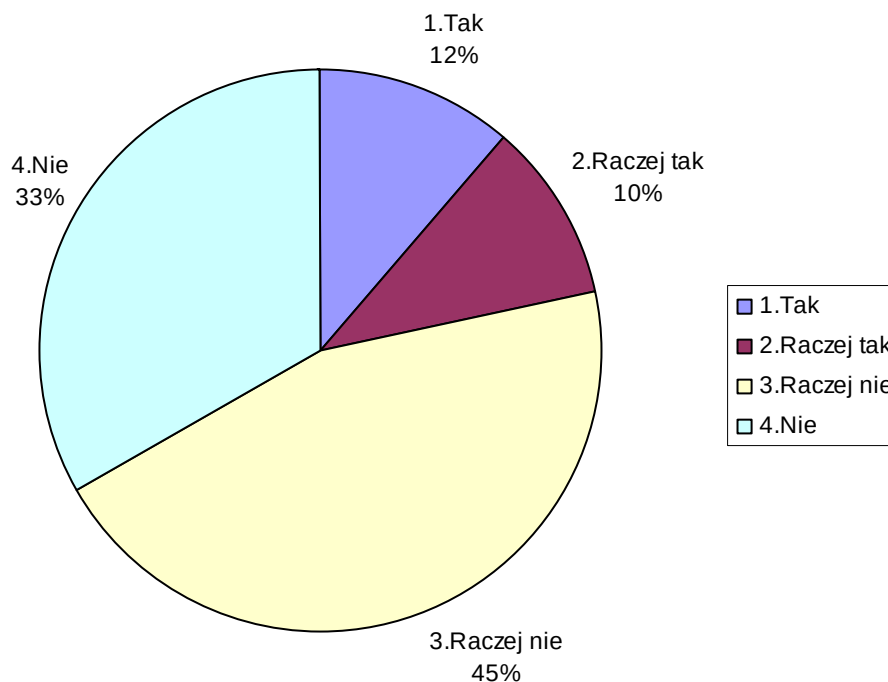

Możliwość dojazdu do pracy do 50 kilometrów deklarował co piąty respondent. Wyniki dla zmiennej „dojazd do pracy do 50km” prezentuje tabela 111 i wykres 111.

Tabela 111. „Czy dla zdobycia pracy był(a)by Pani/Pan skłonna(y) dojeżdżać do pracy do 50 kilometrów?”

„Czy dla zdobycia pracy był(a)by Pani/Pan skłonna(y) dojeżdżać do pracy do 50 kilometrów?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Tak	93	10,5	11,5
Raczej tak	83	9,4	10,3
Raczej nie	362	41,0	44,8
Nie	270	30,6	33,4
Ogółem	808	91,5	100,0
Brak danych	75	8,5	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 111. „Czy dla zdobycia pracy był(a)by Pani/Pan skłonna(y) dojeżdżać do pracy do 50 kilometrów?”

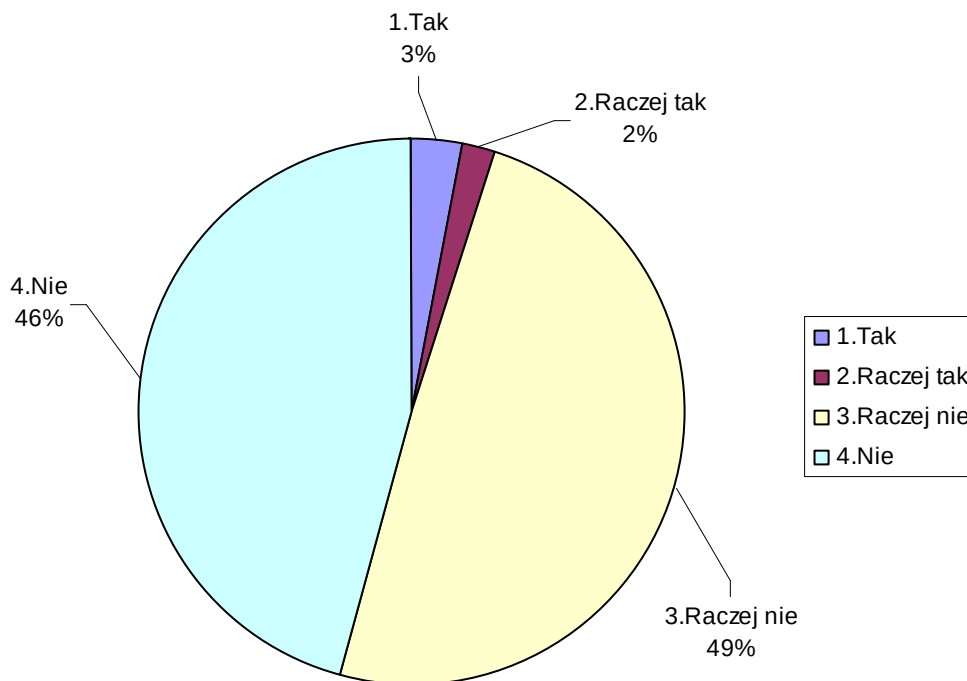

Możliwość dojazdu do pracy do 100 kilometrów zadeklarowało 5% osób badanych. Wyniki dla zmiennej „dojazd do pracy do 100km” prezentuje tabela 112 i wykres 112.

Tabela 112. „Czy dla zdobycia pracy był(a)by Pani/Pan skłonna(y) dojeżdżać do pracy do 100 kilometrów?”

„Czy dla zdobycia pracy był(a)by Pani/Pan skłonna(y) dojeżdżać do pracy do 100 kilometrów?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Tak	24	2,7	3,0
Raczej tak	17	1,9	2,1
Raczej nie	392	44,5	49,0
Nie	368	41,7	45,9
Ogółem	801	90,8	100,0
Brak danych	81	9,2	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 112. „Czy dla zdobycia pracy był(a)by Pani/Pan skłonna(y) dojeżdżać do pracy do 100 kilometrów?”

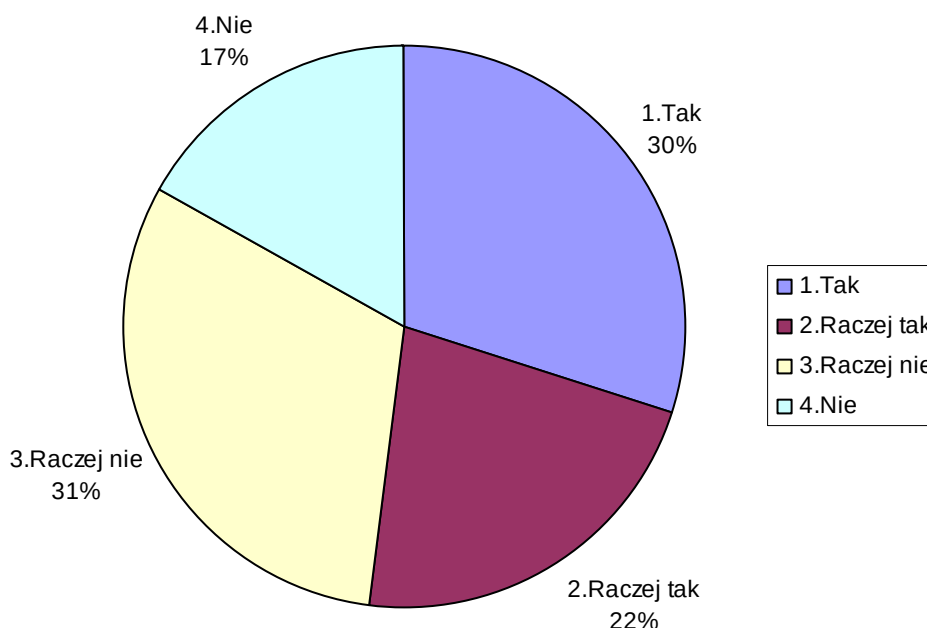

Ponad połowa osób badanych deklarowała, iż byłaby skłonna podjąć dodatkową edukację lub dokończenie dla uzyskania pracy. Rozkład wyników zmiennej „dodatkowe kształcenie” prezentuje tabela 113 i wykres 113.

Tabela 113. „Czy dla zdobycia pracy był(a)by Pani/Pan skłonna(y) rozpocząć dodatkową edukację/dokończenie?”

„Czy dla zdobycia pracy był(a)by Pani/Pan skłonna(y) rozpocząć dodatkową edukację/dokończenie?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Tak	247	28,0	29,9
Raczej tak	182	20,6	22,0
Raczej nie	256	29,1	31,1
Nie	141	16,0	17,0
Ogółem	826	93,7	100,0
Brak danych	56	6,3	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 113. „Czy dla zdobycia pracy był(a)by Pani/Pan skłonny(y) rozpocząć dodatkową edukację/dokształcanie?”

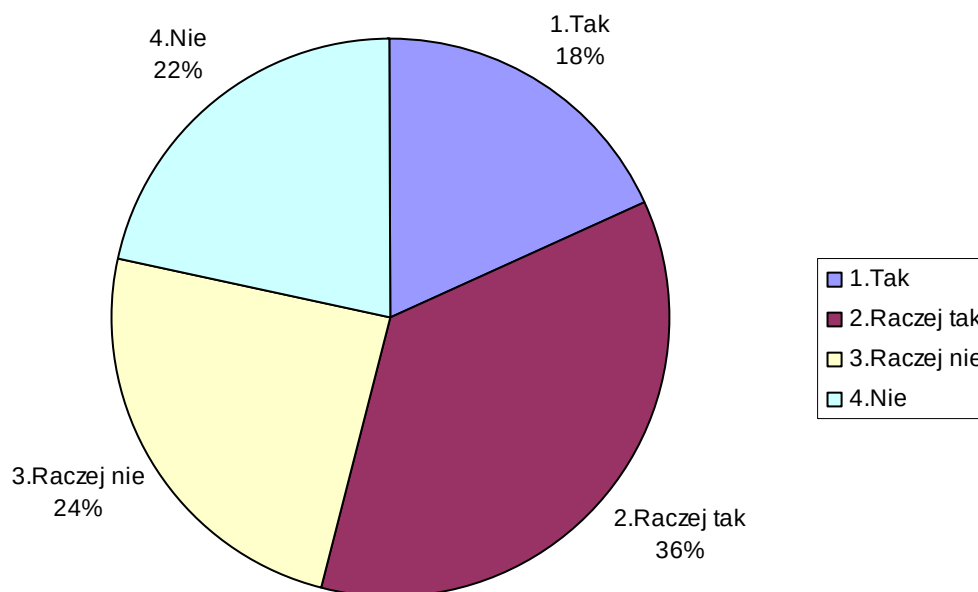

Blisko 55% osób badanych deklarowało gotowość zakupu narzędzi pracy dla zwiększenia swoich szans na rynku pracy. Rozkład wyników dla zmiennej „zakup narzędzi pracy” prezentuje tabela 114 i wykres 114.

Tabela 114. „Czy dla zdobycia pracy był(a)by Pani/Pan skłonny(y) zainwestować w zakup narzędzi pracy?”

„Czy dla zdobycia pracy był(a)by Pani/Pan skłonny(y) zainwestować w zakup narzędzi pracy?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Tak	148	16,8	18,2
Raczej tak	291	33,0	35,8
Raczej nie	197	22,3	24,2
Nie	178	20,2	21,8
Ogółem	814	92,3	100,0
Brak danych	68	7,7	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 114. „Czy dla zdobycia pracy był(a)by Pani/Pan skłonna(y) zainwestować w zakup narzędzi pracy?”

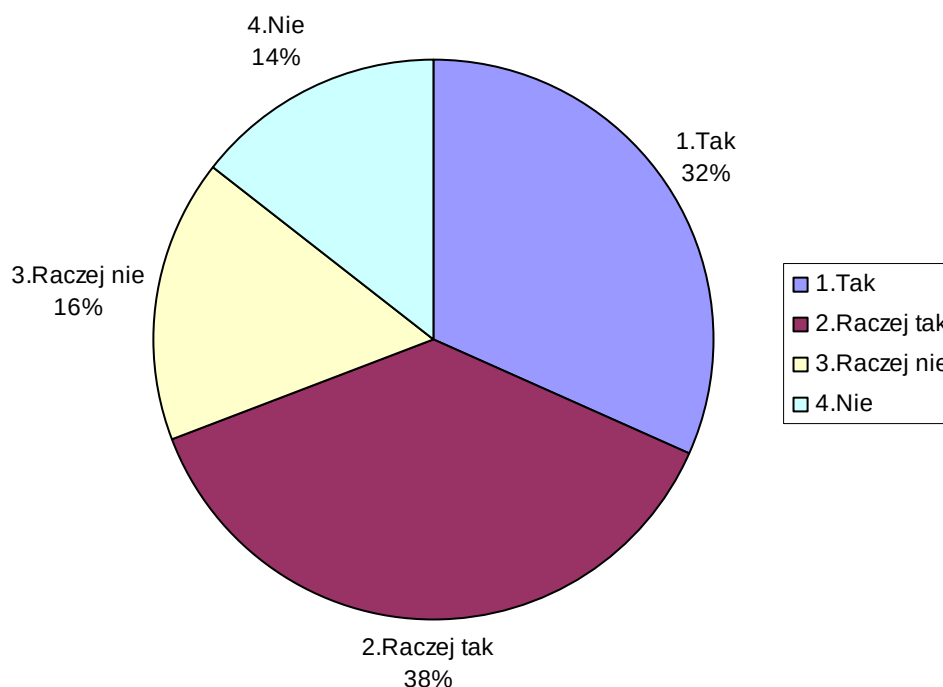

Blisko 70% spośród osób badanych byłoby skłonnych podjąć zatrudnienie w systemie zmianowym. Rozkład wyników dla zmiennej „praca w systemie zmianowym” prezentuje tabela 115 i wykres 115.

Tabela 115. „Czy dla zdobycia pracy był(a)by Pani/Pan skłonna(y) podjąć zatrudnienie w systemie zmianowym?”

„Czy dla zdobycia pracy był(a)by Pani/Pan skłonna(y) podjąć zatrudnienie w systemie zmianowym?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Tak	262	29,7	31,7
Raczej tak	309	35,0	37,6
Raczej nie	135	15,3	16,3
Nie	119	13,5	14,4
Ogółem	825	93,5	100,0
Brak danych	57	6,5	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 115. „Czy dla zdobycia pracy był(a)by Pani/Pan skłonna(y) podjąć zatrudnienie w systemie zmianowym?”

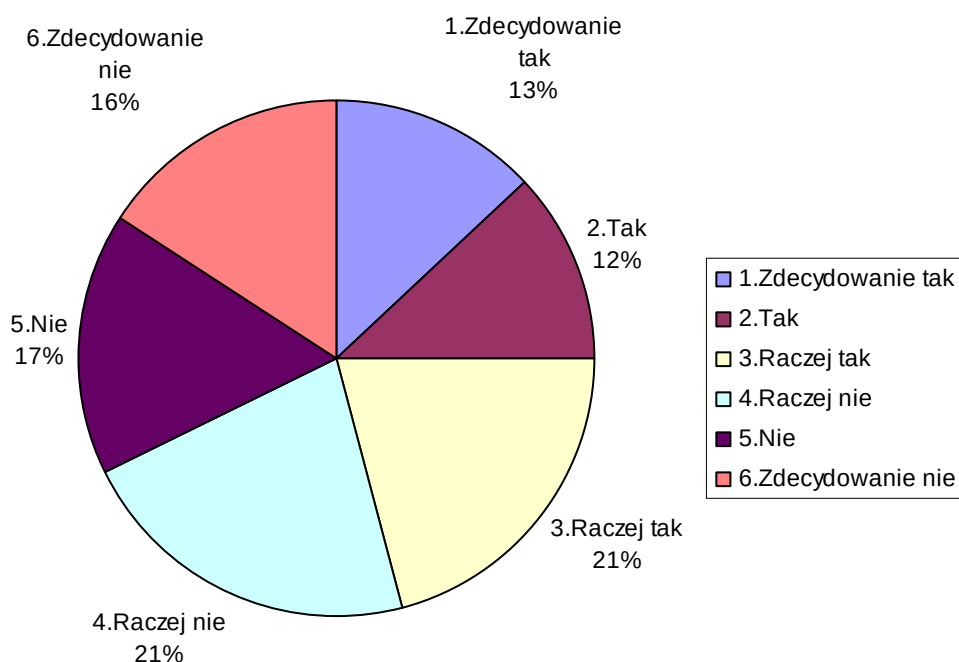

Co czwarty respondent bierze pod uwagę możliwość wyjazdu za granicę w celu podjęcia pracy, a kolejnych 20% respondentów rozważa taką ewentualność. Jednocześnie co trzeci ankietowany zgłaszał, iż nie bierze pod uwagę takiej możliwości. Rozkład wyników dla zmiennej „praca za granicą” obrazuje tabela 116 i wykres 116.

Tabela 116. „Czy bierze Pani/Pan pod uwagę możliwość wyjazdu za granicę w celu podjęcia pracy?”

„Czy bierze Pani/Pan pod uwagę możliwość wyjazdu za granicę w celu podjęcia pracy?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Zdecydowanie tak	113	12,8	13,0
Tak	105	11,9	12,1
Raczej tak	180	20,4	20,7
Raczej nie	190	21,5	21,9
Nie	143	16,2	16,5
Zdecydowanie nie	138	15,6	15,8
Ogółem	869	98,4	100,0
Brak danych	14	1,6	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 116. „Czy bierze Pani/Pan pod uwagę możliwość wyjazdu za granicę w celu podjęcia pracy?”

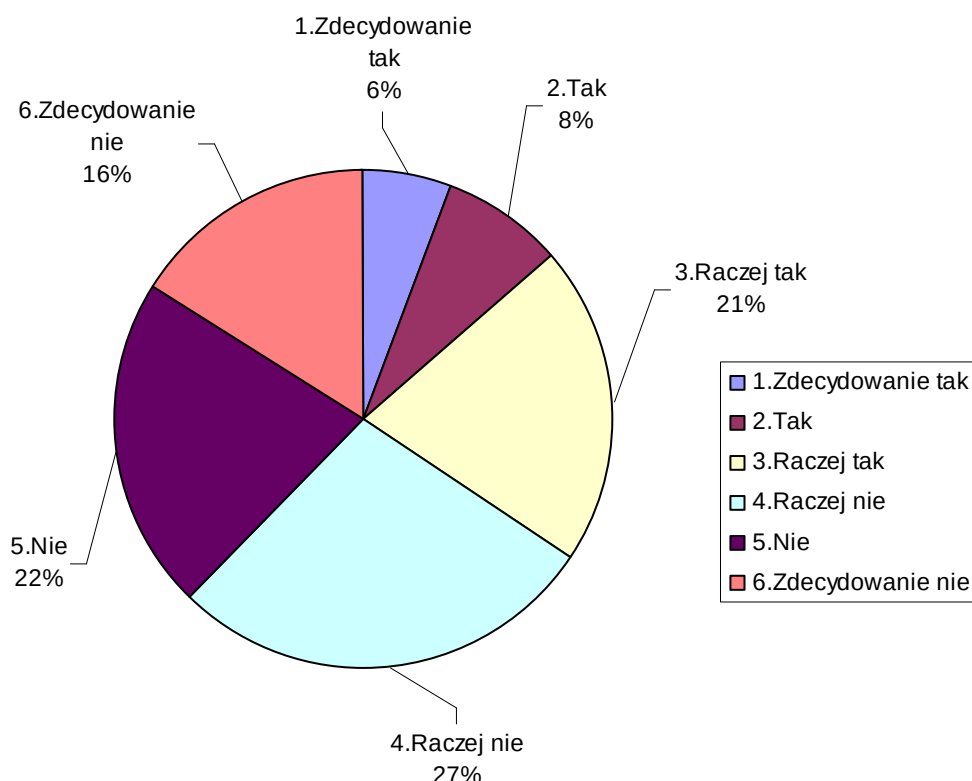

Zaledwie 13% osób badanych deklarowało, iż bierze pod uwagę możliwość rozpoczęcia własnej możliwości gospodarczej. Co piąty respondent stwierdził, iż raczej bierze taką możliwość pod uwagę. Zdecydowanie nie bierze pod uwagę możliwości założenia własnej działalności gospodarczej 16% osób badanych. Wyniki dla zmiennej „założenie własnej działalności gospodarczej” prezentuje tabela 117 i wykres 117.

Tabela 117. „Czy bierze Pani/Pan pod uwagę możliwość rozpoczęcia własnej działalności gospodarczej?”

„Czy bierze Pani/Pan pod uwagę możliwość rozpoczęcia własnej działalności gospodarczej?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Zdecydowanie tak	49	5,5	5,7
Tak	67	7,6	7,8
Raczej tak	181	20,5	21,0
Raczej nie	239	27,1	27,8
Nie	185	21,0	21,5
Zdecydowanie nie	139	15,7	16,2
Ogółem	860	97,4	100,0
Brak danych	23	2,6	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 117. „Czy bierze Pani/Pan pod uwagę możliwość rozpoczęcia własnej działalności gospodarczej?”

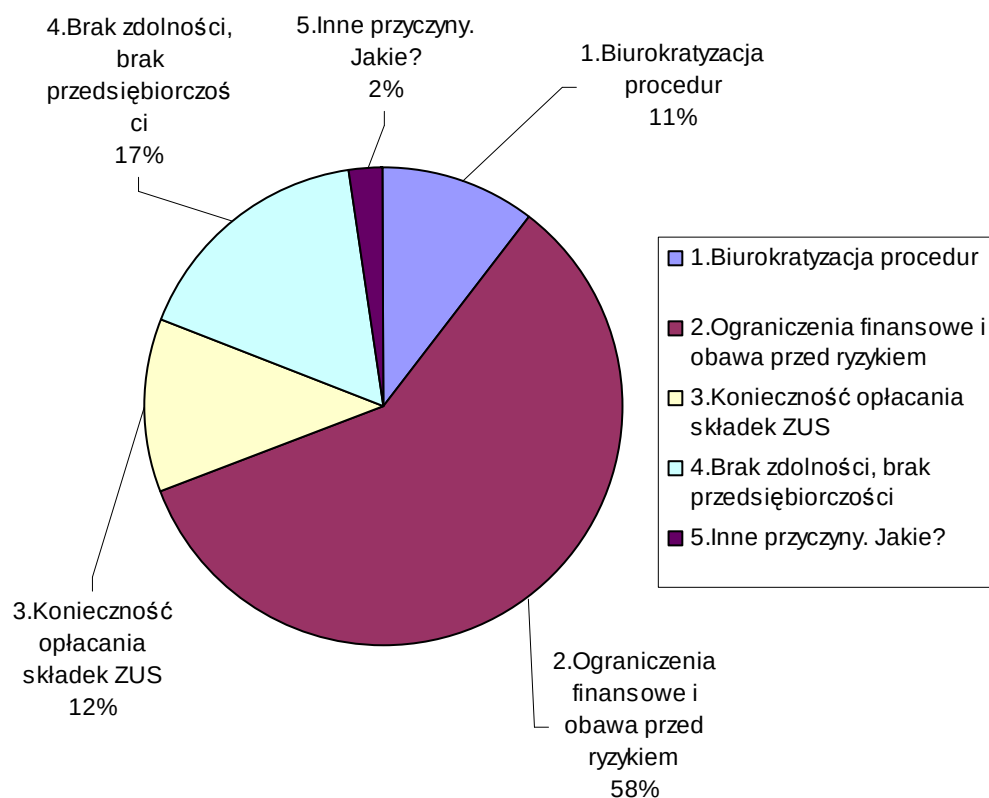

Wśród przyczyn niepopularności działalności gospodarczej wśród osób badanych dominowały *ograniczenia finansowe i obawa przed ryzykiem*. Rozkład wyników dla zmiennej „przyczyna, dla której osoba nie jest zainteresowana podjęciem własnej działalności gospodarczej” prezentuje tabela 118 i wykres 118.

Tabela 118. Przyczyny braku zainteresowanie podjęciem własnej działalności gospodarczej

Przyczyny braku zainteresowanie podjęciem własnej działalności gospodarczej	Ilość	Procent	Procent ważnych
Biurokratyzacja procedur	35	4,0	10,5
Ograniczenia finansowe i obawa przed ryzykiem	190	22,1	58,6
Konieczność opłacania składek ZUS	39	4,4	11,7
Brak zdolności, brak przedsiębiorczości	57	6,5	17,1
Inne przyczyny. Jakie?	7	0,8	2,1
Ogółem	328	37,8	100,0
Brak danych	549	62,2	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 118. Przyczyny braku zainteresowania podjęciem własnej działalności gospodarczej

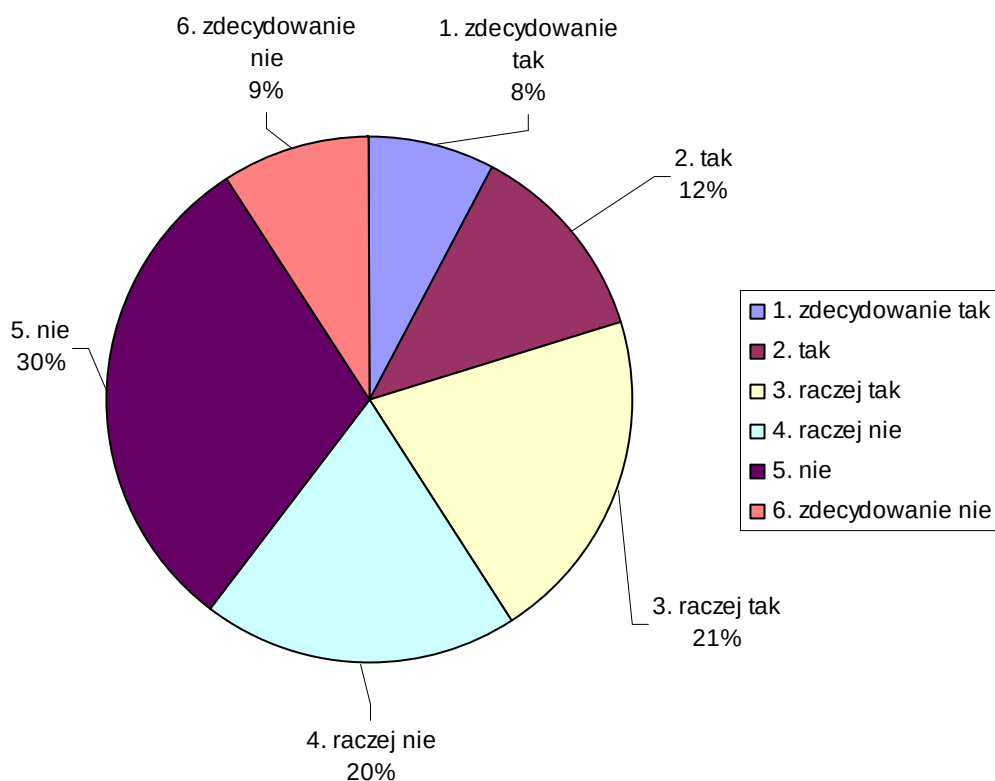

Możliwość podjęcia pracy poniżej własnych kwalifikacji deklarowało nieco ponad 40% respondentów, co jest wynikiem dość wysokim i świadczy o obniżeniu aspiracji zawodowych. Rozkład wyników dla tej zmiennej prezentuje tabela 119 i wykres 119.

Tabela 119. „Czy bierze Pani/Pan pod uwagę możliwość podjęcia zatrudnienia poniżej swoich kwalifikacji?”

„Czy bierze Pani/Pan pod uwagę możliwość podjęcia zatrudnienia poniżej swoich kwalifikacji?”	Ilość	Procent	Procent ważnych
Zdecydowanie tak	56	6,3	7,9
Tak	87	9,9	12,3
Raczej tak	146	16,5	20,7
Raczej nie	138	15,6	19,5
Nie	213	24,2	30,3
Zdecydowanie nie	66	7,5	9,3
Ogółem	706	80,0	100,0
Brak danych	177	20,0	
Ogółem ważnych	883	100,0	

Wykres 119. „Czy bierze Pani/Pan pod uwagę możliwość podjęcia zatrudnienia poniżej swoich kwalifikacji?”

III. Podsumowanie najważniejszych wniosków z badań.

1. W badaniu niezależnie uzyskane zostały wyniki generalnie potwierdzające rozkład badanych zmiennych prezentowany w zbiorczych zestawieniach Urzędu Statystycznego w Szczecinie w zakresie najważniejszych cech doboru próby do badania.
2. Wśród osób określających swoje dochody jako niewystarczające na zaspokojenie podstawowych potrzeb znajdują się również osoby zatrudnione, co świadczy o funkcjonowaniu na terenie Województwa Zachodniopomorskiego podklasy ubogich zatrudnionych.
3. Większość spośród osób badanych deklaruje, iż planowanie drogi zawodowej w ich przypadku miało miejsce już w czasie kontynuacji nauki i miało wpływ na podejmowane kierunki kształcenia.
4. Większość spośród osób badanych pozytywnie oceniła przygotowanie do podjęcia zatrudnienia oraz wyposażenie w praktyczne umiejętności umożliwiające pracę zawodową przez ukończoną szkołę lub uczelnię.
5. Co dziesiąty respondent w okresie, kiedy prowadzone było badanie kontynuował naukę, a kolejnych 30% ankietowanych deklaroowało chęć podjęcia nauki dla zwiększenia swoich szans na rynku pracy, choć większość spośród tych osób nie miała skonkretyzowanych planów co do kierunku dalszego kształcenia.
6. Blisko połowa osób badanych zgłaszała brak znajomości jakiegokolwiek języka obcego.
7. Wśród osób pozostających bez pracy co czwarta nie miała żadnego doświadczenia zawodowego, a 40% było trwale bezrobotnymi, pozostając bez pracy w okresie powyżej 3 lat do momentu przeprowadzania badania.
8. Wśród osób pozostających bez pracy, ale posiadających doświadczenie zawodowe najczęściej deklarowanym powodem utraty zatrudnienia było wygaśnięcie umowy o pracę oraz skutki zwolnień grupowych.
9. Większość spośród osób niezatrudnionych deklarowała chęć podjęcia pracy, choć już znacznie mniej osób niezatrudnionych deklarowało faktyczne poszukiwanie pracy.
10. Blisko połowa osób niezatrudnionych zgłaszała zainteresowanie odbyciem szkolenia zawodowego z zastrzeżeniem, że będzie to szkolenie bezpłatne. Większość spośród osób zainteresowanych podjęciem szkolenia zawodowego nie miało jasno określonych planów w zakresie rodzaju kursu lub szkolenia, jakie chcieliby podjąć.

11. Osoby pozostające bez pracy nie były skłonne deklarować gotowości do podjęcia przekwalifikowania zawodowego stwierdzając niską gwarancję uzyskania zatrudnienia po odbyciu przekwalifikowania.
12. Najbardziej pożądaną formą pracy przez osoby niezatrudnione jest praca na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze godzin.
13. Osoby badane za zakłady pracy najkorzystniejsze dla pracowników pod względem zapewnienia odpowiednich warunków pracy uznawały najczęściej firmy i instytucje państwowe.
14. Osoby zatrudnione były w większości zadowolone z aktualnego miejsca zatrudnienia, wykonywały zazwyczaj pracę na podstawie umowy o pracę w firmie prywatnej, relacje w miejscu pracy oceniało jako dobre i nie stwierdzało występowania dyskryminacji płci w dostępie do awansu zawodowego, choć wiele z osób zatrudnionych rozważało jednocześnie możliwość zmiany pracy.
15. Większość spośród badanych osób zatrudnionych stwierdzało brak dodatkowego systemu motywowania pracowników w ich miejscu pracy.
16. Głównym motywem ewentualnej zmiany pracy wśród osób badanych była perspektywa uzyskiwania wyższych dochodów.
17. Większość spośród badanych osób pracujących deklarowała niski staż pracy w obecnym miejscu zatrudnienia oraz wykonywanie pracy fizycznej.
18. Wśród pracujących osób badanych występowała wysoka niepewność co do trwałości i bezpieczeństwa zatrudnienia.
19. Osoby badane zgłaszały dużą mobilność w zakresie zmiany miejsca zamieszkania w celu zwiększenia swoich szans na zatrudnienie, choć nie wiadomo na ile mobilność ta nie pozostaje prawdą jedynie w sferze deklaracji, jako że z drugiej strony znacznie mniej respondentów byłoby skłonnych wydłużyć swój czas docierania do pracy, co wydaje się być znacznie łatwiejsze niż zmiana miejsca zamieszkania.
20. Tylko 13% osób badanych deklarowało, iż rozważa możliwość założenia własnej działalności gospodarczej. Niski odsetek respondentów zainteresowanych samozatrudnieniem wiąże się z postrzeganiem prowadzenia własnej działalności gospodarczej jako wymagającej przynajmniej początkowo wysokiego nakładu kosztów oraz obarczonej dużym ryzykiem straty.
21. Niskiej znajomości instytucji rynku pracy innych niż Urząd Pracy towarzyszyła dość niska ocena skuteczności tychże instytucji w realizowaniu zakładanych celów związanych z zatrudnieniem.

22. 60% osób badanych zgłosiło znajomość alternatywnych form zatrudnienia, takich jak e-praca i telepraca, jednak możliwość podjęcia tego rodzaju pracy deklarowało już tylko 40% osób ankietowanych, co wiąże się najprawdopodobniej z silną tendencją do unikania ryzyka, jaka dominuje wśród osób badanych.
23. Co trzeci ankietowany spośród korzystających kiedykolwiek z usług Urzędu Pracy korzystnie oceniał skuteczność tej instytucji rynku pracy w pośrednictwie zatrudnienia.
24. Wśród czynników mających szczególnie duży wpływ na zwiększenie szans znalezienia i podjęcia zatrudnienia najczęściej za ważne uznawane było przez respondentów wykształcenie, entuzjazm, posiadanie znajomości, młody wiek, znajomość języka obcego.
25. Poszukiwanie pracy osoby badane rozpoczynały zazwyczaj od szukania pomocy u osób znanych, a za skuteczną formę poszukiwania pracy spora liczba respondentów uważała nawiązywanie osobistego kontaktu z potencjalnym pracodawcą.
26. Wśród mieszkańców Województwa Zachodniopomorskiego dominuje przekonanie o złej sytuacji na regionalnym rynku pracy oraz brak wiary w poprawę tej sytuacji w ciągu najbliższego czasu.
27. Większość spośród osób ankietowanych nisko oceniała swoje szanse na znalezienie pracy lub zmianę pracy na lepszą pomimo relatywnie wysokiej oceny własnych kwalifikacji i umiejętności zawodowych.
28. Szansy na pomoc w obniżeniu stopy bezrobocia mieszkańcy Województwa upatrują w inicjatywie państwa mającej na celu wspieranie funkcjonowania ludzi na rynku pracy.

IV. Metodologia badań.

4.1. WIELKOŚĆ I DOBÓR PRÓBY BADAWCZEJ

Badaniem została objęta reprezentatywna próba mieszkańców Województwa Zachodniopomorskiego, łącznie 893 osoby. Ze względu na jakość zgromadzonych danych (nasilenie błędów pominięcia) ostatecznie do analizy zakwalifikowano 883 zestawy danych kwestionariuszowych.

Dla zachowania reprezentatywności próby w badaniu zastosowano warstwowo-kwotowy dobór próby. W pierwszym etapie populacja Województwa Zachodniopomorskiego została powarstwowana na rozłączne populacje niższego rzędu, a więc rozdzielne warstwy, którymi były w badaniu poszczególne powiaty. Dobór liczebności reprezentantów z poszczególnych powiatów w próbie badawczej odbył się z zachowaniem proporcji udziału mieszkańców danego powiatu w liczbie mieszkańców całego Województwa Zachodniopomorskiego.

Drugi etap próby badawczej stanowił dobór kwotowy w obrębie każdej z warstw, zapewniający w przybliżeniu reprezentatywność określonych cech badanej populacji w próbie badawczej. Rozkład cech kluczowych, za które przyjęto status na rynku pracy, płeć, wiek oraz poziom wykształcenia został określony na podstawie danych wtórnych publikowanych przez Urząd Statystyczny w Szczecinie. Ze względu na ograniczoną liczebność reprezentantów słabiej zaludnionych powiatów Województwa Zachodniopomorskiego w próbie, reprezentatywność ta jest zachowana na poziomie badania wojewódzkiego, choć na poziomie powiatów zdarzają się pewne odchylenia od reprezentatywności, na przykład w zakresie rozkładu zmiennej *wykształcenie*.

4.2. METODY DOTARCIA DO RESPONDENTÓW

Ze względu na liczbę cech, które stanowiły podstawę doboru próby oraz długość kwestionariusza ankiety zastosowanego w badaniu, po pierwszych doświadczeniach prowadzenia badania telefonicznego zrezygnowano z tej metody dotarcia do respondentów. Znacznie łatwiej było dotrzeć do respondentów o określonych, założonych cechach w drodze badań terenowych prowadzonych przez ankietatorów zapoznanych z celem, metodą, wymogami i specyfiką badań.

Dla uniknięcia błędów związanych z zakresem doboru próby (nieobjęcie lub nadmierne pokrycie) typowych dla badań prowadzonych przez ankieterów w terenie, ankieterzy otrzymali i posługiwali się rygorystycznymi instrukcjami doboru osób badanych. Pomimo trudności (w szczególności pod koniec badania) związanych z ulokowaniem respondentów, którzy mieliby wszystkie konieczne cechy i pomimo poważnego ograniczenia czasowego związanego z realizacją umowy, nie stwierdzono przypadków celowego niestosowania się do zaleceń koordynatora badania w zakresie doboru próby, w stopniu powodującym zafałszowanie wyników.

Część z kwestionariuszy ankiety wypełnianych było samodzielnie przez osoby badane, które wyraziły na to zgodę i zostały poinstruowane przez ankietera o sposobie udzielania odpowiedzi.

Zwiększenie uczestnictwa respondentów osiągnięto dzięki anonimowości badania oraz udzielaniu informacji o celu badania oraz nazwie Zleceniodawcy.

4.3. SPOSÓB ANALIZY DANYCH LICZBOWYCH

Na podstawie uzyskanych w badaniu wyników liczbowych przeprowadzone zostało frekwencjonowanie rozkładów odpowiedzi na wszystkie pytania umieszczone w kwestionariuszu ankiety wraz z tabulacją wszystkich wyników. Ze względu na niekompatybilność wielkości kafeterii poszczególnych pytań badawczych ich bezpośrednia analiza matematyczna nie była możliwa, a reinterpretacja dla celów statystycznych mogła przebiegać jedynie na drodze konstruowania tabel krzyżowych. Dla wybranych zmiennych skonstruowano więc tabele krzyżowe, a w przypadku pytań badawczych sformułowanych przez Zleceniodawcę w sposób sugerujący zainteresowanie korelacją pomiędzy wartościami poszczególnych zmiennych, przeprowadzono także analizę korelacji, która jednak nie potwierdziła statystycznej istotności związku pomiędzy żadną z analizowanych wartości zmiennych niezależnych i zmiennych zależnych.

Zbiorcze zestawienie odpowiedzi poszczególnych respondentów zostało przekazane Zleceniodawcy wraz z raportem końcowym w postaci arkusza MS Excel.

4.4. ZASTOSOWANE TECHNIKI BADAWCZE

Dla realizacji celów badawczych określonych przedmiotem badań sformułowanym przez Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie – Zachodniopomorskie Obserwatorium Rynku

Pracy posłużono się kwestionariuszem ankiety przeznaczonym w części wspólnie dla trzech grup osób badanych (osoby pracujące, osoby bezrobotne i osoby nieaktywne zawodowo), w części zaś alternatywnie dla poszczególnych grup respondentów. Do badania zastosowano kwestionariusz ankiety w brzmieniu zaakceptowanym ostatecznie przez Zleceniodawcę po konsultacji i korekcie w dniu 27.10.2006r.

Zastosowany kwestionariusz był w dominującej części ustrukturalizowany, większość z pytań miała więc ustaloną, zamkniętą kafeletkę odpowiedzi ze względu na łatwość tabulacji i analizy oraz możliwość ponownego zastosowania kwestionariusza w badaniach porównawczych po upływie czasu. Biorąc jednak pod uwagę, iż ustalenie wariantów odpowiedzi może stwarzać zagrożenie braku odzwierciedlenia stanu rzeczywistego, a także tendencyjności, czego w przypadku gromadzenia danych z zakresu ludzkiej motywacji (czego dotyczyła część z pytań) należy szczególnie unikać, w przypadku pytań z tego zakresu poza możliwymi do wyboru odpowiedziami respondentom pozostawiona była także swoboda w formułowaniu własnych, autentycznych odpowiedzi, które w zależności od założonej szczegółowości prezentacji wyników w mniejszym lub większym stopniu skategoryzowano dla potrzeb prezentacji wyników.

Kwestionariusz ankiety zawierał także obszerną część dla szczegółowego określenia danych metryczkowych o charakterze zmiennych niezależnych, takich jak wielkość miejsca zamieszkania, powiat, wiek, płeć, wykształcenie, wyuczony zawód, liczba osób w gospodarstwie domowym, główne źródło utrzymania i inne.

Ostatecznie zastosowana w badaniu forma kwestionariusza ankiety stanowi załącznik do niniejszego raportu.

4.5. METODY NADZORU I KONTROLI

Wykonawca zobowiązał się do załączenia do rezultatów badań pisemnej ewaluacji raportu końcowego. Z własnej inicjatywy wykonawca przeprowadzał również kontrolę pracy ankietatorów pod kątem doboru próby badawczej spośród osób nieznanymi i niespokrewnionych oraz faktycznego przeprowadzenia wywiadu w brzmieniu określonym zawartością kwestionariusza ankiety zastosowanego w badaniu w całym okresie trwania badań terenowych.

Ilość wykonanych ankiet była na bieżąco relacjonowana przez ankietatorów koordynatorowi badania, a ich jakość została poddana kontroli po zakończeniu procesu badawczego. Każdy z kwestionariuszy musiał być opatrzony podpisem ankietera potwierdzającym, że badanie zostało przeprowadzone zgodnie z instrukcją. Ze względu na

ograniczenia czasowe nie przeprowadzono analizy stopy kompletności dla oceny pracy poszczególnych ankietów. Z tego samego względu, zwiększyło się również ryzyko występowania błędów biurowych, na etapie redagowania, kodowania i tabulacji danych.

Po możliwej ze względów czasowych analizie wyników badań nie stwierdzono przypadku świadomego fałszowania całości lub części wywiadów przez ankietów.

4.6. TRUDNOŚCI W REALIZACJI PRZEDMIOTU BADANIA

Podstawowy problem w realizacji badania stanowił bardzo krótki czas realizacji, utrudniający zachowanie wysokich standardów wykonania, które ostatecznie zostały jednak spełnione. Po zakończeniu badań można stwierdzić, iż dużym mankamentem prowadzonego badania była rezygnacja z przeprowadzenia szerszego badania pilotażowego, co było jednak podyktowane ograniczeniami czasowymi.

Obszerność kwestionariusza ankiety podyktowana ilością zmiennych wprowadzonych do badania przez Zleceniodawcę stanowiła poważny problem, przyczyniając się do odmów uczestnictwa w badaniu, ale także powodując reakcję znużenia wśród osób badanych, co skutkowało punktowym brakiem odpowiedzi (co częściowo poddano korekcji) oraz błędami odpowiedzi (których korekcja nie była możliwa), choć miało to miejsce w skali niezagrażającej poprawnej realizacji badania. Ilość zmiennych ujętych w kwestionariuszu ankiety miała również wpływ na ograniczone możliwości prezentacji wraz z komentarzem szczegółowych wyników. Pomimo to, każdy z problemów badawczych określonych przez Zleceniodawcę został ujęty w badaniu, zrealizowano również ich analizę frekwencyjną oraz dla ukazania ewentualnych powiązań pomiędzy ważniejszymi zmiennymi zależnymi i niezależnymi sporządzono tabele krzyżowe.